

Ὁρθόδοξος

Ἑκστὰσις

καὶ Μαρτυρία

Περίοδος Γ΄

Ἄριθ. 3 • Ἀύγουστος 2010

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Ἱερὰ Σύνοδος τῶν Ἑκισταμένων

«ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΝΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΑ»

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

ΠΡΟΝΟΙΑ:

Τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ὁρεῶν κ. Κυπριανοῦ
Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Κυπριανοῦ Φυλῆς Ἀττικῆς

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Γαρδικίου κ. Κλήμης

ΑΡΙΘΜΟΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗΣ ΚΛΗΣΕΩΣ

210 2411380, 210 2411316

ΤΗΛΕΑΝΤΙΓΡΑΦΑ (Telefax)

210 2411080

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ (e-mail)

Kyprianos@synodinresistance.org

ΙΣΤΟΣΕΛΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΝ

<http://www.synodinresistance.org>

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Ἱερὰν Μονὴν Ἁγίου Κυπριανοῦ Φυλῆς Ἀττικῆς
Τ.Θ. 46006 - 133 10 ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΑ
Γίνονται δεκταὶ προαιρετικαὶ εἰσφοραί.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Κυπριανοῦ Φυλῆς Ἀττικῆς

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ

«ΒΙΒΛΙΟΤΕΧΝΙΑ»

Ζωοδόχου Πηγῆς 52Α, Ἀθήνα
Τηλ. 210 3801844.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΝΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΩΝ

• Περίοδος Γ΄ • Ἀριθμὸς Τεύχους 3 • Αὐγούστος 2010 •

Περιεχόμενα

† <i>Ἐπισκόπου Ὁρεῶν Κυπριανοῦ, Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων</i>	
■ «Ἡ Ἀποτείχιση ἀπὸ τοὺς Οἰκουμενιστὲς ἐπίγειουσα ὑπόθεση προβλεπομένη ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Πατέρες»	3
Α΄. Ἐπίσημα Κείμενα	
ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΩΝ	
■ Ἡ τακτικὴ ἐτήσιος Συνεδρίασις Αὐτῆς ΛΕ΄/4.10.2008 ἐκ.ἡμ.	9
■ Ἡ τακτικὴ ἐτήσιος Συνεδρίασις Αὐτῆς ΛΣΤ΄/6.10.2009 ἐκ.ἡμ.	13
■ Χαιρετισμὸς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς 5ης Συνόδου Πανδιασπορᾶς τῆς ΡΟΕΔ	15
• Εὐγνώμων Ἀναφορὰ ἐπὶ τῇ Διακηρύξει τῆς Ἁγιότητος τοῦ Μητροπολίτου Φιλαρέτου	17
■ Ἐληξεν ὁ Ἀνεπίσημος Διάλογος: Ἐνημερωτικὴ Εἰσαγωγή – Ἐπισημάνσεις	19
• Συνοδικὴ Ἐπιστολὴ δέκα «Θέσεων»	22
■ Ἐκκλησιολογικὲς, Κανονικὲς καὶ Ἱστορικὲς Διασαφήσεις τῶν Ἐνισταμένων ἐπὶ Ἐρωτημάτων τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ»	26
• Μέρους Πρῶτον	27
• Μέρους Δεύτερον	35
<i>Ἐκ τῆς Γραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων</i>	
■ Ἐνημέρωσις: Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων καὶ οἱ «Κοινότητες» τῆς Αὐστραλίας	42
Β΄. Μελέται - Κείμενα - Μαρτυρίαι	
† <i>Ἐπισκόπου Ὁρεῶν Κυπριανοῦ, Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων</i>	
■ Διὰ τῆς Θεοτόκου καὶ μετὰ τῆς Θεοτόκου: «Τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τὸ ἰδικό μου»	45
■ «Ὁ Ἅγιος Νήφων ὁ Διονυσιαίτης, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀρχιεπίσκοπος Δακίας καὶ Βλαχίας – Ἡ Νηπτικὴ καὶ Ἀποστολικὴ του Κληρονομιά»	49
Γ΄. Χρονικὰ Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων	
■ Ἅγια Θεοφάνια 2010	59
■ Ὁ Ἑορτασμὸς τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας	60
Δ΄. Βιβλιοπαρουσιάσεις	
■ Κωνσταντίνου Καβαροῦ, Ἅγιος Μᾶρκος Ἐφέσου	65

© 2010 Ἱερά Μονή Ἁγίου Κυπριανοῦ Φυλῆς Ἀττικῆς

ISSN 1106-9651

«Ἡ Ἀποτείχιση ἀπὸ τοὺς Οἰκουμενιστὲς ἐπείγουσα ὑπόθεση προβλεπομένη ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Πατέρες»

Ὑπὸ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων
† Ἐπισκόπου Ὁρεῶν Κυπριανοῦ

ΣΤΗΝ Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς ἐπι-
σήμου καὶ ἐν Καινοτομία Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος πρὸ ἔτους (Ὀκτώβριος 2009), ὁ μη-
τροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου
κύριος Ἱερόθεος ἀνέγνωσε μία ἀξιοπρόσεκτη
Εἰσήγησι μὲ θέμα: «Ἡ συνοδικὴ λειτουργία τῆς
Ἱεραρχίας, τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ
τῶν Συνοδικῶν Ὁργάνων»¹.

Στὴν ἐνότητα «Γραφειοκρατικὰ ζητήμα-
τα», ὁ σεβασμιώτατος κ.Ι. ὑποστηρίζει, ὅτι «τὰ
θέματα τὰ ὁποῖα ἐπιλέγονται γιὰ νὰ ἐξετα-
σθοῦν στὴν Ἱεραρχία πρέπει νὰ εἶναι σύμφω-
να μὲ τὰ θέματα ποὺ συζητοῦσαν ἡ Ἀποστο-
λικὴ Σύνοδος καὶ οἱ Τοπικὲς καὶ Οἰκουμενικὲς
Σύνοδοι, δηλαδή, θεολογικὰ καὶ κανονικὰ, ποὺ
ἀναφέρονται στὴν πίστι καὶ στὴν τάξη, στὸ
δόγμα-ὄρο, στὴν κανονικὴ συγκρότηση καὶ στὸ
ἦθος τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας», ἐκφράζει δὲ
τὴν γνώμη πολλῶν Ἀρχιερέων, «ὅτι κατὰ τὶς
Συνεδριάσεις τῆς Ἱεραρχίας» «ἀναπτύσσονται
ἀκαδημαϊκὰ θέματα, τὰ περισσότερα χάριν ἐ-
πικοινωνιακοῦ λόγου».

Πρὸς τεκμηρίωσιν τῆς τόσον καθ' ἡμᾶς ὀ-
δυνηρᾶς ἀπόψεώς του, ὁ σεβασμιώτατος κ.Ι.
χρησιμοποιεῖ ἓνα «παράδειγμα» ἐρωτηματι-
κῶς: «Γιὰτί νὰ γίνεται σὲ κάθε σχεδὸν Ἱεραρ-
χία ἀπολογισμὸς τῶν οικονομικῶν θεμάτων -

ποὺ καὶ αὐτὸ εἶναι ἀναγκαῖο, γιὰτί πρέπει νὰ
ὑπάρχει διαφάνεια καὶ καλὴ διαχείριση- καὶ
νὰ μὴ γίνεται συγχρόνως ἐνημέρωση τῶν Ἱε-
ραρχῶν ἀπὸ τὴν ἀρμόδια Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ
γιὰ τὰ διορθόδοξα καὶ διαχριστιανικὰ ζητήμα-
τα; Τί προέχει γιὰ τὴν Ἐκκλησία: τὰ οικονομι-
κὰ θέματα ἢ οἱ ποικίλοι διορθόδοξοι, διαχι-
στιανικοὶ καὶ διαθηρησκιακοὶ διάλογοι, ὅπου
πρέπει νὰ ἐκφράζεται ἡ πίστι καὶ ἡ ζωὴ τῆς
Τοπικῆς Ἐκκλησίας».

Καὶ συνεχίζει ὁ σεβασμιώτατος κ.Ι.: «Νο-
μίζω ὅτι δὲν συνιστᾶ λειτουργία τοῦ Συνοδι-
κοῦ πολιτεύματος τὸ νὰ ὑπογράφονται δια-
χριστιανικὰ καὶ διορθόδοξα κείμενα ἄνευ γνώ-
σεως τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἄνευ Συνο-
δικῆς ἀποφάσεως».

* * *

Εἶναι προφανὲς ἡ νοθεΐα τοῦ Συνοδικοῦ
Πολιτεύματος ὑπὸ τῆς ἐν Καινοτομία καὶ Οἰ-
κουμενισμῷ Ἱεραρχίας, πολυμερῶς ἄλλωστε
καὶ πολυτρόπως διαπιστωμένης, ἀπὸ τῆς ἰδρύ-
σεως τοῦ νεοελληνικοῦ Κρατιδίου, ἰδίως ὅμως
ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν Διαχριστιανικὴ καὶ Δι-
αθηρησκιακὴ Κίνησι, δηλαδή τὴν Οἰκουμενικὴ
Κίνησι (1920 κ.έ.).

Ἡ αὐτὴ Ἱεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου 2009 ἀ-
πέδειξε πανθομολογουμένως τὴν ἀδυναμία αὐ-

1. Βλ. αὐτὴν στὴν Πύλη Ἐκκλησιαστικῶν Εἰδήσεων στὸ Διαδίκτυο Amen.gr, Oct. 20, 2009 (<http://www.amen.gr/index.php?mod=news&op=article&aid=788>).

τῆς νὰ ἀντιμετωπίσει εὐθέως καὶ ἀμέσως τὴν διακηρυχθεῖσα ἐκκλησιολογικὴ αἵρεσις ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Μεσσηνίας κυρίου Χρυσοστόμου, ἢ ὅποια ἐτέθη γραπτῶς ἐνώπιόν της, ὅτι «ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι μία καὶ ἀδιαίρετη πρὶν τὸ σχίσμα, σήμερα εἶναι διηρημένη, ἀφοῦ βρισκόμαστε σὲ σχίσμα, αὐτὸ ἐπιβεβαιώνει τὸ περιεχόμενο τῆς παρ. 41 τοῦ Κειμένου τῆς Ραβέννας»².

Θὰ ἦταν ἄρα γε τόσο δύσκολο νὰ διακηρυχθῆ ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τὸ αὐτονόητον, δηλαδή ὅτι «μὲ τὴν ἐκκλησιολογικὴ τοποθέτηση» αὐτῆ τοῦ μητροπολίτου Μεσσηνίας «ἀλλοιώνεται οὐσιαστικῶς ἡ δογματικὴ ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας» καὶ ὅτι ἡ «τοποθέτηση» συνιστᾷ «σοβαρὸ ἐκκλησιολογικὸ ἀτόπημα»³;

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ Καθολικὴ Συνειδήσις τῆς Ἐκκλησίας θέτει «τὸ εὐλόγο καὶ καιρὶο ἐρώτημα» πρὸς τοὺς Οἰκουμενιστάς: «Μὲ ποιὰ αἴσθησις αὐτοσυνειδησίας τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας προσέρχονται οἱ ἐκπρόσωποί της στὸν Διμερῆ Θεολογικὸν Διάλογο;» «προσέρχεται ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας διὰ τῶν ἐκπροσώπων της ὡς ἡ “ΜΙΑ, ἀγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία” ἢ ὡς διηρημένη Ἐκκλησία, ἢ ὅποια ἀναζητᾷ τὴν ὄντολογικὴ ἐνόητά της στήν ἐνωσὴ της μὲ τοὺς κατὰ καιροὺς ἀποκομμένους ἀπὸ αὐτὴν ἑτεροδόξους;»³.

* * *

Ἡ νοθεία ὅμως τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος ὑπὸ τῆς οἰκουμενιστικῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐλ-

λάδος ἢ, ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον, ἡ ἀπώλεια τῆς Ἀποστολικῆς, Πατερικῆς καὶ Συνοδικῆς Παραδόσεως, εἶναι περισσότερο καταφανὴς στὶς ζοφερὲς ἡμέρες μας, ὅποτε -ὡς ὀρθότατα ἐγράφη- «οἱ οἰκουμενιστὲς ἔγιναν θρασυτάτοι, οἱ ἀσέβειές τους διαφανεῖς καὶ ξεδιάντροπες, δὲν κρύβονται ἄλλο πιά»⁴.

Διότι, «ἐνῶ ἔχει ἀσχοληθεῖ ἡ Ἱ. Σύνοδος μὲ ἑκατοντάδες περιπτώσεις καινοφανῶν “αἱρέσεων”, καὶ ἔχουν ἐκδοθεῖ ἀπὸ τὴν Ἱ. Σύνοδο κατάλογοι ποὺ περιλαμβάνουν καὶ τὶς πιὸ μικρὲς αἱρετικὲς ομάδες (πολλὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες μετροῦν μερικὲς δεκάδες ὁπαδούς), γιὰ τὴν μεγάλη αἵρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, στοὺς κόλπους τοῦ ὁποῖου ὑπάρχουν ἱερωμένοι ὄλων τῶν βαθμίδων τῆς ἱεραρχίας, ἐπικρατεῖ “ἄκρα τοῦ τάφου σιωπῆ”» «ὅταν ὅμως τίθενται θέματα οἰκονομικὰ-φορολογικὰ (ὅπως πρὶν δύο ἑβδομάδες συνέβη), ἀστραπιαίως συγκαλοῦν ἑκτακτὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας. Κατώτερη, λοιπόν, ἡ Πίστις τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀσήμαντο τὸ κατεπιῆγον καὶ χρονίζον πρόβλημα τῆς αἱρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, καὶ ἀνώτερα τὰ κτήματα καὶ ὁ χρυσός;»⁴.

* * *

Τὸν Μάρτιο τοῦ 2010 εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας ἓνα ἐκτενέστατο κείμενο τοῦ γνωστοῦ Θεολόγου κυρίου Παναγιώτου Σημάτη, μὲ τὸν χαρακτηριστικὸν τίτλο: «Ἡ Ἀποτείχιση ἀπὸ τοὺς Οἰκουμενιστὲς ἐπείγουσα ὑπόθεση προβλεπομένη ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Πατέρες» καὶ τὴν

2. Ἐφημ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθ. 1841/23.7.2010. σελ. 1 καὶ 7: «“Βόμβά” κατὰ τοῦ Μεσσηνίας ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Δ. Τσελεγγίδη».

3. Αὐτόθι.

4. Παναγιώτου Σημάτη, «Οἱ Ἐπίσκοποι Ἐνώπιον Ἐνωπίω πρὸς τῆς αἱρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ - Ἡ Ὁμολογία τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ τὸ καθῆκον τῶν συγχρόνων Ἐπισκόπων», περιοδ. «Κοσμῆς Φλαμιᾶτος», τεύχος #01, Μάρτιος-Ἀπρίλιος 2010, σελ. 23-26.

διευκρίνισαι: «'Απάντηση σὲ ἄρθρα καὶ σχόλια περὶ Διακοπῆς μνημοσύνου καὶ 'Αποτειχίσης»⁵.

Ὁ ἀντι-οικουμενιστὴς Θεολόγος ὑποστηρίζει τεκμηριωμένα τὴν Ὁρθόδοξη Ἀποτειχίσι εἶναι ἐνδεικτικὴ ἢ κατακλείς τοῦ ἄρθρου του, πάντως ὄχι ἀρκούντως ἐπιμελημένου καὶ μὲ ἀνακριβεῖς ἀναφορὰς στὶς «σχισματικὲς παρατάξεις τοῦ Παλαιοῦ Ἡμερολογίου»:

«Ὁ ἱερέας ποὺ διακόπτει τὸ μνημόσυνο τοῦ Ἐπισκόπου του (μὲ ὅ,τι συνεπάγεται αὐτό), καὶ ὁ πιστὸς ποὺ ἀποτειχίζεται ἀπὸ τέτοιο Ἐπίσκοπο, ἀκολουθώντας τοὺς Πατέρες, διαφυλάττουν τὸν ἑαυτό τους ἀπὸ τὸν μολυσμὸ τῆς αἵρέσεως. Γιὰ τοῦτο ἐξ ἄλλου καὶ οἱ Πατέρες (τηροῦντες τὸν λόγον τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν θέλει καμία ἀβαρεία σὲ θέματα Πίστεως), ἦσαν τόσο αὐστηροὶ ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν καὶ τῶν ἐπικοινωνούντων ἐκκλησιαστικὰ μὲ αἰρετικούς, ἀφοῦ ἡ ἐπικοινωνία αὐτὴ ἔχει ἄμεση σχέση μὲ τὴ σωτηρία μας καὶ τὴν διατήρησιν τῆς Πίστεως ἀμολύντου»⁵.

Ὁ κ.Π.Σ., ὑπογραμμίζων ἐμμέσως, πλὴν μὲ ἐξαιρετικὴ ἔμφασι, τὴν ὀδυνηρὰ ἀλήθεια, ὅτι ἡ νοθεῖα τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος ὑπὸ τῆς οἰκουμενιστικῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι μία ἀναμφισβήτητος πραγματικότης, μὲ σωτηριολογικὲς προεκτάσεις καθ' ἡμᾶς («σήμερα ὅμως τὰ πράγματα ἔχουν ἀλλάξει ἄρδην»), ἐπιλέγει: «Καμιά ἀνθρώπινη δύναμις δὲν φαίνεται νὰ μπορεῖ νὰ σταματήσει τὸν καλπάζοντα Οἰκουμενισμό. Εἶναι νωπές, οἱ πρὶν μερικὸς μῆνες αἰρετικὲς δοξασιεὶς ποὺ ἐξέμεσε ὁ Μητρο-

πολίτης Μεσσηνίας μέσα στὴν ἴδια τὴν Ἱεραρχία (Ὀκτ. 2009) καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν διαμαρτυρία τοῦ Μητροπολίτη Πειραιῶς, δὲν ὑπῆρξε καμιά ἄλλη ἐπίσημη ἀντίδραση... Μάλιστα ἡ Ἱεραρχία, τελικὰ ἐμπιστεύεται στὸν ἐν λόγω Μητροπολίτη νὰ μᾶς ἐκπροσωπήσει στὸ Διάλογο μὲ τοὺς αἰρετικούς, τῶν ὁποίων αἰρετικῶν τὶς ιδέες ὑποστήριξε-προπαγάνδισε (!) καὶ μέσα στὴν ἴδια τὴν Ἱερά Σύνοδο!!!»⁵.

* * *

Οἱ Ἀντι-οικουμενισταὶ τοῦ Νέου Ἡμερολογίου εἰς μάτην ἀναμένουν μίαν συνοδικὴν ἀντίδρασι κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ πρῶτον, διότι ἔχουν δεσμευθῆ εἰς αὐτὸν μέσω Πανορθόξων Συνοδικῶν Διασκέψεων, μὲ θεμέλιο τὴν οἰκουμενιστικὴ Πατριαρχικὴ Ἐγκύκλιο τοῦ 1920· δεύτερον, διότι δὲν δύνανται ἢ δὲν εἶναι πρόθυμοι νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν Παναίρεσι στὸ πρόσωπο ἰδίως τῶν ἐξάρχων της.

Προσφάτως, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κύριος Βαρθολομαῖος, ἐξαιρῶν τὴν προσωπικότητα τοῦ μὴ ὀρθοδόξου πατριάρχου Ἀθηνᾶγορου († 7.7.1972 πολ.ἡμ.), κατὰ τὸ ἐτήσιο μνημόσυνο του, διεκήρυξε ἀπὸ τὸ Κοντοσκάλι τῆς Κωνσταντινουπόλεως (Ἱερός Ναὸς Ἀγίας Κυριακῆς, 7.7.2010 πολ.ἡμ.), γιὰ πολλοστὴ φορὰ τὴν αἵρεσι τῆς «Ἀοράτου Ἐνώσεως» ὀρθοδόξων καὶ αἰρετικῶν, ἡ ὁποία ὡς γνωστὸν θεμελιώνεται στὴν οἰκουμενιστικὴ «Βαπτισματικὴ Θεολογία»⁶.

«Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία καὶ μοναδικὴ καὶ

5. Βλ. αὐτὸ στὸ Ἱστολόγιο «Ἀποτειχίσι», 26.3.2010 (<http://apotixisi.blogspot.com/search?updated-max=2010-03-27T00:04:30A45%3A00%2B02%3A00&max-results=5>).

6. Βλ. ἄρθρο μας: «Ἡ Συμμετοχὴ στὸ “Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν” ὡς Ἐκκλησιολογικὴ Αἵρεσις - “Ἀόρατος Ἐνότις” καὶ “Βαπτισματικὴ Θεολογία”», περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 329/Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2005, σελ. 242-243 καὶ ἀριθ. 330/Ἰανουάριος-Φεβρουάριος 2006, σελ. 266-269. Ἐπίσης, βλ. νῦν Ἐπισκόπου Γαβριλοῦ Κλήμεντος, «Ἡ Οἰκουμενιστικὴ Αἵρεσις τῆς “Ἀοράτου Ἐνότιτος” τῆς Ἐκκλησίας», Εἰσήγησις στὴν «ΙΔ΄ Σύναξι

ἠνωμένη ἐνώπιον τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὁποῦ βραπτίζονται πάντα τὰ μέλη αὐτῆς, ἀποκτῶντα οὕτω τὴν δικαίωσιν ἐαυτῶν, ἀνεξαρτήτως εἰς ποίαν Ὁμολογίαν ἀνήκουσιν, ἐνούμενα μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ μετ' ἀλλήλων εἰς ἓν σῶμα, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ μερίζεται εἰς πλείονα σώματα»⁷, τὸ δὲ ἔργον τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν εἶναι «νὰ καλῆ τὰς Ἐκκλησίας διὰ τὸν σκοπὸν τῆς ὁρατῆς ἐνότητος...» («νὰ τείνουν πρὸς τὴν ὁρατὴν ἐνότητα», *Καταστατικόν, III, 1*)⁸.

Ὁ ἔξαρχος τῆς αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ κύριος Βαρθολομαῖος ἐπανάλαβε, ὅτι «ἡ Ἐκκλησία τὴν ὁποία ἵδρυσε ὁ Χριστός, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως, δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ εἶναι μία. Ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ εἴμαστε διηρημένοι καὶ θέλουμε νὰ ἐπιστρέψουμε καὶ εἰς τὴν ὁρατὴ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, γι' αὐτὸ καὶ ἀγωνιζόμεθα καὶ ὑποστηρίζουμε ἐνθέρμως τὸν Θεολογικὸν Διάλογον μετὰ τὴν Ρώμης καὶ Ὁρθοδοξίας»⁹.

* * *

Οἱ Ἀντι-οικουμενισταὶ τοῦ Νέου Ἡμερολογίου, ἐὰν θέλουν νὰ εἶναι συνεπεῖς ἐνώπιον τῆς Καθολικῆς Συνειδήσεως τῆς Ἐκκλησίας, ὀφείλουν νὰ ὑπερβῶν ἐπὶ τέλους τὰ διλήμματα τοὺς καί, μὴ ἐπηρεαζόμενοι ἀπὸ τὶς πολυειδεῖς ἀδυναμίες τῶν *Παλαισημερολογιτῶν*, νὰ καταφέρουν οὐσιαστικὸ πλῆγμα κατὰ τῆς Αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ μέσῳ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀποτειχίσεως.

Ἔχουν καθυστερήσει ὑπὲρ τὸ δέον ἡ εὐθύνη τοὺς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνυπολόγιστος ἡ βραδύτητά τοὺς συμβάλλει εἰς τὴν παγίωσιν καὶ κραταίωσιν τῆς Αἰρέσεως, ἡ ὁποία «ἀεὶ καινοτομίας τίκτει»¹⁰ καὶ προσβάλλει τὸ ἀνοσοποιητικὸν σύστημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, μάλιστα δὲ τὸ κύριον ὄργανόν Του, δηλαδὴ τὴν *Πατερικὴν Συνοδικότητα*.

19.8.2010 ἐκ.ἡμ.

† Ἁγίου Μάρτυρος Ἀνδρέου
τοῦ Στρατηλάτου

Μεθέορτα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου

← Ὁρθοδόξου Ἐνημερώσεως» (Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, Ἀθήνα, 27.2.2006), εἰς τὴν Ἱστοσελίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων (www.synodinresistance.org/Annals_el/Greece.html) εἰς τὴν Ἐνότητα *Χρονικὰ Ἑλλάδα, 2006: «Τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα καὶ ὅλα τὰ κείμενα τῆς 14 Ἰανουαρίου»* (2a1079KyrOrth06-keimena.pdf).

7. Ἰωάννου Καζμίρη, Δογματικῆς Τμῆμα Ε' - Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, σελ. 241, Ἀθήνα 1973.

8. Βασιλείου Θ. Σταυρίδου - Εὐαγγελίας Ἀ. Βαρέλλα, Ἱστορία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, σελ. 370, ἐκδόσεις «Π.Ι.Π.Μ.», Ἀνάλεκτα Βλατάδων - 47, Θεσσαλονίκη 1996· Μεγάλου Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Τσέτσι, Οἰκουμενικὰ Ἀνάλεκτα - Συμβολὴ εἰς τὴν Ἱστορία τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, σελ. 114, ἐκδόσεις «Τέρετιος», Κατερίνη 1987.

9. «Πατριάρχης Βαρθολομαῖος: Ἡ Ὁρθοδοξία δὲν φοβάται τὸν Διάλογον», εἰς τὴν Πύλιν Ἐκκλησιαστικῶν Εἰδήσεων εἰς τὸ Διαδίκτυον Amen.gr, Jul. 7, 2010 (<http://www.amen.gr/index.php?mod=news&op=article&aid=2807>).

10. Ἰ. Χρυσοστόμου, PG τ. 62, σλ. 626/Εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον Β', Ὁμιλία Ε', § 6'.

Α΄.

Ἐπίσημα Κείμενα

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΩΝ

Ἡ τακτικὴ ἐτήσιος Συνεδρίασις Αὐτῆς

ΛΕ΄/4.10.2008 ἐκ.ἡμ.

Α. ΤΗΝ 4ην Ὀκτωβρίου 2008 ἐκ.ἡμ., ἡμέραν Παρασκευὴν, κατόπιν δὲ ἐπισήμου προσκλήσεως (Ἐπιστολὴ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 1637/13.8.2008 ἐκ.ἡμ.), συνῆλθεν εἰς τὴν τακτικὴν ἐτήσιον Συνεδρίασιν ΛΕ΄ Αὐτῆς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων, τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Πατρῖου Ἡμερολογίου ἐν Ἑλλάδι.

Τῆς πολυώρου καὶ ἐπιπόνου Συνεδριάσεως Αὐτῆς (εἰς δύο μέρη) προῖστατο ὁ Ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος Αὐτῆς, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ὠρεῶν κ. Κυπριανός, τοῦ Σεβασμ. Προέδρου Μητροπολίτου Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ ἀδυνατοῦντος νὰ παραστῇ λόγῳ ἀσθενείας.

Συμμετεῖχον οἱ ἐξῆς Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι Ἀρχιερεῖς Αὐτῆς, τοῦ Σεβασμ. Ἐπισκόπου Ἀλανίας κ. Γεωργίου, ἐκ Νοτίου Ὀσσετίας, μὴ παραστάντος λόγῳ τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ: ἐξ Ἑλλάδος, οἱ Θεοφιλ. Χριστιανουπόλεως κ. Χρυσόστομος, Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος καὶ Γαρδικίου κ. Κλήμης: ἐξ Ἀμερικῆς, ὁ Σεβασμ. Ἐτνα κ. Χρυσόστομος καὶ ὁ Θεοφιλ. Φωτικῆς κ. Αὐξέντιος: ἐξ Αὐστραλίας, ὁ Σεβασμ. Σύνδνεϋ καὶ Νέας Νοτίου Οὐαλλίας κ. Χρυσόστομος: ἐξ Ἰταλίας, οἱ Σεβασμ. Νόρα κ. Μιχαὴλ καὶ Λούνης κ. Σιλουανός καὶ ἐκ Σουηδίας, ὁ Θεοφιλ. Μακαριουπόλεως κ. Ἰωάννης.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Γαρδικίου κ. Κλήμης, Γραμματεὺς, ἤσκησε καθηκόντως τὴν διακονίαν αὐτοῦ, οἱ δὲ Ἀρχιμ. π. Γλυκέριος καὶ Ἱερομ. π. Ἰωάννης Ἀγιοκυπριανῖται ἐτέλεσαν φιλοπόνως χρῆμα Διερχμηνέως.

Αἱ μακρὰ καὶ κοπιώδεις συζητήσεις ἐπὶ τοῦ

εὐρυτάτου θεματολογίου τῆς Συνεδριάσεως ΛΕ΄ ἀπετέλεσαν, χάριτι Θεοῦ, μίαν ἐξαιρετικὴν εὐκαιρίαν ἀσκήσεως τοῦ *Συνοδικοῦ Πνεύματος*: διάλογος ἐν ταπεινώσει, ἀγάπη καὶ ἀγνότητι διαθέσεων, ἐν πνεύματι εἰρήνης καὶ προσευχῆς, ἐν διαθέσει νὰ ἀκούσωμεν «τί τὸ Πνεῦμα λέγει τῇ Ἐκκλησίᾳ».

Β. ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ἀπασχόλησαν, βάσει τῆς *Ἡμερησίας Διατάξεως*, ὀκτὼ (8) θέματα, ἓνα δὲ ἑνατον παρεπέμφθη εἰς τὴν Διαρκῆ Ἱερὰν Σύνοδον.

1. Πεπραγμένα ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ.

Ἡ τετραμελής καὶ κανονικῶς ἐκλελεγμένη Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος, κατὰ τὴν Περίοδον Α΄ (Ὀκτ. 2007 - Σεπτ. 2008) Αὐτῆς, ἐπετέλεσεν ἓνα εὐρύτατον καὶ βαρῦτατον ἔργον (Συνεδριάσεις Α΄-ΚΔ΄, Πρακτικὰ περίπου 100 σελίδες) καὶ ἀντιμετώπισεν ἀναρίθμητα θέματα, ἀφορῶντα τὸ Διδακτικόν, Ἱεραποστολικὸν καὶ Διεκκλησιαστικὸν ἔργον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς Κοινοτήτος μας.

Θέματά τινα, περί τῶν ὁποίων ἀπεφάσισεν ἡ Δ.Ι.Σ., ὡς μείζονος σημασίας, ἔπρεπε νὰ τύχουν τῆς τελικῆς ἐπικυρώσεως ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας, ὅπερ καὶ ἐγένετο (θέματα Λειτουργικά, Ποιμαντικά, Σχέσεων μὲ Ρωσικὴν Διασπορὰν ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Ἀγαθάγγελον, Ἐνωτικῆς Προσπαθείας μὲ τὴν ὑπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Χρυσόστομον Ἐκκλησίαν ΓΟΧ Ἑλλάδος).

Ὅπως ἴσως οὐκ ἐπίστανται ἐκκρεμότητες εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς Δ.Ι.Σ., ἀλλ' αὐταὶ ὀφείλονται πρῶτον μὲν εἰς τὸν αἰφνίδιον φόρτον ἐργασίας καὶ τὴν πολυ-επίπεδον αὐξησιν τῶν ποιμαντικῶν δραστηριοτήτων, ἰδίως τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου, δεύτερον δὲ εἰς τὸν ἐν ἐξελίξει εὐρισκόμενον Ἐνωτικὸν Διάλογον, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ὁποίου θὰ δρομολογηθοῦν ἀναλόγως ποικίλα θέματα.

2. Ἐνωτικὴ Προσπάθεια μὲ τὴν Ἐκκλησίαν ΓΟΧ Ἑλλάδος

Εἰς τὴν προηγουμένην Συνεδρίαν τῆς Ἱεραρχίας μας (ΛΔ´/4.10.2007) εἶχεν ἀποφασισθῆ ὁμοφώνως ἡ προσέγγις καὶ ὁ Διάλογος πρὸς ἔνωσιν ἢ συνεργασίαν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἀντι-οικουμενισμοῦ εἰς τὰ ὅρια τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου.

Ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 2008 ἤρξατο Ἀνεπίσημος Διάλογος μέσῳ μιᾶς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας ΓΟΧ Ἑλλάδος (τρεῖς Ἐπίσκοποι ἐξ ἐκάστης πλευρᾶς) καὶ μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 2008 ἐπραγματοποιήθησαν πέντε (5) Συνεδριάσεις (Μέγαρα, Πειραιεύς, Ἀχαρναί, Ἀφίδναι, Πειραιεύς).

Ἐξετάσθησαν καὶ ἀνελύθησαν κατὰ τὰς Συνεδριάσεις αὐτὰς πλεῖστα ὅσα θέματα ἱστορικά, κανονικά καὶ θεολογικά, ἔχομεν δὲ φθάσει εἰς μίαν κρίσιμον ἱστορικὴν καμπὴν, ἡ ὁ-

ποία ἀπαιτεῖ -ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἡμᾶς- ὑπομονὴν καὶ σοφίαν πνευματικὴν, ὥστε τὸ μὲν ἐνωτικὸν ὄραμα νὰ προαχθῆ, ἡ δὲ ἐκκλησιολογικὴ μας ταυτότης νὰ μὴ ἀπολεσθῆ.

Ἡ Ἱεραρχία μας κατ' ἀρχὴν ἐνέκρινε τὴν ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. πολύμοχθον ἐνωτικὴν προσπάθειαν, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐτάχθη σταθερῶς ὑπὲρ τῆς προωθήσεως τοῦ Ἐνωτικοῦ Διαλόγου, διευκρινίσασα ὅτι δύνανται νὰ γίνουιν ὑφ' ἡμῶν ὑποχωρήσεις μέχρι τοῦ σημείου νὰ μὴ θιγοῦν βασικαὶ ἡμέτεραι Ἐκκλησιολογικαὶ Ἀρχαί, τέλος δὲ ἐξήτασεν ἐμβριθῶς κατ' ἄρθρον τὰ δέκα (10) «ἀδιαπραγμάτευτα σημεία», τὰ προτεινόμενα πρὸς συμφωνίαν ἐπὶ ἐνώσει ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ΓΟΧ Ἑλλάδος (διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. γ-1141/9-22.9.2008 Ἐγγράφου τοῦ Γραμματέως Αὐτῆς) καὶ τὰ ὁποῖα θεωροῦνται πρὸς τὸ παρὸν μὴ δημοσιεύσιμα, ἐφ' ὅσον ὁ Διάλογος εὐρίσκεται ἐν πορείᾳ, εἶναι δὲ καὶ Ἀνεπίσημος, ἦτοι μὴ δεσμευτικός.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας μας κατέληξεν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, εἰς τὰ ἐξῆς συμπεράσματα ἐπὶ τῶν «ἀδιαπραγματέυτων σημείων», μετὰ ἀπὸ πολὺρον συζήτησιν:

- Κατ' ἀρχὴν, τὰ πλεῖστα τῶν «σημείων» θὰ ἠδύναντο νὰ εὗρουιν ἡμᾶς συμφώνους, κατόπιν βεβαίως διαφόρων βελτιώσεων καὶ διαφορῶσεων εἰς τὴν διατύπωσιν.

- Ἡ τελικὴ ὅμως σύγκλις ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν εἰς τὰ «σημεία» αὐτὰ θὰ ἦτο μᾶλλον πλασματικὴ καὶ ἐπιφανειακὴ, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται «σημεία» καίρια, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχει δυνατότης ὑποχωρήσεως ἐκ μέρους μας, ἦτοι εἶναι ἀδιαπραγμάτευτα ὑπὸ τῆς Θεολογίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐνστάσεως.

- Τὰ καίρια αὐτὰ «σημεία» (ἐπανάληψις Χρισματος καὶ Βαπτίσματος -ἔστω καὶ ἀτε-

λοῦς- καὶ Ἀνάθεμα ὀνομαστικὸν τῶν Καινοτόμων), ἂν υἰοθετηθοῦν καὶ ρητῶς διακηρυχθοῦν ὑφ' ἡμῶν, ὀδηγοῦν εἰς διαφοροετικὴν ἐρμηνεῖαν καὶ τῶν λοιπῶν «σημείων» καὶ εἰς εὐθείαν ἄρνησιν τῶν Ἐκκλησιολογικῶν Ἀρχῶν μας.

• Παρὰ ταῦτα, τίθεται τὸ ἐρώτημα, κατὰ πόσον δυνάμεθα νὰ ἐνωθῶμεν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ΓΟΧ Ἑλλάδος βάσει *θεμελιωδῶν θέσεων συμφωνίας*, χάριν τοῦ ὑπερτάτου ἀγαθοῦ τῆς Ἐνότητος, ἄνευ ἀπολύτου ἐκκλησιολογικῆς ταυτότητος ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν, ὡς συνέβαινε τοῦλάχιστον μέχρι τοῦ 1984, τῶν λοιπῶν παρεπεμπομένων εἰς μίαν Μεγάλην ἢ Πανορθόδοξον ἢ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον πρὸς ὀριστικὴν ἀπόφασιν καὶ ἐπίλυσιν. Ἡ ἀπάντησις εἶναι καταφατικὴ ἐκ μέρους μας, κατὰ πλειοψηφίαν, καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν θὰ ἐργασθῆ περαιτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ μας ἐπὶ τοῦ Διαλόγου.

3. Ἀνάδειξις νέου Προέδρου/Μητροπολίτου

Ἐχουσα προταθῆ δι' ἀλληλογραφίας ὑπὸ τινῶν Ἀρχιερέων μας τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ ἐκλογῆ καὶ ἀνάδειξις νέου Προέδρου/Μητροπολίτου τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, προκειμένου νὰ μὴ υφίσταται ἡ αἰσθησις τῆς προσωρινότητος εἰς τὰς ἀποφάσεις καὶ ἐνεργείας Αὐτῆς, συνεζητήθη αὐτὴ διὰ μακρῶν.

Ἐν τέλει, ἀπεφασίσθη κατὰ πλειοψηφίαν, ὅπως μὴ προδῶμεν εἰς τὴν ἀνάδειξιν νέου Προέδρου/Μητροπολίτου, παραπέμποντες αὐτὴν εἰς τὸ μέλλον καὶ σεβόμενοι ἀπεριορίστως τὸν εἰσέτι ἐν ζωῇ εὐρισκόμενον, εἰ καὶ βαρέως ἀσθενοῦντα, πολυσέβαστον Πρόεδρον καὶ Μητροπολίτην μας κ. Κυπριανόν.

4. Αἴτησις παραιτήσεως Ἀρχιεπισκόπου Ἑτνα

Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἑτνα κ. Χρυ-

σόστομος εἶχεν ὑποβάλλει αἴτησιν παραιτήσεως διὰ λόγους κυρίως ὑγείας, ἐφ' ὅσον αἱ σοβαραὶ αὐτοῦ ἀσθένειαι παρεμποδίζουσιν τὴν ἐξάσκησιν τῶν ποιμαντικῶν του καθηκόντων.

Κατὰ πλειοψηφίαν δὲν ἔγινε δεκτὴ ἡ παραιτήσις τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ δι' ἄλλους λόγους, κυρίως ὅμως διότι διερχόμεθα ὡς Σύνοδος μίαν κρίσιμον μεταβατικὴν περίοδον, τοῦ μὲν Σεβασμ. Προέδρου ἡμῶν ἀσθενούντος, τοῦ δὲ Ἐνωτικοῦ Διαλόγου εὐρισκομένου ἐν ἐξελίξει.

5. Ἱερὰ Ἐπισκοπὴ Σύνδνεῦ. Παρὸν - Μέλλον

Τοῦ Σεβασμ. Ἐπισκόπου Σύνδνεῦ καὶ Νέας Νοτίου Οὐαλλίας κ. Χρυσόστομου διαμένοντος ἤδη ἐν Ἑλλάδι μονίμως λόγω ἀσθενείας, εἶχε προταθῆ ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. νὰ συζητηθῆ τὸ δημιουργούμενον σχετικὸν ζήτημα, ἀλλ' ἐν τέλει ἐκρίθη σκόπιμον νὰ παραπεμφθῆ ἡ ἐξέτασις τούτου εἰς τὸ μέλλον, ἐντὸς καταλληλοτέρου κλίματος.

6. Ἱερὰ Ἐπισκοπὴ Ἀλανίας.

Ἑτέρωσις κρίσεως

Λόγω τῆς ἐκρύθμου καταστάσεως εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Καυκάσου καὶ τῆς καταλήψεως τῆς Νοτίου Ὀσσετίας ὑπὸ τῶν προστατευτικῶν ρωσικῶν δυνάμεων, ἡ ἡμετέρα Ἱερὰ Ἐπισκοπὴ Ἀλανίας διέρχεται μεγάλην κρίσιν ὑπάρξεως, ἡ δὲ ἐξεύρεσις οὐσιαστικῆς λύσεως δὲν εἶναι ἐφικτὴ ἄνευ τῆς προσωπικῆς συνεννοήσεως μὲ τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπόν μας Σεβασμ. κ. Γεώργιον, ὁ ὅποιος πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῆ προσεχῶς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Δ.Ι.Σ. θὰ μεταφέρει εἰς Αὐτὸν τὰ συζητηθέντα καὶ προτεινόμενα ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας.

7. Ἐπὶ τοῦ ἀτελῶς τελουμένου Βαπτίσματος

Τὸ ζήτημα τοῦ ἀτελῶς τελουμένου Βαπτί-

σματος, τὸ ὁποῖον τείνει νὰ καθιερωθῆ καὶ βεβαίως εἶναι κατακεκομμένον, συνεζητήθη διὰ μακρῶν (βλ. ἀνωτέρω § 2) καὶ ἀνελύθη ἡ Κανονικὴ Παράδοσις, καθ' ἣν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπανάληψις τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου, ἐφ' ὅσον ὁ τελέσας τοῦτο Κληρικὸς δὲν εἶναι ἐνεργεῖα αἰρετικὸς.

Βάσει τοῦ ΝΑ' Ἱεροῦ Κανόνος τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου τοῦ Ὁμολογητοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, «οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες ὀρίζουσιν», ἵνα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ Ἱερέως πάσης τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Βαπτίσματος ἐπὶ θρέφους «κατ' ἀνάγκην» βαπτισθέντος «ὑπὸ τινος λαϊκοῦ», ἀποφεύγωνται ὅσα ὀρθῶς ἐτελέσθησαν, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι τὸ Ἱερὸν Μυστήριον δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἐξ ὑπ' ἀρχῆς, ἀλλὰ συμπληροῦται -ἂν τοῦτο κριθῆ ἀναγκαῖον, ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία ἀνέκα-

θεν ἐδέχεται ἀκόμη καὶ τὸ ἐν ἀνάγκῃ διὰ τριῶν ἐπιχύσεων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Βάπτισμα.

8. Ὁρισμὸς Μελῶν Δ.Ι.Σ.

Ἡ Ἱεραρχία ἀνενέωσε τὴν ψήφον Αὐτῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὴν νέαν Περίοδον Β' Αὐτῆς (Ὀκτ. 2008 - Σεπτ. 2009), ὡς ἐκ τούτου δὲ Μέλη Αὐτῆς θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ εἶναι οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Ὁρεῶν κ. Κυπριανὸς (Ἀναπληρωτῆς Πρόεδρος), Χριστιανουπόλεως κ. Χρυσόστομος, Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος καὶ Γαρδικίου κ. Κλήμης (Γραμματεὺς).

Ἐκ τῆς Γραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

† Ὁ Ἐπίσκοπος Γαρδικίου Κλήμης

τῆ 21ῃ Νοεμβρίου 2008 ἐκ.ἡμ.

† Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

Ἡ τακτικὴ ἐτήσιος Συνεδρίασις Αὐτῆς

ΛΣΤ´/6.10.2009 ἐκ.ἡμ.

Α. ΤΗΝ 6ην Ὀκτωβρίου 2009 ἐκ.ἡμ., ἡμέραν Δευτέραν, κατόπιν ἐπισήμου προσκλήσεως (Ἐπιστολή ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 1672/13.8.2009 ἐκ.ἡμ.), συνῆλθεν εἰς τὴν τακτικὴν ἐτήσιον Συνεδρίασιν ΛΣΤ´ Αὐτῆς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων, τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Πατρῆου Ἡμερολογίου ἐν Ἑλλάδι.

α. Τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Ὀκτωβρίου, ἐπ' εὐκαιρία καὶ τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Θωμᾶ, ἐλειτούργησεν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ὁρεῶν, Ἀναπληρωτῆς Πρόεδρος, κ. Κυριανὸς (ἐπέτειος τῆς Χειροτονίας αὐτοῦ, 6.10.2007), ἐν συνεχείᾳ δέ, περὶ τὴν 9:30', ἐτέλεσεν εἰς τὴν Αἴθουσαν Συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Μικροῦ Ἀγιασμοῦ ἐπὶ τῇ Ἐνάρξει τῆς νέας Συνοδικῆς Περιόδου (βάσει ἡμετέρου εἰδικοῦ τευχιδίου), παρουσία τῶν Συνοδικῶν Μελῶν.

β. Μετὰ τὸν Ἀγιασμόν, ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι τῆς Ἱεραρχίας, εἰς τὰς ὁποίας συμμετέσχον οἱ ἐξῆς Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι Ἀρχιερεῖς: ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἑτνα κ. Χρυσόστομος, οἱ Σεβασμ. Ἐπίσκοποι Νόρα κ. Μιχαήλ καὶ Λούνης κ. Σιλουανός, οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Χριστιανουπόλεως κ. Χρυσόστομος, Φωτικῆς κ. Αὐξέντιος, Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος καὶ Γαρδικίου κ. Κλήμης, Γραμματεῦς.

γ. Ἀπουσίαζον ἠτιολογημένως οἱ Σεβασμ. Ἐπίσκοποι Σύνδευ καὶ Νέας Νοτίου Οὐαλλίας κ. Χρυσόστομος καὶ Ἀλανίας κ. Γεώργιος, ὡς καὶ ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Μακαριουπόλεως κ. Ἰωάννης.

δ. Παρίσταντο, τελοῦντες χρῆν διερμηνέως, ὁ Ἀρχιμ. π. Γλυκέριος καὶ ὁ Ἱερομ. π. Ἰωάννης Ἀγιοκυπριανῖται.

Β. Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ εἶχε κληθῆ νὰ συζητήσῃ καὶ ἀποφασίσῃ, βάσει τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ἐπὶ ὀκτῶ (8) κυρίων θεμάτων, ὡς καὶ ἄλλων δευτερευόντων, ἦτοι:

1) Ἀναδρομὴ πεπραγμένων παρελθούσης Περιόδου, **2)** Καταστατικὰ Ἀρχαῖ Ἱερᾶς Συνόδου, **3)** Κανονισμὸς Λειτουργίας Δ.Ι.Σ., **4)** Ἀνανέωσις Δ.Ι.Σ., **5)** Τὸ θέμα τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου, **6)** Περὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Σύνδευ καὶ Ν.Ν.Ο., **7)** Ἐσχατολογικὰ Ἀνησυχία, **8)** Τὸ χρῶμα τῶν Ἀμφίων κατὰ τὰς Ἑορτάς.

Γ. Η ΙΕΡΑΡΧΙΑ, κατ' ἐξαίρεσιν, ἀφιέρωσε τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου τῆς Συνεδριάσεως ΛΣΤ´ εἰς τὰ ἀκανθώδη ζητήματα, τὰ ἀμέσως συνδεόμενα μὲ τὴν Διακονίαν τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀναθέσεως εἰς Αὐτὸν τῶν νέων του καθηκόντων (2007-2009).

α. Ὁ Θεοφιλ. Ἀναπληρωτῆς προέβη εἰς μίαν σύντομον ἀναφορὰν ἐπὶ τῶν δραστηριοτήτων αὐτοῦ εἰς ἑπτὰ κυρίως τομεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους, χάριτι Θεοῦ καὶ τῇ συνδρομῇ τῶν Μελῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐσημειώθη ἀξιόλογος πρόοδος.

β. Ἐν τούτοις, εἰς ἑτέρους ἐπίσης σοβαροῦς τομεῖς, ἀφορῶντας αὐτὴν ταύτην τὴν ἰδιαιτέραν ἐκκλησιολογικὴν ταυτότητα ἡμῶν, δὲν ὑπῆρξεν ἡ ἀναμενομένη ἱκανοποιητικὴ πρόοδος.

γ. Ὁ Θεοφιλ. Ἀναπληρωτής, λίαν αὐτοκριτικός ἐν αὐτομεμφίᾳ, ἀνέλαβε πλήρως τὴν εὐθύνην καὶ ἐπεκαλέσθη τὰς εὐχὰς τῶν συν-Διακόνων τοῦ Ἀρχιερέων διὰ μίαν περαιτέρω προσπάθειαν πρὸς κάλυψιν τῶν ἐπισημανθέντων κενῶν καὶ ὑπέρβασιν τῶν ἐνίοτε ἀδιεξόδων εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἰδιαζόντως πολυπλόκου καὶ πολυμόχθου Διακονίας Αὐτοῦ.

Δ. ΟΣΟΝ ἀφορᾷ εἰς τὰ λοιπὰ θέματα τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ἐκτὸς τῶν δευτερευόντων, σημειοῦνται τὰ ἑξῆς:

α. Τὰ ὑπ' ἀριθ. 2, 3, 7 καὶ 8 εὐρίσκονται ἐν ἐξελίξει. Ἐτοιμάζονται σχετικὰ *Κείμενα-Εἰσηγήσεις*, τῇ ἀμέσῳ ἐπιστάσει τοῦ Θεοφιλ. Ἀναπληρωτοῦ, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν Γραμματείαν τῆς Δ.Ι.Σ., τὰ ὁποῖα θὰ τεθοῦν ὑπ' ὄψιν τῶν Ἱεραρχῶν ἐντὸς τῶν ἐπομένων μηνῶν.

6. Ἀνενεώθη ἡ ἐντολὴ τῆς Ἱεραρχίας πρὸς

τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱεραῆς Συνόδου, ὡς ἐκ τούτου δὲ κατὰ τὴν νέαν *Περίοδον Γ'* Αὐτῆς (Ὀκτ. 2009 - Σεπτ. 2010), θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ συν-διακονοῦν, ἐν ἀναφορᾷ πάντοτε πρὸς τὴν Ι.Σ.Ι., οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Ὠρεῶν (Πρόεδρος), Χριστιανουπόλεως, Μεθώνης καὶ Γαρδικίου (Γραμματεὺς).

γ. Διορίζεται ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος ὡς προσωρινὸς Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ Σεβασμ. Ἐπισκόπου Σύνδνεῦ καὶ Νέας Νοτίου Οὐαλλίας κ. Χρυσστόμου, ἀδυνατοῦντος λόγῳ τῆς σοβαρᾶς ἀσθενείας του νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ ποιμαντικά του καθήκοντα καὶ διαμένοντος πλέον ἐν Ἑλλάδι.

Ἐκ τῆς Γραμματείας τῆς Ἱεραῆς Συνόδου

† Ὁ Ἐπίσκοπος Γαρδικίου Κλήμης
τῇ 26ῃ Ὀκτωβρίου 2009 ἐκ.ήμ.

† Ἀγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου

Χαιρετισμὸς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς 5ης Συνόδου Πανδιασπορᾶς τῆς ΡΟΕΔ

Νέα Ὑόρκη, Νοέμβριος 2008

Ὑπὸ Ἐπισκόπου Μεθώνης Ἀμβροσίου

Σεβασμιώτατοι, Σεβαστοὶ Πατέρες, ἀδελφοὶ
καὶ ἀδελφές ἐν Χριστῷ·

Πρῶτον, θὰ ἤθελα νὰ σᾶς μεταφέρω τοὺς πλέον θερμοὺς χαιρετισμοὺς καὶ τὰ συγχαρητήρια ἐκ μέρους τοῦ ἀσθενοῦντος Μητροπολίτου μας Κυπριανοῦ, τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου τῆς Συνόδου μας Ἐπισκόπου Ὁρεῶν Κυπριανοῦ καὶ ὄλων τῶν Ἀρχιερέων τῆς Συνόδου μας, ἡ ὁποία εἶναι σὲ πλήρη κοινωνία μὲ τὴν ΡΟΕΔ ἀπὸ τοῦ 1994. Μὲ τὴν εὐλογία τῆς, ὁ Ἐπίσκοπος Γαρδικίου Κλήμης, Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἐγὼ εὐρισκόμεθα ἐνταῦθα ὡς ἀντιπρόσωποι Αὐτῆς. Προσευχόμεθα ὁ Ἐλεήμων Κύριος ἡμῶν, διὰ μεσιτείας τῆς Παναχράντου Μητρὸς Αὐτοῦ, νὰ εὐλογῆσῃ τὶς ἐργασίες σας μὲ εἰρήνη, συμφωνία καὶ σοφία.

Παρῆλθε ἓνα καὶ ἡμισυ ἔτος ἀπὸ τὴν ἀξιόθρηνητη ἀπόφασί τῆς πλειοψηφίας τῆς ΡΟΕΔ νὰ ὑπαχθῆ στὸ Πατριαρχεῖο Μόσχας. Ἡμεῖς, ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου Ἑλλάδος, ἐπράξαμε ἀπὸ μέρους μας ὅτι ἦταν δυνατὸν γιὰ μία Ἀδελφὴ Ἐκκλησία, προσπαθοῦντες νὰ προειδοποιήσουμε τοὺς Ρώσους ἀδελφοὺς καὶ νὰ ἀποτρέψουμε αὐτὴ τὴν καταστροφὴ, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐπὶ ματαίῳ. Δὲν εἶναι ἀναγκαῖο νὰ ἀναφερθοῦμε ἐπὶ μακρὸν στὸ θέμα τοῦτο, ἐφ' ὅσον σεῖς βέβαια παρακολουθήσατε τὰ τραγικὰ αὐτὰ γεγονότα πολὺ ἐγγύτερα ἀπὸ ἡμᾶς καὶ γνωρίζετε πε-

ρισσότερα γιὰ τὰ κίνητρα ὀπισθεν αὐτῆς τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς παραδοσιακῆς ὁμολογίας τῆς ΡΟΕΔ ἔναντι τῶν διδύμων κακῶν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τοῦ Σεργιανισμοῦ. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι προφανὲς εἰς ὅλους: ἐπανελημμένες συλλειτουργίες ἐκ μέρους τοῦ μητροπολίτου Ἰλαρίωνος καὶ τῶν ἀκολουθῶν του μὲ νεοημερολογίτες καὶ οἰκουμενιστές, καὶ μία ταχεῖα ἀπορρόφησης ἐντὸς τῆς λεγομένης παγκοσμίου ὀρθοδοξίας.

Ὅμως, δόξα τῷ Θεῷ, δὲν ἀπωλέσθη τὸ πᾶν, ἀλλὰ ἓνας ἐκ τῶν Ἐπισκόπων, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀγαθάγγελος, μὲ τμημα κλήρου καὶ πιστῶν, ἀρνήθησαν αὐτὴ τὴν ἔνωση καὶ ἀποφασισαν ἀπὸ κοινοῦ νὰ συνεχίσουν τὴν καλὴν ὁμολογίαν τῆς ΡΟΕΔ, ἡ ὁποία διεκρατεῖτο ἐπὶ τόσα ἔτη. Ἦταν γιὰ μᾶς μεγάλη χαρὰ, τὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ ὁποία τὸ 1960 ἔλαβε ἐπισκοπικὲς χειροτονίες ἀπὸ τὴν ΡΟΕΔ, ἠδύνατο νὰ ἀνταποδώσῃ τὸ χρέος τοῦτο βοηθοῦσα (ἡ Σύνοδος μας) στὴν χειροτονία νέων Ἀρχιερέων γιὰ τὴν ΡΟΕΔ στὴν Ὁδησοῦ τὸν Νοέμβριο τοῦ προηγουμένου ἔτους. Τώρα, καὶ πάλι μὲ πρόσκλησι τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀγαθαγγέλου, ἤλθαμε γιὰ νὰ παρασταθοῦμε ὡς μάρτυρες ἀπὸ τὴν Ἀδελφὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, σὲ αὐτὴ τὴν σημαντικὴ συνάντησι.

Αὐτὴ ἡ Σύνοδος συνέρχεται γιὰ νὰ θέσῃ τὴν βάσι τῆς ἐπανοργανώσεως τῆς ΡΟΕΔ καὶ ἀναγνωρίζουμε, ὅτι πολλὰ προβλήματα, zn-

τοῦντα ἐπίλυσιν, τίθενται ἐνώπιόν σας σὲ κάθε ἐπίπεδο. Σὲ ὅλα αὐτά, σᾶς προσφέρουμε τὴν ὑποστήριξι τῶν προσευχῶν καὶ τῆς ἀγάπης μας, καὶ ὅπου δυνάμεθα τὴν πρακτικὴ βοήθειά μας.

Ὅμως, ἐκτὸς τῶν πολλῶν θεμάτων πνευματικῆς καὶ διοικητικῆς φύσεως, μὲ τὰ ὁποῖα καλεῖσθε νὰ ἐνασχοληθῆτε, ἔχει προβλεφθῆ ἔτι καὶ ἡ Διακήρυξις τῆς Ἀγιότητος τοῦ Μητροπολίτου Φιλαρέτου, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ λάβῃ χώρα τὸ ἐρχόμενο Σαββατοκύριακο. Ὡς ἔχων τὴν χαρὰ τοῦ νὰ συναντήσω αὐτὸν καὶ νὰ λάβω τὴν εὐλογία του σὲ ἀρκετὰς περιπτώσεις, αὐτὸ εἶναι ἓνα γεγονός ἐιδικῆς σημασίας γιὰ ἐμένα. Ἐν τούτοις, πολὺ περισσότερο σημαντικὴ εἶναι ἡ θέσις, τὴν ὁποῖαν κατέχει στὴν καρδιὰ ὄλων τῶν παραδοσιακῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν ὡς Ὁμολογητῆς, ὁ ὁποῖος ἔβλεπε καὶ ἐξέφραζε μὲ τόση σαφήνεια τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους ὁ Οἰκουμενισμὸς φέρει στὴν Ὁρθοδοξία.

Δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω γιὰ τὸν μεγάλο ἐνθουσιασμό, μὲ τὸν ὁποῖον οἱ Ἕλλη-

νες ἀνέγνωσαν, στὶς ἀρχὰς τοῦ '70, τὶς Ἐπιστολὰς Πόνου πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους ἡγέτας τῆς Οἰκουμενικῆς κινήσεως. Οἱ λόγοι του διατηροῦν τὴν ἴδια ἰσχύ, τὴν ὁποῖαν τότε περιεῖχαν. Στὸν νοῦ ὄλων μας δὲν ὑπάρχει ἀμβολία περὶ τοῦ ποῖα θὰ ἦταν ἡ ἀντίδρασις τοῦ ἐνώπιον τοῦ ἐνδεχομένου μιᾶς ἀπροϋποθέτου ἐνώσεως μὲ τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας τῆς σήμερον. Θὰ ἦταν πλήρως μία ἀνεπιφύλακτῃ ἄρνησι· γιὰ τοῦτο, καλεῖσθε νὰ διατηρήσετε τὴν κληρονομία του.

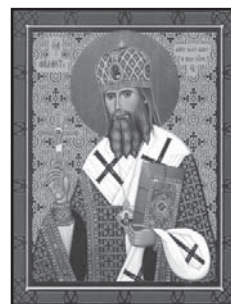
Εὐχαριστοῦμε τὸν Σεβασμιώτατο Ἀγαθάγγελο καὶ τοὺς ὀργανωτὰς τῆς Συνόδου γιὰ τὴν πρόσκλησί τους νὰ εἴμεθα παρόντες. Εἶναι γιὰ ἐμᾶς ἀμφοτέρους τιμὴ καὶ εὐχαρίστησις τὸ ὅτι δυνάμεθα νὰ συμμετέχουμε στὶς ἐργασίαι σας. Προσευχόμεθα οἱ φωτισταὶ τῆς ΡΟΕΔ Ἅγιος Ἰωάννης τοῦ Σαν Φραντίσκο καὶ ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Φιλάρετος νὰ σᾶς φωτίσουν, ὥστε νὰ λαμβάνετε ἀποφάσεις εὐάρεστες στὸν Θεὸ γιὰ τὴν πρόοδο τῆς Ἐκκλησίας Του. Ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν!

Εὐγνώμων Ἀναφορὰ ἐπὶ τῇ Διακηρύξει τῆς Ἀγιότητος τοῦ Μητροπολίτου Φιλαρέτου

(† 8.11.1985)

Σεβασμιώτατε Ἐπίσκοπε Ἀγαθάγγελε*

Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Διασπορᾷ·

Ἀγαπητοὶ καὶ σεβαστοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές·

Βαθυτάτη εἶναι ἡ ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ συγκί-
νησίς μας κατὰ τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν ἡμέ-
ραν καὶ στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποῖαν διακηρύσ-
σεται λίαν ἐπισημῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὴν
ἐκκλησιαστικὴν τάξιν ἡ Ἀγιότης τοῦ ἀειμνή-
στου Μητροπολίτου Φιλαρέτου.

Ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς ἡ-
μῶν Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων τοῦ Πατρίου
Ἡμερολογίου ἐν Ἑλλάδι, ὁ πολυσεβάστος Μη-
τροπολίτης Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κύριος Κυπρι-
ανός, εἶχε τὴν ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ τιμὴν νὰ
γνωρίσῃ προσωπικῶς τὸν Ἀγιώτατον Μητρο-
πολίτην Φιλάρετον.

Ὅταν δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1985 ἐκοιμήθη ὁ Ἅγιος
Φιλάρετος, ὁ Μητροπολίτης μας ἔγραψε μεταξὺ
ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς εἰς ἓνα ἄρθρον-ἀφιέρωμα:

**Ὁ Πρωθιεράρχης Φιλάρετος «διεκρίθη ἰ-
διαιτέρως διὰ τὴν σθεναρὰν θέσιν του ἔναντι
τῆς παναιρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, εἶδον δὲ
τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος κείμενά του πλήρη
ζήλου διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἀλλὰ μετὰ χαρα-
κτηριστικῆς διακρίσεως συντεταγμένα, κατα-
δικάζοντα τὴν αἵρεσιν καὶ ἐλέγχοντα τοὺς πρω-
τεργάτας αὐτῆς»¹.**

Εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Μητροπολίτης Φιλάρε-

τος ἐθεωρεῖτο ἀνέκαθεν ὑπὸ πάντων τῶν Ἀν-
τι-οικουμενιστῶν, ὡς «ἀνὴρ μεγάλῃς ἀρετῆς
καὶ πίστεως»², ἡ δὲ πρώτη αὐτοῦ «Ἐπιστολὴ
Πόνου» (Ἰούλιος 1969) ἐχαρακτήρισθη λίαν
ὀρθῶς ὡς «σταθμός», «διότι εἶναι συγχρόνως
μία κραυγὴ “πόνου”, μία ἐντονωτάτη διαμαρ-
τυρία καὶ ἰκεσία, ἀλλὰ καὶ μία γραμμὴ ὀρθο-
δόξου πορείας»².

Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Πρωθιεράρχου Φιλα-
ρέτου συνηντήθησαν, Χάριτι Θεοῦ, ἡ Ὁρθο-
πραξία μὲ τὴν Ὁρθοδοξίαν, ὁ θεάρεστος καὶ ἡ-
γιασμένος Βίος μὲ τὴν ὀρθὴν καὶ πατερικὴν Ὁ-
μολογίαν.

Ὁ συνδυασμὸς αὐτός, τὸ μέγα αὐτὸ δῶρον
τοῦ Θεοῦ εἰς ἓνα Ποιμένα τῆς Ἀληθοῦς καὶ Μό-
νης Ἐκκλησίας, ἦταν ἐπίσης μία μεγίστη δω-
ρεὰ τοῦ Ἀρχιποίμενος Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν εἰς μίαν κριασματώδη καμ-
πὴν τῆς Ἰστορίας Τῆς.

Ὁ Μητροπολίτης Φιλάρετος ἠξιώθη τοῦ
πολυτίμου στεφάνου τῆς Ὁμολογίας, φανεῖς
ἀντάξιος τῆς ἱστορικῆς κλήσεως καὶ τῆς Δια-
κονίας, τὴν ὁποῖαν τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Θεὸς
Παράκλητος κατὰ τὴν χειροτονίαν Αὐτοῦ εἰς
Ἀρχιερέα.

* Ὁ Σεβασμ. κ. Ἀγαθάγγελος εἶχε ἤδη στὸ μεταξὺ ἐκλεγῆ Μητροπολίτης τῆς Ρ.Ο.Ε.Δ. καὶ προσφωνήθηκε στὴν ἀνάγνωσι
τοῦ κειμένου αὐτοῦ μὲ τὴν νέα του ιδιότητα.

1. Περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνστασις καὶ Μαρτυρία», ἀριθ. 2/Ἰανουάριος-Μάρτιος 1986, σελ. 29.

2. Ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθ. 113/1.1.1970, σελ. 1.

Οί Ἀρχιερεῖς τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου μὲ βαθεῖαν ἐπίγνωσιν προσκυνοῦν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἁγίου Φιλαρέτου τοῦ Ὁμολογητοῦ ἕνα σύγχρονον Θεοφόρον Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸν Ὅποῖον διέκριναν ἡ τόλμη, ἡ ταπεινὸς, ὁ πόνος, ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ἀγάπη, κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα Αὐτοῦ ἐναντίον τοῦ συγκρητιστικοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ὡς καὶ τοῦ λεγομένου Σεργιανισμοῦ ἐν Ρωσίᾳ, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀμώμου Ὁρθοδοξίας.

Εἶθε αἱ ἀρχιερατικαὶ πρεσβεῖαι τοῦ ἐν Ἁγί-

οις Πατρὸς ἡμῶν Φιλαρέτου τοῦ Ὁμολογητοῦ νὰ ἐνισχύουν, ὀδηγοῦν καὶ προστατεύουν τὴν Μαρτυρικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσικῆς Διασπορᾶς κατὰ τὴν νέαν περίοδον τῆς Ἱστορίας Αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἅπαντας τοὺς Ὁρθοδόξους Ἀντι-οικουμενιστάς, μέχρις ὅτου μᾶς δοθῇ ἡ δωρεὰ νὰ ἐορτάσωμεν μίαν νέαν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, μίαν Ἑορτὴν τῆς Ἀναστηλώσεως τῆς Πατερικῆς Ὁρθοδοξίας, πρὸς δόξαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τῆς Ὑπερευλογημένης Θεοτόκου. Ἀμήν!

Ἐν Φυλῇ Ἀττικῆς

τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 2008 ἐκ.ἡμ.

† Ἁγίων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργύρων

Ὁ Ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος

τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

† Ὁ Ὁρεῶν Κυριανὸς

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων
καὶ ἡ ὑπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον κ. Χρυσόστομον
Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος

Ἔληξεν ὁ Ἀνεπίσημος Διάλογος

Ἐνημερωτικὴ Εἰσαγωγή – Ἐπισημάνσεις

Α'. Ἐνημερωτικὴ Εἰσαγωγή

α. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων, χάριτι Θεοῦ καὶ βοήθεια τῆς Θεοτόκου, διαποιμαίνει ἀπὸ τοῦ 1985 ἐκείνους τοὺς εὐσεβεῖς Ὀρθόδοξους Χριστιανούς, οἱ ὅποιοι κατ' ἀρχὴν εἶναι Ἀντι-οικουμενισταὶ καὶ ἀκολουθοῦν τὸ Πάτριον Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον, συγκροτοῦντες οὕτω τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Κοινότητα τῶν Ἀντι-οικουμενιστῶν τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου.

β. Ἡ Ὀρθόδοξος Κοινότης τῶν Ἐνισταμένων εἶναι βεβαίως Ἐκκλησιαστικὴ, διότι ἔχει ὡς ὄρατὸν κέντρον καὶ κεφαλὴν τῶν Εὐχαριστιακῶν Συνάξεων Αὐτῆς Ὀρθόδοξος Ἐπισκόπος, οἱ ὅποιοι κέκτνται ἀδιαμφισβήτητον κανονικὴν καὶ ἔγκυρον χειροτονίαν καὶ διαδοχὴν, ὡς ἄλλωστε ἐπεβεβαιώθη καὶ διὰ τῆς εὐχαριστιακῆς κοινωνίας των μετὰ τῆς ἀνεγνωρισμένης ὑφ' ἀπάντων Ρωσικῆς Ὀρθόδοξος Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς: αὐτοὶ προΐστανται τῶν Συνάξεων, κηρύττουν τὸν θεῖον λόγον καὶ προσφέρουν τὴν Εὐχαριστίαν, ὡς «εἰκόνες Χριστοῦ» τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως καὶ ὡς προκαθήμενοι «εἰς τόπον Θεοῦ», κατὰ τὸν Ἅγιον Ἰγνάτιον Ἀντιοχείας (πρβλ. ΡΓ τ. 5, στλ. 668Α καὶ στλ. 853Α).

γ. Οἱ Ὀρθόδοξοι Ἐνιστάμενοι, ὡς καὶ ἅπαντες οἱ Ἀντι-οικουμενισταὶ τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου, δύνανται κατ' ἀκρίβειαν θεολο-

γικὴν νὰ χαρακτηρίζωνται καὶ ὡς Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἐφ' ὅσον οἱ Ἐπίσκοποι ἐνσαρκώνουν καὶ ἐκφράζουν ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ τὴν Καθολικὴν, δηλαδὴ ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν.

• Ὅπου ἐνσαρκώνεται ὁλος ὁ Χριστὸς καὶ ὅπου μεταλαμβάνεται ὁλος ὁ Χριστὸς, ἐκεῖ πραγματώνεται καὶ ἀποκαλύπτεται ἡ Μία Ἁγία Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ὡς Σῶμα Χριστοῦ, ὡς Θεανδρικός Ὄργανισμός, εἰς τὸν Ὅποιον ἐνοικεῖ ἡ Ἁγία Τριάς, κατὰ τοὺς Ἁγίους: «Ὅπου ἂν ᾦ Χριστὸς Ἰησοῦς, ἐκεῖ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία» καὶ «ὁ Ἐπίσκοπος ὑπάρχει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ Ἐπισκόπῳ» (Ἁγίου Ἰγνατίου Ἀντιοχείας, ΡΓ τ. 5, στλ. 713Β καὶ Ἁγίου Κυπριανοῦ Καρχηδόνας, Ἐπιστολὴ 66η, § 8. Πρβλ. Ἐφεσ. δ' 5-6 καὶ Α' Κορινθ. ι' 15-16: Τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ ὡς Ἐκκλησιαστικὴ καὶ Μυστηριακὴ Σύναξις).

δ. Εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου ἐν Ἑλλάδι, ἀπὸ τοῦ 1984, ὅσον ἀφορᾷ εἰδικῶς τοὺς Ὀρθόδοξους Ἐνισταμένους, ὑφίσταται μία διάστασις καὶ διαίρεσις, ὅχι ἓνα οὐσιαστικὸν σχῆμα, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνον ὁ Μητροπολίτης Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανὸς κατέθεσε «Κανονικὴν Ἐγκλησιν» κατὰ τῆς προσωρινῆς Συνόδου Αὐτοῦ (ὑπὸ τὸν Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἀντώνιον) καὶ διέκοψε τὴν μετ' Αὐτῆς κοινωνίαν «διὰ λόγους Πίστεως καὶ Δικαιοσύ-

νης», βάσει τῶν Ἱερῶν Κανόνων: ΛΑ΄ Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ ΙΕ΄ Πρωτοδευτέρας (βλ. σχετικὸν χρονικὸν εἰς περιόδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 191/Νοέμβριος 1984, σελ. 377-407).

ε. Δεδομένων τῶν ἀνωτέρω βασικῶν θεολογικῶν καὶ ἱστορικῶν στοιχείων, ἡ ἡμετέρα Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων, συμφώνως πρὸς τὴν Ἀπόφασιν 9, τῆς τακτικῆς ἐτησίου Συνεδριάσεως Αὐτῆς ΛΔ΄/4.10.2007 ἐκ.ἡμ., ἤρχισε κατὰ τὴν 16.2.2008 Ἀνεπίσημον Διάλογον μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον κ. Χρυσόστομον, προκειμένου νὰ προωθηθῆ ἡ Διακονία τῆς Καταλλαγῆς.

στ. Αἱ δύο Σύνοδοι ἐξεπροσωποῦντο ὑπὸ δύο τριμελῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι συνῆλθον εἰς ἑπτὰ Συνεδριάσεις (Α΄, 16.2.2008 εἰς Μέγαρα - Ζ΄, 28.11.2008 εἰς Πειραιᾶ), ἐκρατοῦντο δὲ ἀνεπίσημα Πρακτικά, καχωρισμένως ἐξ ἐκάστης Ἐπιτροπῆς.

ζ. Ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐλάμβανεν ἀκριβῆ γνῶσιν ἐπὶ τῶν διαμειβομένων εἰς τὰς Συνεδριάσεις αὐτὰς μέσω Ἐκθέσεων, συντασσομένων ὑπὸ τοῦ Γραμματέως Αὐτῆς, Θεοφιλ. Γαρδικίου κ. Κλήμεντος, ἐγκρινομένων δὲ ὑπὸ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου (Ἔκθεσις Α΄, 2.2.2008 - Ἔκθεσις Η΄, 2.12.2008).

η. Κατὰ τὴν τελευταίαν Συνεδρίασιν (Ζ΄, 28.11.2008), συναπεφασίσθη ὀριστικῶς νὰ δοθῆ μία ἐμπεριστατωμένη ἀπάντησις ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου ἐπὶ τοῦ ὑπ’ ἀριθ. πρωτ. γ-1141, ἐν Ἀθήναις 9/22.9.2008 Συνοδικoῦ Γράμματος τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος «Πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Κοινότητα τῶν Ἐνισταμένων», περιέχοντος δέκα «σημεῖα», θεω-

ρούμενα ὑπὸ τοῦ συντάκτου Αὐτοῦ, Θεοφιλ. Μαραθῶνος κ. Φωτίου, ὡς «πολὺ σημαντικὰ καὶ ἀδιαπραγμάτευτα».

θ. Ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Σύνοδος, μέσω τῆς τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς Αὐτῆς, ἐγκρίσει δὲ τῆς Διαρκoῦς Συνόδου, ἀπάντησεν εἰς τὸ ἀνωτέρω Συνοδικὸν Γράμμα τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος διὰ τῆς ὑπ’ ἀριθ. πρωτ. 527/17.12.2008 ἐκ.ἡμ. Συνοδικῆς Ἐπιστολῆς, εἰς τὴν ὁποίαν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἐν εἴδει Θέσεων καταγράφονται μὲν αἱ παρατηρήσεις μας ἐπὶ τῶν «σημείων» τῆς ἐτέρας πλευρᾶς, ἐν κατακλείδι δὲ δηλοῦται, ὅτι «δὲν ἀνασιτέλλομεν τὸν Ἀνεπίσημον Διάλογον, ἀλλ’ ἀπευθύνομεν ἔκκλησιν διὰ μίαν γενναιοῦσυχον ὑπέρβασιν ἐκ μέρους Ὑμῶν τῶν θεωρουμένων ὡς “ἀδιαπραγματεύτων σημείων”, πρὸς διάνοιξιν τῆς ὁδοῦ διὰ τὴν ποθητὴν ἔνωσιν» (βλ. τὴν Συνοδικὴν Ἐπιστολὴν ταύτην ἐν συνεχείᾳ).

ι. Κατὰ τὴν 15ην Φεβρουαρίου 2009 ἐκ.ἡμ., ἐπεδόθη εἰς τὸν Θεοφιλ. Γραμματέα ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Θεοφιλ. Μαραθῶνος κ. Φωτίου ἡ ὑπ’ ἀριθ. πρωτ. 480, 10/23.2.2009 Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Χρυσοστόμου Β΄, διὰ τῆς Ὁποίας γνωστοποιεῖται εἰς ἡμᾶς ἡ ἀπόφασις τῆς ὑπ’ Αὐτὸν Ἱερᾶς Συνόδου, ὅτι δὲν ὑφίστανται πρὸς τὸ παρὸν αἱ ὠριμοὶ «συνθῆκαι διὰ τὴν πλήρη προσέγγισιν», καὶ ἐφ’ ὅσον οὐσιαστικῶς δὲν «ἔχομεν τὴν αὐτὴν κοινὴν πίστιν», δὲν δυνάμεθα νὰ «ὀμιλῶμεν περὶ ταυτότητος τῆς μεταξὺ ἡμῶν Πίστεως».

ια. Τέλος, κατὰ τὴν 30ὴν Ἀπριλίου 2009, ἀνηρτήθη εἰς τὴν Ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος κείμενον «ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου» μὲ τίτλον «Ἀνακοίνωσις», διὰ τοῦ ὁ-

ποίου γνωστοποιεῖται, ὅτι «ὕπὸ τὰς παρούσας συνθήκας δὲν ὑφίστανται αἱ ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ διαλόγου» μετὰ τῆς «Ὁρθοδόξου Κοινότητος τῶν Ἐνισταμένων», ἐφ' ὅσον «δὲν διεπιστώθη ταυτότης ἀπόψεων ἐπὶ ἐκκλησιολογικῶν θεμάτων».

Β'. Ἐπισημάνσεις

α. Ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων, μετὰ τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Γράμμα καὶ τὴν Ἀνακοίνωσιν τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος, θεωρεῖ σκόπιμον νὰ προβῆ εἰς τὴν δημοσίευσιν τῶν προμνημονευθέντων *Κειμένων*, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὸν Ἀνεπίσημον Διάλογον, δι' ἀρκέσαντα οὐσιαστικῶς ἓνα ἀκριβῶς ἔτος (Φεβρουάριος 2008 - Φεβρουάριος 2009).

β. Τὰ *Κείμενα* αὐτὰ θὰ δώσουν τὴν εὐκαιρίαν διὰ μίαν προσεκτικὴν συγκριτικὴν μελέτην τῶν διαμειφθέντων καὶ τὴν ἐξαγωγὴν ὀρθῶν συμπερασμάτων, διότι κρίνομεν ὅτι ἡ Ἀνακοίνωσις, ἂν καὶ εὐγενής, ἅμα δὲ καὶ προσεκτικὴ, δὲν εἶναι ἐν γένει σαφής, ἀκριβὴς καὶ πλήρης.

γ. Λόγου χάριν, ἡ Ἀνακοίνωσις σχολιάζει ὡς «θετικὸν βῆμα» τὴν δῆθεν «συμφωνίαν διὰ τὴν μὴ παροχὴν μυστηρίων εἰς τοὺς νεομερολογίτας», ὡς ἐὰν συνεφώνησαν αἱ δύο Ἐπιτροπαὶ περὶ τούτου, ἐνῶ ἡ ἡμετέρα Θέσις (στ5) εἶναι σαφεστάτη: συνοδικῆ ἀποφάσει τοῦτο ἐφηρμόζετο ἤδη ὑπὸ τῶν Ἐνισταμένων!...

• Ἐπίσης, ἀνακοινώνεται ὅτι «ὕπῃρξαν ὠρισμένα ἐπαφαὶ Ἀρχιερέων...», ἐνῶ βεβαίως ὠρίσθησαν ἐπίσημως τριμελεῖς Ἀρχιερατικαὶ Ἐπιτροπαί, αἱ ὁποῖαι ἠναλώθησαν εἰς ἑπτὰ τρι-

ώρους *Συνεδριάσεις*, ἐπὶ ἓν περίπου ἔτος, ἐν συμπροσευχῇ καὶ φιλικῇ διαθέσει!...

δ. Ἐν τούτοις, ἔχομεν τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ διαμειφθεὶς Ἀνεπίσημος Διάλογος ἀποτελεῖ ἓνα ἐξαιρετικὸν ἐκκλησιαστικὸν γεγονός εἰς τὰ ὅρια τῶν Ὁρθοδόξων Ἀντι-οικουμενιστῶν τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐπλούτισε τὴν ἐμπειρίαν τῶν Ἀρχιερέων, οἱ ὁποῖοι συμμετέσχον εἰς Αὐτόν.

ε. Ὡς ἐκ τούτου, προεκάλεσεν οὐχὶ μικρὰν ἐκπληξιν ἡ αἰφνίδιος ἀπόφασις τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος νὰ διακόψῃ τὰς περαιτέρω διαβουλεύσεις, ἡ δὲ ἐκπληξίς μας αὐτὴ στηρίζεται εἰς τρία οὐσιαστικὰ ἐρωτήματα:

1. Ἐὰν ὁ Ἀνεπίσημος Διάλογος, ὡς προκαταρκτικὸς, ὠδηγήθῃ εἰς τινὰ βασικὰ συμπεράσματα, ἄρα γε διατί δὲν προухώρησεν εἰς Ἐπίσημον Διάλογον, ὥστε νὰ ὀλοκληρωθῇ ἡ Διακονία τῆς Καταλλαγῆς;

2. Ἐὰν διεπιστώθῃ ἔλλειψις «ταυτότητος Πίστεως», ἄρα γε διατί δὲν ἐγκαινιάζεται ὁ Ἐπίσημος Διάλογος πρὸς ἄρσιν τῆς διαφορότητος καὶ ἐπίτευξιν τῆς ταυτότητος;

3. Πότε ἀπεφάνθη «κοινῶ καθολικῶ ψηφίσματι» ἡ Μία Ἐκκλησία, ὅτι τὰ διαπιστωθέντα τρία «σημεῖα» διαφοροποιήσεώς μας συνιστοῦν στοιχεῖα «ἀκεραίας Ὁρθῆς Πίστεως τῆς Ἐκκλησίας» καὶ ἐπομένως ἀναγκαίας προϋποθέσεις εὐχαριστιακῆς κοινωνίας;

† Ἐπίσκοπος Ὁρειῶν Κυπριανὸς
Ἀναπληρωτῆς Πρόεδρος

Ἐν Φυλῇ Ἀττικῆς
τῇ 18ῃ Μαΐου 2009 ἐκ.ἡμ.
Ἀγίων 318 Θεοφόρων Πατέρων

Συνοδική Ἐπιστολή δέκα «Θέσεων»

Ἄριθ. Πρωτ. 527

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος
Κάνιγγος 32, Ὅροφος γ΄
εἰς ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Φυλῇ Ἀττικῆς
τῇ 17ῃ Δεκεμβρίου 2008 ἐκ.ἡμ.
† Ἁγίου Προφήτου Δανιὴλ
καὶ τῶν Τριῶν Παίδων

Μακαριώτατε·
Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι
ἄγιοι Ἀρχιερεῖς·
Ἄγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες·

Ἀσπαζόμεθα Ὑμᾶς ἐν φιλήματι εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐν Χριστῷ!

α. Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου αἱ Ἱεραὶ ἡμῶν Σύνοδοι, μέσω τριμελῶν ἐξ Ἀρχιερέων Ἐπιτροπῶν, ἔχουν ἐγκαινιάσει ἓνα Ἀνεπίσημον Διάλογον, εἰς τὴν προοπτικὴν τῆς ἀποκαταστάσεως, σὺν Θεῷ, τῆς διαταραχθείσης ἀπὸ τοῦ 1984 ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας μας.

β. Εἰς τὰς μέχρι τοῦδε ἑπτὰ Συνεδριάσεις (Α΄: 16/29 Β΄ 2008, Μέγαρο - Ζ΄: 28 ΙΑ΄/11 ΙΒ΄ 2008, Πειραιεύς), τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἔχει ἐπιδειχθῆ ἐκ μέρους ἡμῶν, τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐνισταμένων, ἡ σαφὴς καὶ εἰλικρινὴς διάθεσις διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ θεαρέστου ὁράματος τῆς Ἐνώσεως.

γ. Ἡ διάθεσις μας αὐτὴ ἀνεδείχθη εἰς τὴν πληρότητα αὐτῆς, ὅταν κατὰ τὰς Συνεδριάσεις Ε΄ (19.9.2008, Πειραιεύς) καὶ ΣΤ΄ (29.10.2008, Φυλῆ), ἐδηλώσαμεν ρητῶς, ὅτι παρὰ τὰς διαπιστωθείσας οὐσιώδεις διαφορὰς εἰς τὴν ἐκκλησιολογικὴν μας αὐτοσυνειδησίαν, εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ προδῶμεν, ἡμεῖς οἱ Ἐνιστάμενοι, εἰς ὑποχωρήσεις, ὅπουδῆποτε θὰ ἦτο δυνατόν, πρὸς ὑπέρβασιν τῆς διαιρέσεως.

δ. Μάλιστα, κατὰ τὴν Συνεδρίαν Ζ΄ (28.11.2008, Πειραιεύς), προσέδημεν καὶ γραπτῶς (Ἑπόμνημα-Ἐκκλησις Α΄, 25.11.2008 ἐκ.ἡμ.) εἰς τὴν ἐπισήμανσιν τῶν βασικῶν καὶ οὐσιωδῶν θεμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων διεπιστώθη σύμπλωσις ἀπόψεων ἀμφοτέρων τῶν Ἐπιτροπῶν, κατὰ τὰς προαναφερθείσας Συνεδριάσεις Αὐτῶν, ἐφ’ ὅσον συνωμολογήσαμεν τὰ ἑξῆς:

1. Εἴμεθα Ὁρθόδοξοι, ἀνήκοντες εἰς μίαν Οἰκογένειαν καὶ συναποτελοῦντες τοὺς Ὁρθόδοξους Ἀντι-οικουμενιστὰς ἐν Ἑλλάδι.

2. Ἡ ἐνότης τῆς Οἰκογενείας Αὐτῆς ἔχει διαταραχθῆ ἐξ αἰτίας λαθῶν, καλῇ τῇ προαιρέσει, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν.

3. Τὸ μεῖζον θέμα, τὸ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς, εἶναι ἡ ἀντιμετώπισις τῆς αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ (1920 κ.έ.), ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιλαμβάνεται τὸ Ζήτημα τοῦ Ἡμερολογίου (1924 κ.έ.).

4. Κοινὴ ἀναφορὰ σεβασμοῦ καὶ εὐνωμοσύνης μας εἶναι τὸ σεπτὸν πρόσωπον τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου (Καβουρίδου, † 1955).

5. Αἱ ἀρχιερατικαὶ ἡμῶν Χειροτονίαι ἔχουν κοινήν ἀφετηρίαν (Ρῶσοι Διασπορᾶς, 1960 καὶ 1962), ἐπικυρωθεῖσαι λίαν ἐπίσημως (1969 κ.έ.).

6. Μέχρι τοῦ 1979 (καὶ περαιτέρω, μέχρι τοῦ 1984) ὑφίστατο μεταξὺ ἡμῶν ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία.

ε. Ἐν τούτοις, ἔχει ζητηθῆ ὑφ’ Ὑμῶν (Ἑμέ-

τερον Γράμμα, ἀριθ. πρωτ. γ-1141/9-22.9.2008), ὅπως ἡ ἡμετέρα Ἱερά Σύνοδος λάβη θέσιν ἐπί τινων «σημείων», τὰ ὁποῖα θεωρεῖτε «πολὺ σημαντικὰ καὶ ἀδιαπραγμάτευτα».

στ. Ἡ Ἱερά ἡμῶν Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων, κατὰ τὴν τακτικὴν ἐτήσιον Αὐτῆς Συνεδρίασιν ΛΕ΄/4.10.2008 ἐκ.ἡμ., ἐξήτασεν ἐμβριθῶς κατ' ἄρθρον τὰ «σημεῖα» αὐτά, αἱ δὲ παρατηρήσεις μας ἐπ' αὐτῶν καταγράφονται ἐν συντομίᾳ ὡς ἀκολούθως ἐν εἶδει Θέσεων:

στ1. Τὸ ἡμέτερον ἔγγραφο πρὸς Ὑμᾶς, προφανῶς εἰς περίπτωσιν αἰτήσεως ἡμῶν πρὸς ἔνωσιν, «πρέπει νὰ ἀπευθίνεται πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος».

• Τὸ «σημεῖον» τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ κατ' ἀρχὴν (in principio) οὐσιῶδες θέμα δι' ἡμᾶς, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἀφορᾷ τὴν τελικὴν καὶ σὺν Θεῷ αἰσίαν ἔκβασιν τοῦ Διαλόγου.

στ2. Ζητεῖται ὑφ' ἡμῶν τῶν Ἐνισταμένων νὰ ἀναγνωρίσωμεν, «ὅτι ἡ ἀποτείχισις τοῦ 1984 καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ διὰ χειροτονιῶν διαμόρφωσις νέας Συνόδου ἦτο δεδασμένη ἐνέργεια».

• Ἄν καὶ ἡ Ἀποτείχισις ἡμῶν τοῦ 1984 δὲν ἀπετέλει πρᾶξιν ἔναντι τῆς τότε/καὶ νῦν Ἱεραῆς Συνόδου Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος, ἐν τούτοις πρὸ εἴκοσι τεσσάρων (24) ἐτῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἐπικρατοῦν κλίμα, δι' ἡμᾶς ἦτο ἡ Ἀποτείχισις ἐκείνη, ὡς καὶ αἱ ἐν συνεχείᾳ ἀρχιερατικαὶ ἡμῶν Χειροτονίαι, πράξεις ἐπιβεβλημέναι καὶ γινόμεναι καλῆ τῇ πίστει.

• Πάρα ταῦτα, χάριν δὲ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς καταλλαγῆς, δυνάμεθα σήμερον νὰ χαρακτηρίσωμεν τὰς ὡς ἄνω ἐνεργείας ὡς *βεδασμένας*.

στ3. Ζητεῖται τὴν ὑπὸ τῶν Ἐνισταμένων «ἀπερίφραστον καταδίκην τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ὡς αἰρέσεως».

• Ἄπαντα τὰ Μέλη τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῶν

Ἐνισταμένων ἐθεώρουν ἀνέκαθεν καὶ ἐχαρακτηρίζον ἀνεπιφυλάκτως τὸν *Οἰκουμενισμόν* ὡς αἵρεσιν καὶ δὴ παν-αίρεσιν, ἐξ αἰτίας δὲ αὐτῆς τῆς θεωρήσεως τοῦ *Οἰκουμενισμοῦ* ὀνομάζουσιν ἑαυτοὺς *Ἀντι-οικουμενιστὰς* καὶ προάγουν τὸν *Ἀντι-οικουμενισμόν* μέσῳ ἀναριθμητῶν εἰδικῶν ἄρθρων, βιβλίων, περιοδικῶν, παραγωγῶν καὶ Ἐκδηλώσεων.

στ4. Ζητεῖται νὰ προδῶμεν εἰς «ἀπόρριψιν τῆς θεωρήσεως τοῦ νεοημερολογισμοῦ ὡς “μητέρας Ἐκκλησίας”».

• Ἡ ὄντως ἀδόκιμος ἔκφρασις αὐτή, χρησιμοποιηθεῖσά ποτε ὑπὸ ἡμετέρου Ἐπισκόπου καὶ ἤδη ἀποσυρθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἄστοχος, οὐδέποτε ἀπετέλεσεν ἐπίσημον ἡμῶν τῶν Ἐνισταμένων συνοδικὴν διακήρυξιν, οὔτε ἐχρησιμοποιήθη ποτέ, πολλῶ μᾶλλον δὲν ἐνεσωματώθη, εἰς κείμενα βασικά καὶ θεμελιώδη, ἐκφράζοντα τὴν ἐκκλησιολογικὴν καὶ ἀντι-οικουμενιστικὴν ἡμῶν αὐτοσυνειδησίαν.

στ5. Ζητεῖται νὰ ἀποδεχθῶμεν, «ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταλαμβάνουν τῶν ἀχράντων μυστηρίων τὰ μέλη τοῦ νεοημερολογισμοῦ-Οἰκουμενισμοῦ πρὶν ἐνταχθοῦν εἰς τὴν γνησίαν Ὁρθοδοξίαν».

• Θεωροῦμεν ὡς κατ' ἀρχὴν (in principio) ὀρθὴν τὴν πρακτικὴν αὐτήν, τὴν ὁποῖαν καὶ ἐφαρμοζόμεν. Ἄλλωστε, συνοδικῆ ἀπόφάσει, ἀνακοινώνομεν πρὸ τῆς θείας Μεταλήψεως ἐν τοῖς Ἱεροῖς ἡμῶν Ναοῖς, ὅτι δύνανται νὰ κοινωνήσουν μόνον ὅσοι -ἐκτὸς τῆς γενικῆς προετοιμασίας- ἐξομολογοῦνται εἰς Πνευματικούς Πατέρας τῆς ἡμετέρας Δικαιοδοσίας καὶ εὐρύτερον τοῦ Πατρῖου Ἡμερολογίου.

στ6. Ζητεῖται νὰ ἐφαρμόζωμεν «τὴν διὰ χρίσματος ἀποδοχὴν τῶν προερχομένων ἐκ τοῦ νεοημερολογισμοῦ-οἰκουμενισμοῦ».

• Ἐάν καὶ ἡ μέχρι τοῦδε πρακτικὴ τῆς Ἱερῶς ἡμῶν Συνόδου προέβλεπε τὴν ἐνίοτε χρῆσιν τῶν προσερχομένων δι' Ἁγίου Μύρου, τῆ συμφῶν γνῶμη τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου καὶ βάσει ἐιδικῆς Ἀκολουθίας, συνταχθείσης ὑφ' ἡμῶν ἐπὶ τοῦτο, θεωροῦμεν ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ υἱοθετήσωμεν μίαν καθολικὴν καὶ ἐνιαίαν προᾶξιν ἀποδοχῆς διὰ Χρίσματος, θέμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει εἰσέτι ἀποφανθῆ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διὰ Μεγάλης ἢ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

στ7. Ζητεῖται ὑφ' ἡμῶν νὰ ἐφαρμοζώμεν «τὴν διὰ βαπτίσματος ἀποδοχὴν ὅσων δὲν φέρουν οὐδὲ τὸν τύπον τοῦ ὀρθοδόξου βαπτίσματος».

• Ἐάν καὶ κατ' ἀρχὴν (in principio) ἡ στάσις μας εἶναι θεβαίως κατακριτικὴ ἔναντι τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ τελουμένου παρὰ τὰ διατεταγμένα ὑπὸ τινῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ καινοτομίᾳ εὐρισκομένων, ἐν τούτοις ἐπὶ τοῦ ἀκανθῶδους θέματος τούτου, θεωροῦμεν ὅτι πρέπει νὰ ἀποφανθῆ ὀριστικῶς καὶ τελεσιδίκως μόνον μίᾳ Πανορθόδοξο ἢ Μεγάλῃ ἢ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, ἐφ' ὅσον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἔστω καὶ μὲ προϋποθέσεις, οὐδέποτε ἐπανελάμβανεν ἐξ ὑπαρχῆς τὸ ἀτελὲς μὲν, ἐν ὀνόματι δὲ τῆς Ἁγίας Τριάδος ὀρθόδοξον Βάπτισμα, εἰ μὴ καὶ τοῦτο ἐν ἀνάγκῃ μόνον τοῦ ἀτελοῦς ἢ ἐλλείποντος μέρους (βλ. Ἱερὸν Κανὸνα ΝΑ', τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως: «οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες ὀρίζουσιν»).

• **Σημειωτέον**, πρὸς πλήρη ἀποσαφήνισιν ἐιδικῶς τῶν ἀνωτέρω Θεσεῶν μας ἐπὶ τῶν «σημειῶν» **στ6** καὶ **στ7** καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως, ὅτι αὗται ἀφοροῦν ὄχι ἐν γένει τοὺς κατακεκριμένους ρητῶς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας αἰρετικούς, ἀλλὰ τοὺς ἀκρίτους εἰσέτι ἑτεροδοξοῦντας, ἔναντι τῶν ὁποίων τελοῦμεν ἐν ἐνστάσει καὶ ἀποτείχισι (Ἱερὸς Κανὼν ΙΕ' τῆς Πρωτοδευτέρας).

στ8. Προτείνεται νὰ προβῶμεν εἰς «ἀνάκλησιν τῆς ἐκφράσεως “ἀσθενῆ μέλη τῆς Ἐκκλησίας” διὰ τοὺς αἰρετικούς».

• Ἐάν καὶ πιστεύωμεν, ὅτι ἡ ἐκκλησιολογικὴ αὐτὴ φράσις εἰς τὰ ἐπίσημα **Κείμενα** ἡμῶν τῶν Ἐνισταμένων, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς ἀκρίτους εἰσέτι αἰρετικούς, ἔχει παρερμηνευθῆ, θὰ ἠδυνάμεθα εἰς τὸ μέλλον, χάριν τῆς εἰρήνης, νὰ ἀποφεύγωμεν τὴν χρῆσιν αὐτῆς.

στ9. Προτείνεται εἰς ἡμᾶς ἡ παραδοχὴ «τοῦ κύρους τῆς καταδίκης τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἀπὸ τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Διασπορᾶς καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος».

• Ἐάν καὶ θεωρῶμεν ὡς ἐπαρκῆ τὴν στάσιν ἡμῶν τῶν Ἐνισταμένων ἔναντι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ (βλ. ὡς ἄνω, § **στ3**), ἐπίσης δὲ ἂν καὶ δυνάμεθα -ὑπὸ ὄρους καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἡμετέρας θεολογικῆς θεωρήσεως- νὰ δεχθῶμεν κατ' ἀρχὴν (in principio) τὴν προᾶξιν τῆς Ρ.Ο.Ε.Δ., ἐν τούτοις παρατηροῦμεν ἐν προκειμένῳ, ὅτι αἱ δύο αὗται «καταδίκαι» ὑπόκεινται εἰς πολλὰς ἀναγνώσεις καὶ δὲν εἶναι ταυτόσημοι, ἐφ' ὅσον ἔχουν κατ' ἀρχὴν (in principio) διαφορετικὴν ἐκκλησιολογικὴν ἀφετηρίαν καὶ διαφορετικὸν στόχον (ἀνάθεμα δοξασίας, ἀνάθεμα προσωπικόν), ἔνεκα τῶν ὁποίων ὑφίσταται ἐσωτερικὴ σύγκρουσις τοῦ κύρους μεταξὺ αὐτῶν, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ στάσις ἡμῶν ἔναντι αὐτῶν ἦτο ἀνέκαθεν *κριτικὴ*.

στ10. Προτείνεται, τέλος, ἡ παραδοχὴ, «ὅτι οἱ ἀρμόδιοι διὰ τὴν καταδίκην τῶν αἰρέσεων ἦσαν πάντοτε οἱ παραμένοντες εἰς τὴν Ὁρθόδοξίαν Ἐπίσκοποι, ἀσχέτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἢ τῆς συμπεριλήψεως Πατριαρχῶν μεταξὺ αὐτῶν. Οἱ Γ.Ο.Χ. Ἐπίσκοποι ἔχουν σήμερον τὸ δικαίωμα τῆς καταδίκης τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ κάθε αἰρέσεως».

• Εἶχομεν ἀνέκαθεν ἡμεῖς οἱ Ἐνιστάμενοι τὴν τεκμηριωμένην πεποίθησιν, ἐν ἀμέσῳ μάλιστα σχέσει καὶ ἀναφορᾷ πρὸς τὸ προηγούμενον «σημεῖον» § **στθ**, ὅτι τὸ ἀνάθεμα-καταδίκη δὲν εἶναι ἔργον οὔτε τῶν ἐπὶ μέρους πιστῶν, οὔτε ἐκείνων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Διοικητικῶν Ὄργανισμῶν, τῶν ἐχόντων μὲν προσωρινὴν μορφήν Συνοδικῶν Σωμάτων, μὴ συγκεντρῶντων ὅμως ἀπάσας ἐκείνας τὰς ἱερακανονικὰς προϋποθέσεις, ὥστε ἢ καθ' ὅλου Ἐκκλησία νὰ ἐκπροσωπῆται ὑπ' Αὐτῶν πλήρως, ἐγκύρως καὶ ἀρμοδίως πρὸς κήρυξιν ἀναθέματος-καταδίκης.

• Δικαιώματος καὶ «ἀξίας» τοιαύτης «ἠξίωται» ὁ χορὸς τῶν Ἀποστόλων «καὶ οἱ κατὰ πᾶσαν ἀκρίβειαν τούτων ὡς ἀληθῶς γεγονότες διάδοχοι, πλήρεις χάριτος καὶ δυνάμεως» (Ἱεροῦ Χρυσόστομου), ἀδυνατοῦμεν δὲ νὰ κατανοήσωμεν τὴν σύγχρονον βεβιασμένην τάσιν πρὸς ἀναθεματισμὸν-καταδίκην, ἐφ' ὅσον ἄχρις ὑπάρξεως τοιούτων διαδόχων, «πᾶς ὀρθοδοξῶν κατὰ πάντα, πάντα αἰρετικὸν δυνάμει, κἄν οὐ ῥήματι, ἀναθεματίζει» (Ὁσίου Θεοδώρου Στουδίτου).

* * *

Μακαριώτατε Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς

ζ. Βάσει τῶν ὡς ἄνω παρατηρήσεών μας, διαπιστώνεται ὅτι τὸ βεβαρημένον θεματολόγιον Ἑμῶν περιέχει καὶ «σημεῖα», τὰ ὁποῖα δὲν δυνάμεθα νὰ συνυπογράψωμεν καὶ συνδιακηρύξωμεν, ἐφ' ὅσον καθ' ἡμᾶς τοὺς Ἐνισταμένους πρέπει νὰ ἀποφανθῆ περὶ αὐτῶν σύμπασα ὁ Ὄρθόδοξος Ἐκκλησία μέσῳ «κοινοῦ καθολικοῦ ψηφίσματος» (Μ. Φωτίου).

η. Θέτοντες, ἡμεῖς οἱ Ἐνιστάμενοι, ὑπ' ὄψιν Ἑμῶν τὰς Θέσεις μας ἐπὶ τῶν «σημείων» τοῦ ὄντως βεβαρημένου θεματολογίου Σας, δὲν ἀναστελλόμεν τὸν Ἀνεπίσημον Διάλογον, ἀλλ' ἀπευθύνομεν ἔκκλησιν διὰ μίαν γενναιόψυχον ὑπέρβασιν ἐκ μέρους Ἑμῶν τῶν θεωρουμένων ὡς «ἀδιαπραγματεῦτων σημείων», πρὸς διανοίξιν τῆς ὁδοῦ διὰ τὴν ποθητὴν ἔνωσιν.

Ἐν ἀσπασμῷ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐν Χριστῷ

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ἐνισταμένων

Ὁ Ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος

† Ὁ Ὁρεῶν Κυπριανὸς

Τὰ Μέλη

† Ὁ Μεθώνης Ἀμβρόσιος

† Ὁ Γαρδικίου Κλήμης

Ἐκκλησιολογικές, Κανονικές καὶ Ἱστορικές Διασαφήσεις τῶν Ἐνισταμένων ἐπὶ Ἐρωτημάτων τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ»

Ἄριθ. Πρωτ. 567

Πρὸς τὴν
Συντακτικὴ Ὁμάδα
τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ»
Ἀπόλλωνος 4
181 20 ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ

Φυλὴ Ἀττικῆς
5η Μαρτίου 2010 ἐκ.ήμ.
† Μεγάλου Κανόνος

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί:

Μὲ τὸν ἀσπασμὸ τῆς Ἀγάπης, τῆς Εἰρήνης καὶ τῆς Ἐνότητος τοῦ Θεοῦ Παρακλήτου, Σὰς εὐχόμεθα χαρμόσυνον ἐν Χριστῷ τὸ Ἅγιον Πάσχα, προεοδαίης τῆς Ὑπερευλογημένης Θεοτόκου.

α. Ζητῶ γιὰ μία ἀκόμη φορὰ συγγνώμην προσωπικῶς, γιὰ τὴν ὄντως πολὺ καθυστερημένη Ἀπάντησι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μας στὰ Ἐρωτήματα, τὰ ὅποια μᾶς εἶχατε θέσει μὲ τὴν ἀπὸ 8/21.9.2009 Δευτέρα Ἐπιστολή Σας.

β. Εἶχε προηγηθῆ ἡ ἀπὸ 1/14.7.2009 Πρώτη Ἐπιστολή Σας, στὴν ὁποία ἀναφερθήκαμε ἀπαντητικῶς μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 550/31.7.2009 ἐκ.ήμ. ἰδική μας Ἐπιστολή.

γ. Ἐκτοτε, μᾶς ὑπενθυμίσατε μέσω τεσσάρων (4) συνολικῶς ἠλεκτρονικῶν Μηνυμάτων Σας (28 Νοεμ., 17 Δεκ., 1 Φεβρ. καὶ 2 Μαρτ.), τὸ χρέος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μας γιὰ τὴν «διασαφήση τῆς θέσεώς μας ἐπὶ ὀρισμένων καίριων θεολογικῶν ζητημάτων» (17 Δεκ.).

δ. Λυποῦμαι εἰλικρινά, διότι ἡ μεγάλη καθυστέρησις τῆς Ἀπαντήσεώς μας ὠδήγησε τὴν Συντακτικὴ Ὁμάδα Σας σὲ σκέψεις καὶ ὑπό-

νοιες ἐσφαλμένες, τὶς ὁποῖες -παρὰ ταῦτα- πιστεύομε ὅτι θὰ εἶχατε τὴν δυνατότητα νὰ ἀντιμετωπίσετε μὲ περισσότερη κατανόησι καὶ ἐπιείκεια.

ε. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπικαλούμενος τὴν εὐχὴ τοῦ πολυσεβάστου Γέροντος καὶ Μητροπολίτου μας κυρίου Κυπριανοῦ, ὡς καὶ τὴν καθοδήγησι τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, θὰ προσπαθήσωμε νὰ διευκρινίσωμε ἐν συντομίᾳ ὅσα, κατὰ τὴν γνώμην Σας, χρήζουν διασαφήσεως.

στ. Ἐπεξηγοῦμε ἐξ ἀρχῆς, ὅτι οἱ Θέσεις μας ἀποτελοῦν συλλογικὸ κείμενο καὶ θέτομε Αὐτὲς ὑπ' ὄψιν Σας, ἀλλὰ καὶ εὐρύτερα στὴν κρίσι τῆς Συνειδήσεως τῆς Ἐκκλησίας, καλῆ πάντοτε τῆ προαιρέσει καὶ βεβαίως ὄχι ὡς ἀλάθητη διακήρυξι.

Ἐκ μέρους τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἐπίσκοπος

† Ὁ Ὁρεῶν Κυπριανὸς

Ἐκκλησιολογικές, Κανονικές καὶ Ἱστορικές Διασαφήςεις τῶν Ἐνισταμένων ἐπὶ Ἐρωτημάτων τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ»

(τεθέντων διὰ τῆς Ἐπιστολῆς Α΄, 1/14.7.2009
καὶ τῆς Ἐπιστολῆς Β΄, 8/21.9.2009)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Α΄. Εἶναι ἀναγκαῖο νὰ διευκρινισθῇ εἰσαγωγικῶς, ὅτι θὰ ἀποφευχθῇ ἡ ἀναφορὰ ἀναιρετικῶς σὲ θέσεις τινὲς τῶν Ἐπιστολῶν Α΄ καὶ Β΄, οἱ ὅποιοι ἂν καὶ δὲν ἀποδίδουν ὀρθῶς τὸ νόημα τῶν γραπτῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων, ὅμως δὲν χρήζουν ὅπωςδήποτε ἀπαντήσεως.

• Θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ παραμονὴ στὰ καίρια, μὲ τὴν ταπεινὴ εὐχή ἡ *Συντακτικὴ Ὁμάδα* τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ» νὰ μὴ προβαίνει εὐκόλως σὲ βεβιασμένα συμπεράσματα, οὔτε νὰ ἀποδίδῃ στοὺς Ἐνισταμένους ἀτεκμηριώτως προθέσεις ἰδιοτελείας, ἐφ' ὅσον ἡ Ἱερὰ Σύνοδος Αὐτῶν ἔχει υἱοθετήσῃ, χάριτι Κυρίου, τὸ ζῆν «ἐν ἀφελότητι καρδίας» (πρὸβλ. Πράξ. β΄ 46).

* * *

Β΄. Ἐπιστολὴ Α΄, σελ. 1, § 1α: «Τελικὰ τί ἀκριβῶς εἶναι οἱ Ἐνιστάμενοι; Εἶναι κοινότητα; Εἶναι Ἐκκλησία; Εἶναι κοινότητα καὶ δευτερογενῶς καὶ Ἐκκλησία;».

• **Ἀπάντησις - Θεοὶς 1η:** Οἱ Ὀρθόδοξοι Ἐνιστάμενοι κατὰ τῆς Αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἀποτελοῦν μία Ὀρθόδοξη Ἐκκλησιαστικὴ Κοινότητα, ἡ ὅποια ἂν καὶ δὲν εἶναι ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ συνόλω Αὐτῆς, ὅπως ἄλλωστε δὲν εἶναι κάθε Τοπικὴ Ἐκκλησία ἢ Ὀρθόδοξη Ἐνορία - Ἐπισκοπὴ - Ἀρχιεπισκοπὴ - Μητροπο-

λι, ἐν τούτοις ἀνήκει στὸ «ὕγιαῖνον μέρος», δηλαδή στὸ *Ἀκαινοτόμητο Πλήρωμα* τῆς Μιάς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐνσαρκώνει Αὐτὴν ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ διὰ μέσου τῶν Ὀρθόδοξων Ἐπισκόπων Τῆς.

α. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἡ ὑφισταμένη πληθὺς καὶ ποικιλία τῶν Μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, εἴτε Χριστιανῶν εἴτε Κοινοτήτων εἴτε Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, πάντως ὑγιαίνοντων κατὰ τὴν Πίστιν, δὲν αἶρει τὴν Ἐνότητα τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε πάλι συναποτελεῖ -τὸ πλῆθος τῶν Μελῶν- ἀθροιστικῶς τὴν Μίαν Ἐκκλησίαν, ἐφ' ὅσον «ὄπου ἂν ἦ Χριστὸς Ἰησοῦς», ἐν τῷ Ὀρθόδοξῳ Ἐπισκόπῳ καὶ τῇ Θεῖα Εὐχαριστίᾳ, «ἐκεῖ καὶ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία» (Ἁγίου Ἰγνατίου Ἀντιοχείας, PG τ. 5, στλ. 713B).

Γ΄. Ἐπιστολὴ Α΄, σελ. 1, § 1β: «Πῶς ἐκλαμβάνει ὁ Συντάκτης τῆς Ἀνακοινώσεως, τὰ “ὄρια” τῆς Ἐκκλησίας; Εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχουν “ὀρθόδοξες κοινότητες” ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς Ἐκκλησίας, χωρὶς νὰ χαρακτηρίζονται σχισματικές; Ἐπιδέχεται τὸ καθ' ὅλον μερισμόν; Δύνανται καθένα ἢ καὶ στὸ σύνολό τους τὰ ὑφιστάμενα ὑπὸ μορφήν Συνόδου “προσωρινὰ διοικητικὰ σχήματα”, τὰ ὅποια διαθέτουν ἐπισκόπους οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν μεταξύ τους ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία, νὰ ἐκφράζουν τὴν

*Καθολική Ὁρθόδοξο ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ; Δυνάμεθα νὰ συμπεράνουμε ὅτι, διάφορες κοινότητες καὶ ομάδες συμμετέχουν στὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, λόγω τοῦ ἀπλοῦ γεγονότος ὅτι καταδικάζουν τὸν οἰκουμενισμό, χωρὶς ἀναφορὰ σὲ διαφορὲς πίστεως καὶ σὲ θέματα κανονικότητος; Δὲν εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ **Μία, Ἀδιαίρετη, καὶ Καθολική** ὅπως οἱ Πατέρες μας ἐδίδαξαν τόσους αἰῶνες;»*

• **Ἀπάντησις - Θέσις 2α:** Ἡ Μία καὶ Μοναδικὴ καὶ Ἐνιαία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἃν καὶ δὲν συμπεριλαμβάνη στὰ Ὅρια Αὐτῆς (*Ὅρια Ἀληθείας*) πρόσωπα ἢ σύνολα προσώπων «παντελῶς ἀπερρηγμένων» ἰδίᾳ βουλήσει ἢ συνουσιαστικὴ ἀποφάσει ἐκ τοῦ Σώματος Αὐτῆς, ἐν τούτοις θεωρεῖ ὡς Μέλη Αὐτῆς ἐκεῖνες τὶς Ἐκκλησιαστικὲς Κοινότητες, οἱ Ὅποιες ἐν καιρῷ αἰρετικῆς συγχύσεως ἔχουν μὲν ἀποτερισθῆ ἀπὸ τὸ «νενοσηκὸς μέρος» τῶν *Καινοτόμων*, ἀλλὰ συμβαίνει νὰ εἶναι ταυτοχρόνως καὶ ἀκοινωνητες, λόγω μὴ σαφοῦς καὶ κοινῆς ἀντιλήψεως ἐφ' ὅλων τῶν θεμάτων τῆς ἀντιαιρετικῆς ἐνστάσεως.

α. Ἐλεγε ὁ Ὅσιος Θεόδωρος Στουδίτης γιὰ τὸ φαινόμενο αὐτὸ στὴν ἐπίσης ταραγμένη ἐποχὴ του:

«Ἐλυπήθην, τιμωτάτῃ μοι Πάτερ, λύπην ἱκανήν» πρῶτον μὲν ὅτι ἐν ἡμῖν αὐτοῖς τοῖς ὀρθοτομοῦσι τὸν λόγον τῆς ἀληθείας κατὰ τὴν νῦν λυτῶσαν αἴρεσιν τῶν Εἰκονομάχων, ἐρεσχελῖαι γίνονται, καὶ σχίσματα ἐπιφύονται» (PG τ. 99, στλ. 1482CD).

β. Ἐπίσης, ὁ Μέγας Βασίλειος ἔγραφε «Πρὸς Ἰταλοὺς καὶ Γάλλους», ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι τῆς Ἀνατολῆς, ἀγωνιζόμενοι κατὰ τοῦ Ἀρειανισμοῦ, ἦσαν διηρημένοι:

«Καὶ τὸ δοκοῦν ὑγιαίνειν ἐφ' ἑαυτὸ ἐμερίσθη» (PG τ. 32, στλ. 481C).

γ. Ὅπωςδήποτε, οἱ Ἱεροὶ Κανόνες ἰσχύουν καὶ μεταξὺ τῶν ἀποτεριζομένων Ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων, «οὐ γὰρ μεθ' ἡμῶν ἐδιώχθησαν καὶ οἱ Κανόνες», ἔλεγε προσφυνῶς ὁ Μέγας Βασίλειος (PG τ. 32, στλ. 993), ἀλλ' ὅμως ἡ ἐρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ Αὐτῶν δὲν εἶναι ἀκίνδυνος, μάλιστα ἐν καιρῷ αἰρετικῆς συγχύσεως, ἐφ' ὅσον ἐνίστε, ὡς λέγει ὁ Ὅσιος Θεόδωρος Στουδίτης:

«οὐ γὰρ καλῶς ἐκλαμβάνομεν τὰς τῶν Ἀγίων φωνάς, καντεῦθεν εὐρισκόμεθα πατρομαχίαν, μᾶλλον δὲ θεομαχίαν εἰσφέροντες» (PG τ. 99, στλ. 1484D).

δ. Οἱ ἀποτεριζομένους Ἐκκλησιαστικὲς Κοινότητες, παρὰ τὴν τυχὸν διάστασι μεταξὺ των, ἀποτελοῦν τὸ «**ὕγιαῖνον μέρος**» τῆς «**λοιπῆς πάσης Ἐκκλησίας**», λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος (PG τ. 32, στλ. 937D), τὸ ὅποιο θεδαίως πρέπει νὰ ἐνωθῆ ὑπὸ τινος «κεφαλῆς ἐρῶμενης (ὕγιους)», ὑπ' αὐτὴν δὲ τὴν ἐννοίαν ἐκαλεῖτο ἀπὸ τὸν Μέγα Βασίλειο νὰ ἐπέμβῃ στὴν Ἀντιόχεια ὁ Μέγας Ἀθανάσιος μὲ σκοπὸ «**τοῦ συνάπτειν τοὺς ὑγιαίνοντας**» κατὰ τὴν Πίστιν (PG τ. 32, στλ. 432C), ἐφ' ὅσον ὡς προελέχθη «**καὶ τὸ δοκοῦν ὑγιαίνειν ἐφ' ἑαυτὸ ἐμερίσθη**» (PG τ. 32, στλ. 481C).

Δ'. **Ἐπιστολὴ Α΄, σελ. 2, § 1γ:** «Ἡ Ἀνακοίνωσις ὀδηγεῖ τὸν ἀναγνώστη νὰ συμπεράνει ὅτι ὅλα τὰ κύρια σχίσματα, πὺν ἀφετηρία τους εἶχαν τὴν Ἐκκλησίαν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος καὶ ἐν τέλει ἀπεκόπησαν ἀπὸ Αὐτὴν (1937, 1984, 1995), τὰ ὅποια κρατοῦν τὸ παλαιὸ ἐορτολόγιο στὴ Λατρεία τους καὶ εἶναι ἐναντίον τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, συναποτελοῦν μαζὶ τὴν Κανονικὴ Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία ἐν Ἑλλάδι. Δὲν μᾶς παραπέμπει ὅμως ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτὸς στὴν οἰκουμενιστικὴ «**θεωρία τῶν κλάδων**» ἢ στὴ «**θε-**

ολογία τῆς ἀοράτου ἐνότητος», καί, σὲ τελικὴ ἀνάλυση, σὲ ἓνα εἶδος οἰκουμενισμοῦ;».

• **Ἀπάντησις - Θεΐσις 3η:** Οἱ «μερισμοὶ» τοῦ «ὕγιαίνοντος μέρους», ἤτοι τῶν Ἀντιοικουμενιστῶν τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου, οὔτε εἶναι κυριολεκτικῶς «σχίσματα», διότι δὲν ἀπεσχίσθησαν ἀπὸ τὴν Μία καὶ Μοναδικὴ Ἐκκλησία, ἀλλὰ διηρέθησαν ἐντὸς τῶν Ὁρίων τῆς Ἐκκλησίας· οὔτε καὶ «συναποτελοῦν μαζὶ τὴν Κανονικὴ Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία ἐν Ἑλλάδι», ἀλλὰ συναποτελοῦν «τὸ ὑγιαῖνον μέρος τῆς Ὁρθοδοξίας», ὡς λέγει ὁ Ὅσιος Θεόδωρος Στουδίτης (PG τ. 99, στλ. 1288Α).

α. Ὑπενθυμίζομε, ὅτι στὴν Ἀντιόχεια οἱ Ὁρθόδοξοι εἶχαν διαιρεθῆ σὲ *Εὐσταθιανούς* καὶ *Μελετιανούς*, συναποτελοῦντες παρὰ ταῦτα τὸ «ὕγιαῖνον κατὰ τὴν πίστιν» μέρος τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖο ἔπρεπε νὰ ἐνωθῆ, ὡς ἔγραφε πρὸς τὸν Μέγα Ἀθανάσιο ὁ ἐνωτικὸς Μέγας Βασίλειος:

«πᾶν τὸ κατὰ τὴν πίστιν ἐρῶμενον (ὕγιαῖνον) τοῦ κατὰ τὴν ἀγίαν Ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας λαοῦ, εἰς μίαν συμφωνίαν χρῆ καὶ ἔνωσιν ἐναχθῆναι» (PG τ. 32, στλ. 428Α).

6. Σημειωτέον, ὅτι κατὰ τὴν κυρία φάσι τοῦ Ἀντιοχειανοῦ Σχίσματος (361-381), ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ οἱ λοιποὶ Καππαδόκες Πατέρες εἶχαν *κοινωνία* μὲ τὸν Ἅγιο Μελέτιο· ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος, ὁ Ἅγιος Ἰερώνυμος καὶ ἡ Δύσις εἶχαν *κοινωνία* μὲ τὸν Παυλίνο (ρέποντα μάλιστα πρὸς τὸν Μοναρχιανισμό) καὶ ἐπιφύλαξι ἐναντι τῆς Ὁρθοδοξίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου (!), ἐνῶ ἡ Δύσις ἀνεγνώριζε ταυτοχρόνως τὸν Εὐστάθιο Σεβαστείας (Πνευματομάχον) καὶ τὸν Μάρκελλον Ἀγκύρας (Μοναρχιανόν), ἡ δὲ σημαντικωτάτη Σύνοδος τῆς Ἀλεξανδρείας (θέρος 362)

δὲν κατώρθωσε νὰ ἄρῃ τὴν διάστασι.

Ε΄. Ἐπιστολὴ Α΄, σελ. 2, § 2α: «Ὁ Συντάκτης τῆς ἀνακοινώσεως χαρακτηρίζει, τὸ σχίσμα τοῦ 1984, ὡς μία “διάστασι” καὶ “διαίρεσι” ἀλλὰ “ὄχι ἓνα οὐσιαστικὸ σχίσμα”. Ἔστω καὶ ἔτσι, καλῶς ἔγινε; Ποῖα ἢ διαφορὰ “οὐσιαστικοῦ σχίσματος” καὶ “διαίρέσεως”; Ὑπάρχει στὴν Ὁρθόδοξη Παράδοσι τέτοια διάκρισι τῶν σχισμάτων σὲ οὐσιαστικοῦ καὶ ἀπλοῦ εἶδους; Καὶ πῶς συμβιβάζεται τέτοια διάκρισι μὲ τὴν πατερικὴ ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας; Ἄρα δὲν εὐσταθεῖ ἡ πατερικὴ διάγνωση ὅτι τὸ κακῶς διηρημένον καὶ διαμένον, εἰς αἵρεσιν μεταγίνεται; Τέλος, ἀκόμα κι ἂν ἡ σημερινὴ κατάσταση μποροῦσε νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς “ἀπλῆ” διάστασι καὶ ὄχι σχίσμα, διατί δὲν ὑπόκεινται οἱ Ἐνιστάμενοι στίς συνοδικὰ καὶ κανονικὰ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος; Ἡ ὑπαρξὴ “Ἱερᾶς Συνόδου Ἐνισταμένων” ὡς ἰδιαιτέρο, παράλληλο καὶ ἐναλλακτικὸ συνοδικὸ σχῆμα δὲν ἀντιστρατεύεται αὐτὴ τὴν ἔννοια τῆς συνοδικότητος, προσκρούοντας καὶ στὸ δόγμα τῆς καθολικότητος τῆς Ἐκκλησίας;».

• **Ἀπάντησις - Θεΐσις 4η:** Τὰ προαναφερθέντα (§§ Γ΄ καὶ Δ΄) θεμελιώνουν μὲ τρόπο σαφῆ, ὅτι ὑπάρχει ὄντως *διάκρισις* «οὐσιαστικοῦ σχίσματος» καὶ «διαίρέσεως» - «διαστάσεως» στὴν Ὁρθόδοξη Παράδοσι, ἡ ὁποία *διάκρισις* ἀναδεικνύεται ἰδιαιτέρως ἐν καιρῷ *αἱρετικῆς συγχύσεως*, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἀντιστρατεύεται τὴν «ἔννοια τῆς συνοδικότητος», οὔτε νὰ προσκρούῃ στὸ «δόγμα τῆς καθολικότητος τῆς Ἐκκλησίας», ἐφ’ ὅσον -ἐκτὸς τῶν ἄλλων- ὡς λέγει ὁ Ὅσιος Θεόδωρος Στουδίτης:

«ἐν καιρῷ αἱρέσεως οὐ κατὰ τὰ ἐν εἰρήνῃ

τυπωθέντα πάντως ἀπαρλείπτως γίνεται, διὰ τὴν ἀναγκάζουσαν χρείαν» (PG τ. 99, στλ. 1645D).

α. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιαστικὴ Κοινότης τῶν Ἐνισταμένων «δὲν ὑπόκειται στὶς συνοδικὰς καὶ κανονικὰς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος», διότι εἶχε καταθέσει «Κανονικὴν Ἐγκλησιν» κατὰ τῆς προσωρινῆς Συνόδου Αὐτῆς (1984, ὑπὸ τὸν Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἀντώνιον) καὶ εἶχε διακόψει τὴν μετ' Αὐτῆς κοινωνίαν «διὰ λόγους Πίστεως καὶ Δικαιοσύνης» (ΛΑ' Ἀγίων Ἀποστόλων, ΙΕ' Πρωτοδευτέρας) καὶ ἐπὶ πλέον, οὐδέποτε ἀνῆκε ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος τῶν Ἐνισταμένων, ὡς Ἐπίσκοπος, στὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς «Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος».

ΣΤ'. *Ἐπιστολὴ Α', σελ. 2, § 26:* «Τὸ 1969 ὁ ἱερομόναχος τότε Κυπριανός, σύμφωνα μὲ τὸ βιογραφικὸ του, “προσεχώρησε μὲ τὴν ὑπ' αὐτὸν Ἀδελφότητα εἰς τὴν Ἀκαινοτόμητον Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου τὴν 3/16ην Ἰανουαρίου 1969”. Τελικῶς προσχώρησε στὴν Ἐκκλησία ὅπως ἀναφέρεται στὸ βιογραφικὸ του ἢ σὲ ἓνα προσωρινὸ διοικητικὸ σχῆμα, ὑπὸ μορφήν Συνόδου;».

• **Ἀπάντησις - Θέσις 5η:** Ὁ νῦν Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κύριος Κυπριανός, Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων, εἶχε τὴν πεποίθησιν κατὰ τὸ ἔτος 1969, ὅτι ἀποτεριχίζεται ἀπὸ τοὺς Οἰκουμενιστὰς καὶ ἐνώνεται μὲ «τὸ ὑγιαῖνον μέρος τῆς Ὁρθοδοξίας» (PG τ. 99, στλ. 1288A), τὸ Ὅποιο ἂν καλῆται Ἐκκλησία, δὲν ἀποτελεῖ τὴν Ἐκκλησίαν ἐν τῷ συνόλω Αὐτῆς, ὡς προαναφέρθηκε (§§ Β' καὶ Γ').

α. Τὴν πεποίθησί Του αὐτὴ εἶχε ἐκφράσει

ρητῶς καὶ σαφῶς στὸν τότε Πρόεδρο τῆς Συνόδου κυρὸ Αὐξέντιο, ὁ ὁποῖος τὴν ἐσεβάσθη τοσοῦτον, ὥστε ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐδέχθη τὸν νῦν Σεβασμιώτατον καὶ τὸ Ποίμνιό Του ἄνευ Ὁμολογίας καὶ Χρίσματος, ἀφ' ἑτέρου οὐδέποτε Τοῦ ἐπρότεινε νὰ ἀλλάξη τὴν πεποίθησί Του, ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν ἐπισκοποποίησίν Του, ὅποτε διατηροῦσαν ἀγαθὲς ἐν Χριστῷ σχέσεις.

Ζ'. *Ἐπιστολὴ Α', σελ. 2, § 2γ:* «Μπορεῖ κάποιος νὰ ἰσχυρισθεῖ ὅτι ἀπὸ τὸ 1969 μέχρι τὸ 1984 δὲν γνώριζε τὴν ἐκκλησιολογία τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος στὴν ὁποία προσχώρησε καὶ ἔλαβε ἐπισκοπικὴ χειροτονία; Ἄν εἶχε διαφορετικὴ ἐκκλησιολογικὴ τοποθέτηση, τότε γιατί προσχώρησε ἀλλὰ καὶ χειροτονήθηκε, σιωπώντας ἀπὸ τὸ 1969 μέχρι τὸ 1984; (Ἐγκύκλιος 1974, Βάπτισις καὶ ἐξ ὑπαρχῆς χειροτονία τοῦ Σαρδηνίας Ἰωάννη)».

• **Ἀπάντησις - Θέσις 6η:** Ὁ νῦν Σεβασμιώτατος Πρόεδρος τῶν Ἐνισταμένων δὲν ἀγνοοῦσε μὲν «τὴν ἐκκλησιολογία τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος», ἀλλὰ ἀρχικῶς θεωροῦσε αὐτὴν ὡς δοξασίαν μὴ κυρίαρχον καὶ μὴ ἐπιβαλλομένην ὡς Δόγμα Πίστεως, ἐφ' ὅσον πρῶτον, ὁ τρόπος τῆς εἰσδοχῆς του ἦταν ὁ ἀνωτέρω ἐφ' ὅσον δεύτερον, δὲν συναντοῦσε ἀντίδρασι ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδό Του, ἂν καὶ δὲν ἀπέκρυπτε τὴν ὡς ἄνω πεποίθησί Του ἐφ' ὅσον τρίτον, διεπίστωνε, ὅτι ἔργω καὶ λόγῳ λαὸς τε καὶ κληρὸς τῶν «Γ.Ο.Χ.» δὲν ἐπίστευε κατὰ βάθος καὶ μὲ συνέπειαν τὴν «ἐκκλησιολογία» αὐτῆ.

α. Μέσα στὸ συγκεκριμένο αὐτὸ ἐκκλησιολογικὸ κλίμα, ὅταν διεκηρύχθη ἡ Ἐκκλησιολογία τοῦ 1974, ἀμέσως ὁ νῦν Σεβασμιώτατος Πρόεδρος τῶν Ἐνισταμένων διεμαρτυρήθη ἐντόνως καὶ προσωπικῶς στὸν τότε Πρόεδρο κυ-

ρὸ Αὐξέντιο, χωρὶς ὅμως νὰ ὑποστῇ διαγμὸν τινα, ἐν συνεχείᾳ δὲ τελοῦσε ἐν ἀγωνίᾳ γιὰ τὸ μέλλον τοῦ Ποιμνίου Του, ἂν καὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ διαπιστώνη σαφῶς τὴν συνεχιζομένη ἀσυνέπεια τῶν «Γ.Ο.Χ.», πιστεύων ταυτοχρόνως ὅτι ἡ βαθεῖα, καθολικὴ καὶ παρατεινομένη συνοδικὴ κρίσις τῆς Συνόδου Αὐξεντίου, γνωστὴ ἄλλωστε τοῖς πᾶσι, προσέδιδε μὴ κατὰ Θεὸν σκοπιμότητα στὴν Ὁμολογία τοῦ 1974, ἣγουν ἦταν κείμενο ἄνευ οὐσίας καὶ ἀντικρύσματος.

β. Ἡ χειροτονία εἰς Ἐπίσκοπον τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου τῶν Ἐνισταμένων κατὰ τὸ ἔτος 1979, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς βαθείας συνοδικῆς κρίσεως τῆς πολλαχῶς διαβεβλημένης Συνόδου Αὐξεντίου, ὡς καὶ τὰ ἐπακολουθήσαντα, ἀπέδειξαν ὅτι ὄντως οἱ χειροτονήσαντες Αὐτὸν Ἀρχιερεῖς, ἂν καὶ ματθαϊκοῦ φρονήματος, εἶχαν τὴν διάκρισι νὰ μὴ ἐπιβάλλουν τοῦτο στὸν χειροτονοῦμενο, οὔτε μάλιστα κἂν ἐτέθη θέμα ἀμφισβήτησεως τοῦ φρονήματός Του.

γ. Ὑπῆρχε λοιπὸν ἐλπίδα συνυπάρξεως καὶ συνεργασίας, ἐφ' ὅσον καὶ μετὰ τὸ 1974 δὲν προσέλαβε δογματικὴν χροιάν ἢ μετέπειτα παγιωθείσα ὡς Δόγμα Πίστεως λεγομένη «ἐκκλησιολογία τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος» καὶ κατόπιν ἀναχθεῖσα σὲ οὐσιαστικὴ ὄντως «διαφορετικὴ ἐκκλησιολογικὴ τοποθέτηση».

Η'. Ἐπιστολὴ Α', σελ. 3, § 2δ: «Ἐχοντας ὡς δεδομένο ὅτι: 1) ἡ Ἐκκλησία Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος ὅ,τι πίστευε καὶ τὸ 1935 καὶ τὸ 1969 καὶ τὸ 1979 καὶ τὸ 1984, ἐξακολουθεῖ νὰ πιστεύει καὶ τώρα, 2) ὁ κανόνας πού ἐπιτρέπει τὴν διακοπὴ κοινωνίας γιὰ λόγους αἰρέσεως, εἶναι ὁ 15ος τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου καὶ 3) κατὰ τὸ πατερικὸ ἀξίωμα “ὀρθοδοξοῦσης τῆς Ἐκκλησίας, ἀλόγως ταύτης διίστανται οἱ κεχωρισμένοι”, προκύπτει τὸ ἐρώτημα: Ποιὰ ἦταν ἡ

κατεγνωσμένη αἴρεσις, πού ἀπαίτησε τὴν ἐπίκληση τοῦ 15ου κανόνος τῆς Πρωτοδευτέρας καὶ καθιστοῦσε τὴν ἀποτείχιση τοῦ Ἐπισκόπου Κυπριανοῦ ἀπὸ τὴν προῖσταμένη του ἀρχὴ καὶ τὴ δημιουργία τῆς κοινότητος τῶν “ἐνισταμένων” διὰ νέων χειροτονιῶν, ὡς “πράξεις ἐπιβεβλημένες”».

• **Ἀπάντησις - Θέσις 7η:** Στὸ ἐπίσημο Κείμενο τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων: «Ἐληξεν ὁ Ἀνεπίσημος Διάλογος» (18.5.2009 ἐκ.ἡ.μ.) καὶ στὴν § Α' (δ) γίνεται παραπομπὴ στὸ περιόδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 191/ Νοέμβριος 1984, σελ. 377-407, ὅπου περιλαμβάνεται τὸ πλήρες χρονικὸν τῶν γεγονότων καὶ δοξασιῶν, τὰ ὁποῖα ὠδήγησαν τὸν νῦν Σεβασμιώτατο Πρόεδρο τῶν Ἐνισταμένων στὴν κατάθεσι «Κανονικῆς Ἐγκλήσεως» κατὰ τῆς προσωρινῆς Συνόδου Αὐτοῦ (1984) «διὰ λόγους Πίστεως καὶ Δικαιοσύνης».

α. Στὴν παροῦσα ἐργασία μας προσαρτᾶται τὸ τριακοντασέλιδο ἐκεῖνο τεῦχος τοῦ Περιδικοῦ, ὥστε νὰ μελετηθοῦν ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅλα τὰ δεδομένα, ἱστορικὰ καὶ θεολογικά, τὰ ὁποῖα συνέβαλαν στὴν Ἀποτείχιση τοῦ 1984, ὑπὸ τὸ φῶς μάλιστα τῶν προαναφερθέντων.

θ'. Ἐπιστολὴ Α', σελ. 3, § 3α: «Δηλώνει ὁ Συντάκτης ὅτι πρακτικὴ τῆς κοινότητος τῶν Ἐνισταμένων, εἶναι νὰ ἀποδέχεται τὰ μέλη τοῦ οἰκουμενισμοῦ “ἐνίστε” διὰ χρίσματος καὶ ὅτι τηρεῖται “κατακριτικὴ” στάσις ἐναντι τοῦ “ἀναβαπτισμοῦ”, ὅπου ἐκλείπει ὁ ὀρθόδοξος τύπος, ἐνῶ “συνοδικὴ ἀποφάσις”, ἀπαγορεύεται στοὺς νεοημερολογίτες ἢ συμμετοχὴ τους στὴ θεία Μετάληψη. Πάλι, ἐνῶ δέχεσθε τὴν “ἀναμύρωσι” ὡς μέσον ἀποδοχῆς τῶν προσερχομένων ἀπὸ τὸν οἰκουμενισμὸ -πρακτικὴ πού

προϋποθέτει ότι οί προσερχόμενοι βρίσκονται ἐκτός ἐκκλησίας- πῶς δὲν δέχεσθε τὸν “ἀναβαπτισμό” ὅταν ἐκλείπει ὁ τύπος; Δὲν ὑπάρχει σαφὴς ἀντίφαση;

Καὶ παρ’ αὐτά, ποιὰ ἀπόφαση, ποιᾶς “Μεγάλης ἢ Οἰκουμενικῆς Συνόδου” ἐπιτάσσει αὐτὴ τὴν ποιμαντικὴ τῆς “ἐνίστε διὰ χρίσματος” ἀποδοχῆς καὶ τῆς “κατακριτικῆς ἔναντι τοῦ ἀναβαπτισμοῦ” στάσεως; Γιατί θὰ ἔπρεπε νὰ περιμένουμε νὰ γίνῃ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἢ ὁποῖα νὰ μᾶς ὑποδείξει τὴν ἀκριδέστερη πρακτικὴ; Μήπως ὀφείλουμε νὰ ἐφαρμόσουμε τὴν ἀκρίβεια μέχρι κάποια Μεγάλῃ Σύνοδος νὰ ἀποφανθεῖ περὶ τῆς ἀσκήσεως οἰκονομίας; Ἄρα μήπως ἰσχύει τὸ ἀντίθετο ἀπὸ αὐτὸ πὺν ἰσχυρίζεστε;».

• Ἀπάντησις - Θεῖσις 8η: Ἐν πρώτοις, δὲν ἀποδίδεται ὀρθῶς ἢ Θεῖσις στ7 τοῦ Κεμμένου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων (ὑπ’ ἀριθ. πρωτ. 527/17.12.2008 ἐκ.ἡμ.), ἐφ’ ὅσον ἐνῶ γράφεται εἰς αὐτό, ὅτι «ἢ στάσις μας εἶναι θεβαίως κατακριτικὴ ἔναντι τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ τελουμένου παρὰ τὰ διατεταγμένα», παραδόξως ἀποδίδεται στοὺς Ἐνισταμένους ὅτι τηροῦν «“κατακριτικὴ” στάση ἔναντι τοῦ “ἀναβαπτισμοῦ”».

α. Ἐν συνεχείᾳ, εἶναι ἀδύνατον νὰ παρακολουθήσῃ κανεὶς τὸν συσχετισμὸ ἀτελοῦς Βαπτίσματος-Θείας Κοινωνίας-Χρίσματος, ἐφ’ ὅσον μάλιστα διαπιστώνεται καὶ μία ὑπεραλλουστειτικὴ προσέγγισις, ἢ ὁποῖα θεβαίως δὲν συνιστᾶ ὀρθόδοξο ἐρμηνεία.

6. Ἡ Πανορθόδοξο ἢ Μεγάλῃ ἢ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος εἶναι πράγματι ἀπαραίτητος, ἐφ’ ὅσον ἀναμένεται ὅπως ὅποτε «Συνοδικὴ Διάγνωσις», «Συνοδικὴ Κρίσις», «Συνοδικὴ Ἐξέτασις», «Ἐντελὴς Ἀπόφασις» (βλ. ΛΑ’ Ἀ-

ποστολικὸν καὶ ΙΕ’ τῆς Πρωτοδευτέρας καὶ Σχόλια Ἐρμηνευτῶν), ἢ Ὅποια θὰ διακηρύξῃ μὲ ὕψιστο κῦρος ὄχι τὴν «ἀκριδέστερη πρακτικὴ», οὔτε «περὶ τῆς ἀσκήσεως οἰκονομίας», ἀλλὰ - ὡς γράφεται στὰ Πρακτικὰ τῆς Ζ’ Ἀγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου: «ἵνα ἐκποδῶν ἐλαθῆ ἢ τῶν Ἐκκλησιῶν διάστασις», «πρὸς ἔνωσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁμόνοιαν», «πρὸς ἔνωσιν τῆς Ἀγίας τοῦ Θεοῦ Καθολικῆς Ἐκκλησίας», «ἵνα τὴν τῶν Ἐκκλησιῶν διάστασιν ἀποσεισάμενοι, τὰ διεξευγμένα πρὸς ἔνωσιν ἐφελκύνωμεν», «ἵνα τῶν διεστώτων τὴν διαφωνίαν εἰς συμφωνίαν μεταγάγωμεν καὶ τὸ μεσότοιχον ἀρθῆ τῆς ἔχθρας» (Σ.Μ.Π.Σ., τ. Β’, σελ. 7286, 7586, 7606, 880α, 8816).

γ. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει, ἔστω καὶ ἂν ἐθεωροῦντο ὡς «ἄσκησις οἰκονομίας» ὅσα ὑποστηρίζουν καὶ ἐνεργοῦν οἱ Ὀρθόδοξοι Ἐνισταμένοι, παραπέμποντες αὐτὰ στὴν «Συνοδικὴ Κρίσις», τότε ἀναλαμβάνουν Αὐτοὶ τὴν εὐθύνη ἔναντι Θεοῦ καὶ Ἐκκλησίας, ἢ Ὅποια οὕτως ἢ ἄλλως ἀποδέχεται τὴν «ἄσκησις οἰκονομίας» ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους Ποιμένας.

Γ’. Ἐπιστολὴ Α’, σελ. 4, § 36: «Στὴν ἀνακοίνωσις ἀλλὰ καὶ γενικότερα στὰ κείμενα καὶ τίς πρακτικὲς τῶν ἐνισταμένων, προβάλλεται ἢ ἀναγκαῖότητα συγκλήσεως Πανορθόδοξο Συνόδου, ἢ ὁποῖα θὰ ἐπιλύσει ὅλα τὰ ἀνακύψαντα ζητήματα πίστεως. Τὸ ἐρώτημα πὺν προκύπτει ἀπὸ αὐτὴ τὴ θέση τῶν ἐνισταμένων εἶναι: Ποιοὶ θὰ συγκαλέσουν αὐτὴ τὴ μέλλουσα Πανορθόδοξο Σύνοδος; Ἀναφέρεστε στοὺς ὑποδίκους, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνες, οἰκουμενιστὲς πατριάρχες, ἀρχιεπισκόπους καὶ ἐπισκόπους τῶν θυθισμένων στὴν παναίρεσις τοῦ οἰκουμενισμοῦ πάλαι ποτὲ ὀρθόδοξων πατριαρχείων ἢ στὰ “προσωρινὰ διοικητικὰ σχήμα-

τα ὑπὸ μορφὴν Συνόδων»;

• **Ἀπάντησις - Θεοὶς 9η:** Ἡ σύγκλησις μιᾶς ὄντως Πανορθόδοξου ἢ Οἰκουμενικῆς Συνόδου εἶναι ἓνα χαρισματικὸ γεγονός μέσα στὴν Ἐκκλησία, ἡ δὲ ἱστορία μαρτυρεῖ ὅτι τοιαῦτα γεγονότα συνέβησαν ἐνίοτε παρὰ προσδοκίαν καὶ παρὰ τίς μεγάλες ἀντιξοότητες κατ' ἀνθρώπον καὶ μετὰ ἀπὸ μακροχρόνιους ἀγῶνες μαρτυρίου καὶ θεολογίας.

α. Ὄταν εὐδοκήσῃ ὁ θεὸς τῆς Ἐκκλησίας Δομήτωρ νὰ ζήσωμε τὸ θαῦμα αὐτό, τότε θὰ κληθοῦν νὰ συμμετάσχουν ὅσοι βεβαίως Ὁρθόδοξοι Ἀρχιερεῖς εἶναι οὐσία καὶ πραγματικότητα Ἀντι-οικουμενιστές, ὁποθενδήποτε προερχόμενοι, διότι δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λημονῆται ὅτι ἡ Μετάνοια καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ὁμολογία κατὰ τὸ παρελθόν, «παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι» (πρβλ. Ρωμ. δ' 18), μετέφεραν Ποιμένας ἀπὸ τὸ «νενοσηκὸς μέρος» στὸ «ὑγιαῖνον μέρος» τῆς Ἐκκλησίας.

β. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ σύγκλησις καὶ ἡ συμμετοχὴ ἀπάντων τῶν ὄντως Ὁρθοδόξων Ἀντι-οικουμενιστῶν, ὡς καὶ τῶν «προσωρινῶν διοικητικῶν σχημάτων ὑπὸ μορφὴν Συνόδων», σὲ μία Μεγάλῃ Πανορθόδοξῃ Σύνοδο θὰ συντελεσθῇ βάσει γνησίων κριτηρίων, ὡς ἀποφαίνεται καὶ ὁ Ὅσιος Θεόδωρος Στουδίτης, ἀπηχῶν ἐν προκειμένῳ τὸ πνεῦμα τῆς Ζ' Ἀγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

γ. Ἡ Ἐπιστολὴ ΝΓ', Στεφάνῳ Ἀναγνώστη καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ (PG τ. 99, στλ. 1101-1108, E.L.I.), εἶναι ἄκρως ἐνδεικτικὴ ἐπὶ τῶν κριτηρίων αὐτῶν, ἡ δὲ κεντρικὴ τῆς προτροπῆς εἶναι λίαν ἐπίκαιρος:

«Περιεργάζου, πολυπραγμόνει οὐ γὰρ ἀκίνδυνος ἡ ἀνεξέταστος κοινωνία· περὶ γὰρ μεγάλων ὁ κίνδυνος (Ἱεροῦ Χρυσοστόμου)»· «ἐκζη-

τήσωμεν τοίνυν καὶ πολυπραγμονήσωμεν παρ' οὐ ὀφείλομεν κοινωνῆσαι»·

καὶ μετὰ ποίου, καθ' ἡμᾶς, συγκαθῆσθαι καὶ συνοδεῦσαι.

δ. Ὁ δὲ Ἀγιώτατος Πατριάρχης Ταράσιος, ἐκφράζων ἐπὶ τῶν κριτηρίων ὅ,τι ἡ Ζ' Ἀγία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος «ἀπεφήνατο», «ἀκολουθοῦσα τοῖς Ἀγίοις Πατράσιν ἡμῶν», λέγει:

«Προσδέχεσθαι χρὴ, ἐὰν ἑτέρα αἰτία οὐκ ἐκβάλλῃ τοὺς τοιοῦτους ἐκ τῆς ἱερατικῆς τάξεως» (Σ.Μ.Π.Σ., τ. Β', στλ. 7586/Mansi τ. 12, στλ. 1118E).

ε. Ἴσως νὰ ἐκπλαγῇ κάποιος, ἀλλ' εἶναι γεγονός, ὅτι «Ἰουβενάλιος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἑξαρχοὶ τῆς Ληστροικῆς Συνόδου [ἐν Ἐφέσῳ, 449] ἦσαν, ἀλλ' ἐν τῇ Τετάρτῃ Συνόδῳ [Οἰκουμενικῇ, 451] ἐδέχθησαν (ἔγιναν δεκτοί)»· μάλιστα δέ, ὁ Ἰουβενάλιος (Πατριάρχης Ἱεροσολύμων) «ἔξαρχος τῆς [Ληστροικῆς] Συνόδου ἐγένετο· καὶ οὗτος μετὰ τὴν παρανομίαν αὐτοῦ, μετανοήσας ἐδέχθη (ἔγινε δεκτός)», δι' ἀπλῆς μάλιστα μεταθέσεως αὐτοῦ στὸ μέρος τῶν Ὁρθοδόξων:

«Ἀναστάς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος», «μετῆλθεν εἰς τὸ ἄλλον μέρος· καὶ ἀνεβόησαν οἱ ἀνατολικοὶ καὶ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι· ὁ Θεὸς καλῶς ἠνεγκέσε Ὁρθόδοξε, καλῶς ἦλθες» (Σ.Μ.Π.Σ., τ. Β', στλ. 7586/Mansi τ. 12, στλ. 1118BC· Σ.Μ.Π.Σ., τ. Β', στλ. 7366/ Mansi τ. 12, στλ. 1034B).

■ Ἄρᾳ γε, πόσοι «Ἐξαρχοὶ» καὶ «Ἰουβενάλιοι» θὰ ὑπάρχουν, οἱ ὅποιοι προκαταδικάζονται νῦν ἐσπευσμένως ὑπὸ τινῶν καὶ μάλιστα ἀναρμοδίως, οἱ ὅποιοι θὰ ἦσαν δυνατὸν νὰ ἀκούσουν τὸ «καλῶς ἦλθες», ἐν καιρῷ τῷ δέοντι καὶ Θεοῦ εὐλογοῦντος;

ΙΑ'. Ἐπιστολὴ Α', σελ. 4, § 3γ: «Ἐφ' ὅσον “οἱ ἐπίσκοποι ἐνσαρκώνουν καὶ ἐκφράζουν ἐν

τόπω και χρόνω την Καθολικήν, δηλαδή ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν” ὅπως ὑποστηρίζει καὶ ὁ συντάκτης τῆς ἀνακοινώσεως, τί τοὺς στερεῖ τὸ δικαίωμα νὰ καταδικάζουν τὴν αἵρεση καὶ νὰ προφυλάσσουν ἔτσι τὸ ποιμνίό τους ἀπὸ τοὺς βαρεῖς καὶ λυμώδεις λύκους, δηλαδή τοὺς αἰρετικούς; Δὲν εἶναι διάδοχοι τοῦ “χοροῦ τῶν Ἀποστόλων” οἱ σημερινοὶ Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι Ἐπίσκοποι; Τίνων διάδοχοι εἶναι; Κι ἂν Αὐτοὶ δὲν εἶναι διάδοχοι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, (ὅπως στὴν ἀνακοίνωσή σας ξεκάθαρα ἀμφισβητεῖται) τότε ποιοὶ εἶναι;».

• **Ἀπάντησις - Θέσις 10η:** Ἐν πρώτοις, ἀποτελεῖ τελείως αὐθαίρετο συμπέρασμα, ὅτι στὴν «Ἀνακοίνωση» τῶν Ἐνισταμένων «ξεκάθαρα ἀμφισβητεῖται», «ὅτι οἱ σημερινοὶ Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι Ἐπίσκοποι» δῆθεν «δὲν εἶναι διάδοχοι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων», ἐφ’ ὅσον τὸ βάρος τῆς *Θέσεως* τοῦ *Συνοδικοῦ Κειμένου* τῶν Ἐνισταμένων πίπτει στὴν φράσι:

«μὴ συγκεντρώντων ὅμως (τῶν Συνοδικῶν Σωμάτων) ἀπάσας ἐκείνας τὰς ἱεροκανονικὰς προϋποθέσεις, ὥστε ἢ καθ’ ὅλου Ἐκκλησία νὰ ἐκπροσωπῆται ὑπ’ Αὐτῶν πλήρως, ἐγκύρως καὶ ἀρμοδίως πρὸς κήρυξιν ἀναθέματος-καταδίκης».

■ «Διάδοχοι» τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων δὲν εἶναι οἱ τυχόντες Ἐπίσκοποι, παρὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν των, ἀλλ’ «οἱ κατὰ πᾶσαν ἀκρίβειαν τούτων ὡς ἀληθῶς γεγονότες διάδοχοι» (Ι. Χρυσόστομος, PG τ. 48, στλ. 948).

α. Τὰ περὶ κηρύξεως ἀναθέματος ἔχουν ἀναπτύξει ἐκτενῶς οἱ Ἐνιστάμενοι σὸ δημοσι-

ευμένο (βλ. Ἱστοσελίδα Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων, Στήλη: Θεολογία>Ἐκκλησιολογικά>Ὁρθόδοξος Ἐνστασις>Κείμενα) θεμελιώδεις καὶ καταστατικὸ Συνοδικὸ Κείμενο Αὐτῶν: «Ἐνημερωτικὸν Γράμμα - Περὶ τὴν Ἐκκλησιολογικὴν Ταυτότητα τῶν Ὁρθοδόξων Ἐνισταμένων κατὰ τῆς Παναιρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ» (1998, σελ. 6-11, § Β΄ Βασικαὶ Ἐκκλησιολογικαὶ Θέσεις) ἐπομένως, περιττεῖ ἐδῶ ἢ ἐπανάληψις.

6. Κατόπιν, ἐφ’ ὅσον ἀπαιτεῖται τὸ «κατὰ πᾶσαν ἀκρίβειαν» γιὰ τὴν γνησιότητα τῆς Διαδοχῆς, ἔπεται ὅτι ἰσχύουν τὰ προαναφερθέντα κριτήρια καὶ τὸ ποικιλοτρόπως ἀδιάδλητον καὶ ἀκατάγνωστον καὶ γὰρ τὰ μὴ ἀνήκοντα στὴν αἵρεσι, λέγει ὁ Ὅσιος Θεόδωρος Στουδίτης, «εἰ καὶ δεύτερα», «ἀλλ’ οὐκ ἔλαττα τοῖς εὐσεβῶς ἀναθεωροῦσι», διότι «**θῆτερον ὑπὸ θατέρου βάλλεται**» (ἐνθ’ ἄνωτ., Ἐπιστολὴ ΝΓ’).

γ. Ἐν κατακλείδι, ὁ κίνδυνος ἐλλοχεύει καὶ γιὰ τοὺς Ὁρθοδόξους Ἀντι-οικουμενιστὰς τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου: οἱ ποικίλες ἀπροσεξίαι καὶ ἀκρότητές τους πλήττουν τὴν ἀξιοπιστία τῆς *Μαρτυρίας* τους καὶ προκαλοῦν ἀμφιβολία γιὰ τὴν σταθερότητά τους «ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς Πίστεως καὶ τῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας» (Ι. Δαμασκηνοῦ, PG τ. 94, στλ. 1356C), ἐφ’ ὅσον τὸ «εὐθὲς δόγμα τῆς εὐσεβείας», κατὰ τὸν Μέγα Βασίλειο, εἶναι δυνατὸν νὰ διαστραφῇ ἢ ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον ἢ ἐπὶ τὸ ἐλλείστερον: «ἐπὶ ὑπερβολὰς καὶ ἐλλείψεως» (PG τ. 32, στλ. 213C).

Τέλος Μέρους Πρώτου

Φυλὴ Ἀττικῆς
5η Μαρτίου 2010 ἐκ.ἡμ.

Διασαφῆσεις τῶν Ἐνισταμένων ἐπὶ Ἐρωτημάτων τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ»

(τεθέντων διὰ τῆς Ἐπιστολῆς Α΄, 1/14.7.2009
καὶ τῆς Ἐπιστολῆς Β΄, 8/21.9.2009)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α΄. Ἐπιστολὴ Β΄, σελ. 1, 1ος Λόγος: «Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γωρίζει ὁ “ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ” τις προφορικές ἀπαντήσεις πού ὑποτίθεται ἔχουν δοθεῖ στὰ ἐρωτήματά μας, κατὰ τὴν διάρκεια ἐνὸς διαλόγου ὁ ὁποῖος διεξήχθη σὲ κλειστὲς συσκέψεις στὶς ὁποῖες δὲν συμμετείχαμε, καὶ γιὰ τίς ὁποῖες δὲν ἀνακοινώθηκε τίποτα ἐπίσημως. Συνεπῶς πού λοιπὸν θὰ βροῦμε τίς ἀπαντήσεις στὰ ἐρωτήματά μας;».

• **Ἀπάντησις - Θέσις 1η:** Τόσον ὁ «Ἐκκλησιαστικός», ὅσον καὶ ὁποιοσδήποτε ἐνδιαφερόμενος Κληρικὸς ἢ Λαϊκός, ὁ ὁποῖος ἀνήκει στὴν Ἐκκλησία Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον κ. Χρυσόστομον, δύναται «νὰ βρεῖ τίς ἀπαντήσεις στὰ ἐρωτήματά του», ἀπευθυνόμενος στὴν τριμελῆ Ἀρχιερατικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Γ.Ο.Χ., ἡ ὁποία διατηρεῖ τὰ ἀνεπίσημα Πρακτικά τοῦ Διαλόγου.

■ Ἐὰν γὰρ, θὰ εἶδε ἀπάντησιν ἢ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν Γ.Ο.Χ. σὲ ὁποιοδήποτε Κληρικὸ ἢ Λαϊκὸ τῶν Ἐνισταμένων, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπεθύμει νὰ πληροφορηθῆ μέσω Αὐτῆς τίς «τεκμηριωμένες ἀπαντήσεις» τῆς ἡμετέρας τριμελοῦς Ἀρχιερατικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐνισταμένων;

Β΄. Ἐπιστολὴ Β΄, σελ. 1, 2ος Λόγος: «Ἀπὸ τῆ στιγμῆ πού ἡ Ἐκκλησιολογία σας εἶναι ὑπὸ διαμόρφωσιν (ἐπίκειται λέτε νέα ἔκδοσις ἐπαυξημένη) καὶ χρειάζεται μάλιστα ἐμβάθυνση, ὅ-

πως στὴν ἀπάντησή σας διατείνεσθε».

• **Ἀπάντησις - Θέσις 2α:** Οὐδέποτε ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιαστικὴ Κοινότης τῶν Ἐνισταμένων ὑπεστήριξε, ὅτι ἡ Ἐκκλησιολογία Αὐτῆς «εἶναι ὑπὸ διαμόρφωσιν».

α. Ἐτερον ἀναμενομένη «νέα ἔκδοσις ἐπαυξημένη», τοῦτ' ἔστι: πλέον ἀναλελυμένη καὶ ἐμπλουτισμένη μὲ νέα στοιχεῖα καὶ ἔτερον «ὑπὸ διαμόρφωσιν», δηλαδὴ τροποποιήσει τῆς πρώτης μορφῆς καὶ τῶν Ἀρχῶν τοῦ θεμελιώδους Καταστατικοῦ Κειμένου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων: «Ἐκκλησιολογικαὶ Θέσεις Ὁρθόδοξων Ἐνισταμένων κατὰ τῆς Παναίρεσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ» (περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 191/Νοέμβριος 1984, σελ. 392-398).

β. Ἡ ἀναφορὰ τῶν Ἐνισταμένων στὸν Διάλογο, ὁ ὁποῖος ἀπέβλεπε «εἰς τὴν πληρεστέραν ἐμβάθυνσιν τῆς ἐκκλησιολογικῆς αὐτοσυνηδησίας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν» (βλ. Ἐπιστολὴν τῶν Ἐνισταμένων πρὸς τὸν «Ἐκκλησιαστικόν», ἀριθ. πρωτ. 550/31.7.2009 ἐκ.ἡμ., § γ), προφανῶς δὲν σημαίνει «διατείνεσθαι» (ὑποστηρίζει ἐντόνως) καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὴν ἀναμενομένη «νέα ἔκδοσις ἐπαυξημένη» τῶν Ἐκκλησιολογικῶν Ἀρχῶν Αὐτῶν.

γ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Διαλόγου, ἀμφοτέρωθεν τὰ μέρη, Γ.Ο.Χ. καὶ Ἐνιστάμενοι, ἦσαν ὑποχρεωμένα, μετὰ τὴν ἀποξένωσιν τριᾶ-

κοντα (30) περίπου ἐτῶν (1979-2008), νὰ ἐπαναδιατυπώσουν μὲ σαφήνεια τὴν ἐκκλησιολογικὴν αὐτοσυνειδησίαν των, τεκμηριωμένην Πατερικῶς καὶ Συνοδικῶς· τοῦτο σημαίνει «ἐμβάθυνσις τῆς ἐκκλησιολογικῆς αὐτοσυνειδησίας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν» καὶ τοῦτο ἦταν ἀπαραίτητο, προκειμένου νὰ διαλυθῇ τὸ νοσηρὸν νέφος τῶν ἀνευθύνων φημολογιῶν, τοιοῦτοτρόπως δὲ νὰ θεμελιωθῇ τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Διαλόγου ἐπὶ ἰσοχυρῶν βάσεων.

Γ'. Ἐπιστολὴ Β', σελ. 1, 2ος Λόγος: «Ἔχετε τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ κείμενά σας ἔχουν τέτοια δογματικὴ ἀκρίβεια, σαφήνεια θεολογικοῦ λόγου καὶ ἐπάρκεια πατερικῆς τεκμηριώσεως, ὥστε νὰ θεωρεῖτε ὅτι δὲν χρειάζονται περαιτέρω διευκρινίσεις σὲ διαπιστωμένες ἀσάφειες-δογματικὲς ἀνεπάρκειες;».

• **Ἀπάντησις - Θέσις 3η:** Οὐδέποτε ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων εἶχε τοιαύτην «πεποίθησιν», ἂν καὶ θεωρῆ βεβαίως, ὅτι δὲν παρουσιάζει σὲ τίς Θέσεις Αὐτῆς ἀσάφειες καὶ μάλιστα δογματικὲς ἀνεπάρκειες.

α. Τοῦναντίον, ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος τῶν Ἐνισταμένων ἔγραφε τὴν 31.5.1983, σὸ Ὑπόμνημα Γ' πρὸς τὴν προσωρινὴν Σύνοδον Αὐτοῦ (ὑπὸ τὸν Κορινθίας Κάλλιστον), τὰ ἐξῆς:

«Κατόπιν αὐτῶν αἰσθάνομαι ὑποχρεωμένος νὰ ἐκφράσω ταπεινῶς τὰς ἀπόψεις μου...» «εὐχαρίστως θὰ δεχθῶ πᾶσαν παρατήρησιν, ὑπόδειξιν ἢ διόρθωσιν, τεκμηριωμένην ὅμως παραδοσιακῶς, καθ' ὅτι τὸ σφάλειν ἀνθρώπινον» (περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἐνθ' ἄνωτ, σελ. 385).

6. Ἐπίσης, στὴν Ἐπιστολὴ Αὐτοῦ, ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 103/6.8.1984, ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος ἔγραφε γιὰ τίς «Ἐκκλησιολογικὲς Θέσεις» τὰ ἀκόλουθα:

«Ἡ διάθεσις ἡμῶν, προφανῶς, δὲν εἶναι ἐριστικὴ, ὡς ἄνθρωποι δὲ δυνατὸν νὰ σφάλωμεν. Ὅθεν εὐχαρίστως θὰ ἀναμένωμεν κρίσεις, παρατηρήσεις καὶ τυχὸν ἀντιρρήσεις Ὑμῶν, βάσει βεβαίως τῶν Πατέρων, ἐπὶ τοῦ κειμένου ἡμῶν, ὥστε, χάριτι Θεοῦ, νὰ συμφωνήσωμεν εἰς θέσεις Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιολογίας» (περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», αὐτόθι, σελ. 391).

Δ'. Ἐπιστολὴ Β', σελ. 1-2, 2ος Λόγος: «**α)** Ποιὰ ἦταν ἡ κατεγνωσμένη αἵρεσις, ποὺ ἀπαίτησε τὴν ἐπίκλησιν τοῦ 15ου κανόνος τῆς Πρωτοδευτέρας καὶ καθιστοῦσε τὴν ἀποτείχιση τοῦ Ἐπισκόπου Κυπριανοῦ ἀπὸ τὴν προϊσταμένην του ἀρχὴν καὶ τὴ δημιουργία τῆς κοινότητος τῶν “ἐνισταμένων” διὰ νέων χειροτονιῶν, ὡς “πράξις ἐπιβεβλημένη”; **β)** Σὲ ποῖο κείμενό σας ἀπαντᾶτε σὲ αὐτὸ τὸ κρισιμὸν ἐρώτημα; **γ)** Ποιοὶ θὰ συγκαλέσουν αὐτὴ τὴ μέλλουσα Πανορθόδοξο Σύνοδος; **δ)** Αναφέρεστε στοὺς ὑποδίκους, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνες, οἰκουμενιστὲς πατριάρχες, ἀρχιεπισκόπους καὶ ἐπισκόπους τῶν βυθισμένων στὴν παναίρεσιν τοῦ οἰκουμενισμοῦ πάλαι ποτὲ ὀρθοδόξων πατριαρχείων ἢ στὰ “προσωρινὰ διοικητικὰ σχήματα ὑπὸ μορφήν Συνόδων”; **ε)** Γι' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ποῦ εὐρίσκεται ἡ ἀπάντησις; **στ)** Ἐφ' ὅσον “οἱ ἐπίσκοποι ἐνσαρκώνουν καὶ ἐκφράζουν ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ τὴν Καθολικὴν, δηλαδὴ ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν” ὅπως ὑποστηρίζετε, τί τοὺς στερεῖ τὸ δικαίωμα νὰ καταδικάζουν τὴν αἵρεσιν καὶ νὰ προφυλάσσουν ἔτσι τὸ ποίμνιον ἀπὸ τοὺς βαρεῖς καὶ λοιμώδεις λύκους, τοὺς αἰρετικούς; **ζ)** Δὲν εἶναι διάδοχοι τοῦ “χοροῦ τῶν Ἀποστόλων” οἱ Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι Ἐπίσκοποι; **η)** Ἄν οἱ Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι Ἐπίσκοποι δὲν εἶναι διάδοχοι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τότε ποιοὶ εἶναι; **θ)** Πότε καὶ σὲ ποῖο κείμενό σας ἀπαντᾶτε σ' αὐτό; **ι)** Στὸ ση-

μεῖο αὐτὸ ἔχετε δώσει τὴν ἐντύπωση ὅτι ἀμφισβητεῖτε τὴν ἀποστολικὴ διαδοχὴ τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος. Θεωροῦμε ὅτι ἔχετε τὴν ἠθικὴ ὑποχρέωση νὰ ξεκαθαρίσετε τὴ θέση σας».

• **Ἀπάντησις - Θεοὶς 4η: α.** Δὲν ὑφίστανται, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Ἐνισταμένους, «ἀναπάντητα ἐρωτήματα γὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει διατυπωθεῖ ξεκάθαρη θέση» ἂν εἶχαν τεθῆ τοιαῦτα ἐρωτήματα, οἱ δὲ Ἐνιστάμενοι εἶχαν τυχὸν ἀδιαφορήσει, τότε θὰ ἦσαν ὄντως «ἀναπάντητα».

6. Ἐν τούτοις, τὰ τιθέμενα ἐν συνεχείᾳ «ἐρωτήματα» (α, β, γ) ὑπὸ τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ» ἔχουν ἤδη ἀπαντηθῆ ἐπαρκῶς καὶ τεκμηριωμένως, τόσον κατὰ τὸν διαμειφθέντα Διάλογον (Φεβρ. 2008-Φεβρ. 2009), ὅσον καὶ σὲ ad hoc κείμενα τῶν Ἐνισταμένων, κυκλοφοροῦντα ἤδη ἀπὸ τῆς δεκαετίας τοῦ '80.

γ. Περί τῆς «κατεγνωσμένης αἰρέσεως» (§ α), βλ. περιόδ. «Ἅγιος Κυπριανὸς» (ἐνθ' ἄνωτ.), τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ».

δ. Γὰ τὸ ποῖοι θὰ εἶναι οἱ μέλλοντες νὰ συγκαλέσουν καὶ νὰ συμμετάσχουν στὴν «μέλλουσα Πανορθόδοξο Σύνοδο» (§ β), ἔχουν ἤδη λεχθῆ ἀρκετά, ἐκτὸς τῶν λεχθέντων παλαιότερον, καὶ στὸ *Μέρος Πρῶτον* τοῦ παρόντος ἀπαντητικοῦ κειμένου (Θεοὶς 9η).

ε. Σὲ ὅσα τελείως ἀνθαίρετα ἀποδίδονται στοὺς Ἐνισταμένους ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἀποστολικότητα τῶν «σημερινῶν Γνησίων Ὁρθόδοξων Ἐπισκόπων» (§ γ), οἱ Ἐνιστάμενοι ἔχουν ἀρκούντως ἀναφερθῆ ἐπίσης στὸ *Μέρος Πρῶτον* τοῦ παρόντος κειμένου (Θεοὶς 10η).

Ε΄. Ἐπιστολὴ Β΄, σελ. 2, 3ος Λόγος: «Προβήκαμε σὲ μία ἐκθεση ἐρωτημάτων βασισμέ-

νων σὲ δική σας ἀνακοίνωση καὶ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς καὶ ἀκροθιγῶς στὴν προβληματικὴ καὶ ἄλλων κειμένων σας. Καὶ αὐτὸ γιὰτί, ὅπως καὶ σεῖς παραδέχεσθε, μεταχειρίζεσθε πλειστάκις ἀμφίσημες, διαφορούμενες δηλαδὴ διατυπώσεις, οἱ ὁποῖες συνελπῶς ἐγείρουν ἐντονο προβληματισμὸ καὶ ἀμφισβήτηση».

• **Ἀπάντησις - Θεοὶς 5η:** Οὐδέποτε ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιαστικὴ Κοινότης τῶν Ἐνισταμένων «παρεδέχθη», ὅτι «μεταχειρίζεται πλειστάκις ἀμφίσημες-διαφορούμενες διατυπώσεις» τὸ συμπέρασμα αὐτὸ εἶναι τελείως ἀνθαίρετο, ἐπιπόλοιο καὶ ἀποτελεῖ δεινὴ παρερμηνεία ὅσων ἀναφέρονται στὴν § δ3 τῆς Ἐπιστολῆς Ἐνισταμένων πρὸς τὸν «Ἐκκλησιαστικόν» (ἀριθ. πρωτ. 550/ 31.7.2009 ἐκ.ἡμ.).

α. Οἱ Ἐνιστάμενοι, ἀναφερόμενοι στὸν ἐκδηλο *σχολαστικισμό* καὶ *κειμενοκεντρισμό* τοῦ ἐρωτηματολογίου τῆς *Συντακτικῆς Ὁμάδος* τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ», ὑπενθύμισαν τὸ αὐτονόητον, ὅτι δηλαδὴ τὸ γνήσιο ἐκκλησιαστικὸ-θεολογικὸ ἦθος «ἐγνώριζεν ἀνεκαθεν ἀκόμη καὶ τὰς ἀμφισήμους διατυπώσεις νὰ ἐκκλησιοποιῆ».

• Τοῦτο, προφανέστατα, δὲν σημαίνει «παραδοχὴν» ἐκ μέρους τῶν Ὁρθόδοξων Ἐνισταμένων, ὅτι δῆθεν καὶ μάλιστα ἐκουσίως «μεταχειρίζονται πλειστάκις ἀμφίσημες-διαφορούμενες διατυπώσεις» ἂν δὲ τυχὸν συμβῆ ἐνίστε καὶ τοῦτο ἐξ ἀνθρωπίνης ἀπροσεξίας, δὲν θὰ πρέπει νὰ σπεύδωμε σὲ βεβιασμένα συμπεράσματα, γινόμενοι *κειμενοκεντρικοὶ* καὶ *λησημονῶντες* τὴν τῶν *ὀνομάτων ἐπίσκεψιν* (Πλάτωνος, Πολιτεία, 465C), ἐπίσης δέ, ὅτι *οἱ ἀπόψεις τοῦ γράφοντος κατανοοῦνται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ συνόλου ἔργου του*.

6. Ἄλλωστε, δὲν θὰ πρέπει νὰ λησημονῆται ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια, ὅτι «τῆς τελικῆς διατυπώ-

σεως τῶν δογμάτων προηγουῖντο συνήθως ἐλεύθεροι συζητήσεις καὶ ἐξεφέροντο θεολογικαὶ θεωρίαι, οὐχὶ σπανίως καὶ ἀλληλοσυγκρουόμεναι, μεθ' ἧς ἐπηκολούθει ἡ τελικὴ καὶ πεφωτισμένη τοῦ δόγματος διατύπωσις» (Π.Ν. Τρεμπέλα, Δογματικὴ, τ. Β', σελ. 352).

γ. Σύμπασα ἡ Πατερικὴ Παράδοσις διδάσκει, ὅτι «μὴ ἀπλῶς ἐπιέναι (διαβάξης) τὰ γράμματα, ἀλλὰ διερευνᾶσθαι τὰ νοήματα» (Ι. Χρυσόστομος, PG τ. 48, στλ. 769) ὅτι «μὴ χρῆναι τὴν λέξιν γυμνὴν καὶ κακούργως ἐξετάζειν, ἀλλὰ τῇ εὐσεβεῖ διανοίᾳ προσέχειν τοῦ γράφοντος» (Ἀγίου Ἐφραίμου Ἀντιοχείας, παρὰ Μ. Φωτίου, PG τ. 103, στλ. 989B) ὅτι «ἔστι μὲν γὰρ ἄλογον καὶ σκαιὸν (μωρὸν, ἀνόητον) τὸ μὴ τῇ δυνάμει τοῦ σκοποῦ προσέχειν, ἀλλὰ ταῖς λέξεσιν» (Ἀγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, PG τ. 3, στλ. 708CD).

ΣΤ'. Ἐπιστολὴ Β', σελ. 2, 3ος Λόγος: «Μεῖζον ἀγαθὸν ἢ ἐνότης ἢ ἡ δογματικὴ ἀκριβεία; Πότε οἱ Πατέρες ἀνέχθησαν τις συνήθως ἀμφίσημες διατυπώσεις τῶν αἰρετικῶν; Ἐπιτρέπονται νεολογισμοὶ νομικίστικου πνεύματος καθὼς καὶ ἀμφίσημες, διαφορούμενες, ἀσαφεῖς καὶ θολές διατυπώσεις σὲ δογματικὰ θέματα;».

• **Ἀπάντησις - Θεῖσις 6η:** Οὐδέποτε οἱ Ὁρθόδοξοι Ἐνισταμένοι προέταξαν τὴν «ἐνότητα» εἰς βάρος τῆς «δογματικῆς ἀκριβείας», ἀποτελεῖ δὲ δεινотάτην παρερμηνείαν τῶν θέσεων τῆς Ἐπιστολῆς Αὐτῶν ἢ ἀποψις τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ», ὀφειλομένη σαφῶς στὴν κειμενοκεντρικὴν νοοτροπία Αὐτοῦ.

α. Ἡ διατυπωθεῖσα ἀποψις τῶν Ὁρθόδοξων Ἐνισταμένων περὶ ἐκκλησιοποιήσεως ἀμφισήμων διατυπώσεων ὑπὸ τῆς γνησίας ποιμαντικῆς θεολογίας, ὅχι μόνον καινολογία δὲν

εἶναι, ἀλλὰ κοινὸς τόπος στὴν Ἱερὰ Παράδοσι, μαρτυρούμενος πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως.

6. Ὁ Μέγας Βασίλειος, λόγου χάριν, ὑποστηρίζων τὸν Ἅγιο Γρηγόριο Νεοκαισαρείας τὸν Θαυματουργό, στὸν ὁποῖον ἀπέδιδαν τὴν σαβελλιανὴ ἔκφρασι-ἄποψι: «ὡς ἄρα Γρηγορίου εἰπόντος ἐν Ἐκθέσει Πίστεως, “Πατέρα καὶ Υἱὸν ἐπινοία μὲν εἶναι δύο, ὑποστάσει δὲ ἓν”», λέγει τὰ ἐξῆς:

«Τοῦτο δὲ ὅτι οὐ δογματικῶς εἴρηται, ἀλλ' ἀγωνιστικῶς ἐν τῇ πρὸς [τὸν εἰδωλόλατρον] Αἴλιανὸν Διαλέξει, οὐκ ἠδυνήθησαν συνιδεῖν οἱ ἐπὶ λεπτότητι τῶν φρενῶν ἑαυτοὺς μακαρίζοντες»· «ἔπειτα μέντοι τὸν Ἑλληνα [εἰδωλόλατρον] πείθων οὐχ ἠγείτο χρῆναι ἀκριβολογεῖσθαι περὶ τὰ ῥήματα, ἀλλ' ἔστιν ὅπη καὶ συνδιδόναί τῷ ἔθει τοῦ ἐναγομένου, ὡς ἂν μὴ ἀντιτείνου πρὸς τὰ καίρια...» (Μ. Βασιλείου, PG τ. 32, στλ. 776AB).

• Ὁ Οὐρανοφάντωρ δέχεται, ὅτι ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὠμίλησε ὑπὸ ἄλλην ἔννοιαν, ὅχι μὲν δογματικὴ ἀκριβεία, ἀλλὰ μὲ ἀπολογητικὴ καὶ σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα ἔννοια, χωρὶς νὰ ἀκριβολογῇ στὶς λέξεις, ὑποχωρήσας στὸν τρόπο σκέψεως τοῦ ἄλλου, ὥστε νὰ μὴ διαφωνῇ στὰ καίρια.

Ζ'. Ἐπιστολὴ Β', σελ. 2-3: «Περὶ τῆς διακοπῆς τοῦ διαλόγου: Διατείνεσθε ἐπιμόνως ὅτι ὁ Διάλογος “ἔληξεν ἀποτόμως καὶ ἀπροόπτως” χωρὶς αὐτὸ νὰ εἶναι θέλησις τῆς Ἐπιτροπῆς σας, ἀφήνοντας νὰ ἐννοηθεῖ ὅτι ἦταν ἐπιθυμία τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ. κάτι ποὺ δὲν τεκμηριώνεται ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα κείμενα τοῦ Διαλόγου. Ἀντιθέτως αὐτὸ ποὺ ἀβίαστα συμπεραίνει ὁ ἀντικειμενικὸς ἀναγνώστης τους, εἶναι ὅτι ὁ “Ἀνεπίσημος Διάλογος” ἔληξε ἀφοῦ δὲν διαπιστώθηκε “ταυτότης πίστεως” καὶ ἀφοῦ δὲν εἶχε ἐκδη-

λωθεῖ προηγούμενη ἐπιθυμία σας γιὰ τὴ συνέχισή του μὲ πιὸ ἐπίσημη μορφή. Ζητήσατε ἐκ τῶν ὑστέρων “Ἐπίσημο Διάλογο” πρὸς “πληρέστερη ἐμβάθυνσιν τῆς ἐκκλησιολογικῆς αὐτοσυνειδησίας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν”(1) [ἢ Ἐκκλησία Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος εἶναι συνεπὴς στὴν πίστη της, ἔχει ξεκάθαρη ἐκκλησιολογικὴ αὐτοσυνειδησία καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη περαιτέρω ἐμβάθυνσης] ὅταν ἐκ τῶν προτέρων: α) ἔχετε ζητήσει “γενναϊόφυχον ὑπέρβασι” τῶν διαφορῶν καὶ τοῦ “ἄεδαρμένου θεματολογίου” περιμένοντας κανεὶς νὰ ἀντιπροτείνετε ἐσεῖς τὰ θέματα πού θέλατε νὰ τεθοῦν πρὸς συζήτηση καὶ β) ἀπὸ τὴν ἄλλη δὲν θεωρεῖτε τὰ δέκα σημεία τῆς Ἐκκλησίας μας πρωτευούσης σημασίας καὶ ἄρα μὴ “ἀναγκαῖες προϋποθέσεις εὐχαριστιακῆς κοινωρίας”, περιμένοντας συνεπῶς κανεὶς νὰ προβεῖτε στὴν ἀποδοχή τους πρὸς χάριν τῆς ἐνότητος. Τίποτα ἀπ’ ὅλα αὐτὰ δὲν ἐπράξατε, παρὰ μόνον ἐζητήθη παύση τῶν θεολογικῶν συζητήσεων καὶ ἔνωση-συγκόλληση [ἔνωση-συγκόλληση μὲ τὴν Ἐκκλησία ἢ μὲ μία κοινότητα-προσωρινὸ διοικητικὸ σχῆμα ὑπὸ μορφήν συνόδου...;] μὲ τὴν Ἐκκλησία Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος ὑφισταμένων τῶν ἐκκλησιολογικῶν διαφορῶν. Ἐνότητα δηλαδὴ χωρὶς τὴν ἐξασφάλιση τῆς κοινῆς πίστεως [Ἄραγε αὐτὸ δὲν πιστεύουν καὶ οἱ οἰκουμενιστές;]. Καὶ ὕστερα ἀπ’ ὅλα αὐτὰ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἰσχυρίζεσθε ὅτι τὰ κείμενα καὶ οἱ ἐνέργειές σας “δὲν ἀπέβλεπαν εἰς τὸ ἀδιέξοδον καὶ τὴν διακοπὴν τῶν διὰβουλεύσεων”; Ἄν ἐξ ἀρχῆς εἶχε ἐκδηλωθεῖ (καὶ ὄχι μετὰ τὴν διακοπὴ) ἡ ἐπιθυμία σας γιὰ “Ἐπίσημο Διάλογο” καὶ περαιτέρω συζήτηση τῶν ἐκκλησιολογικῶν διαφορῶν, τότε ἔχομε τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ δινόταν συνέχεια στὴν θεάρεστη αὐτὴ ἐνωτικὴ κίνησή σας, πού θὰ ὀδη-

γοῦσε στὴν ἄρση τῆς καθαιρέσεως τοῦ βαρέως νοσοῦντος γέροντός σας [γιὰ τὸν ὁποῖον ἐκφράζουμε τὴν συμπάθειά μας καὶ τὴν εὐχὴ ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἀπαλλάξει ἀπὸ αὐτὴν τὴν δυσάρεστη κατάσταση] καὶ τὴν θεραπεία τοῦ σχίσματος.

• **Ἀπάντησις - Θέσις 7η:** Ἡ ἐνότης αὐτὴ τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ» δὲν χρῆζει ἀπαντήσεως, διότι μὲ τὴν τελειῶς αὐθαίρετη καὶ ἐπιπολαιή πλοκὴ λέξεων καὶ εἰκασιῶν, ὀδηγεῖ ἀφεύκτως σὲ ἓνα συνονθύλευμα ἰδεοληψιῶν καὶ ἐπομένως στὴν κορυφῶσι τῆς *κειμενοκεντρικῆς νοστορίας*, ταυτοχρόνως δὲ ἀποτρέπει τὸν νηφάλιο καὶ ἀπροκατάληπτο ἀναγνώστη νὰ ἀντιληφθῇ περὶ τίνος τελικὰ πρόκειται.

■ Ἐν τούτοις, σημειώνονται ἐνδεικτικῶς τὰ ἑξῆς:

α. Ἀποδίδεται στοὺς Ἐνισταμένους, ὅτι «διατείνονται ἐπιμόνως ὅτι ὁ Διάλογος ἔληξεν ἀποτόμως καὶ ἀπροόπτως... ἀφήνοντας νὰ ἐνοηθεῖ ὅτι...», ἐνῶ οἱ Ἐνισταμένοι ἀπλῶς ἔγραψαν, ὅτι «ὁ Διάλογος αὐτὸς ἔληξε ἀποτόμως καὶ ἀπροόπτως, χωρὶς νὰ ἐπιδιώξωμεν τοῦτο καὶ ἐνῶ εὐρίσκετο ἐν ἐξελίξει...» (βλ. Ἐπιστολὴν τῶν Ἐνισταμένων πρὸς τὸν «Ἐκκλησιαστικόν», ἀριθ. πρωτ. 550/31.7.2009 ἐκ.ἡμ. § γ).

• Οἱ Ἐνισταμένοι στὸ κείμενό τους αὐτὸ δὲν «διατείνονται», μάλιστα δὲ καὶ «ἐπιμόνως»(!), ἦγουν δὲν ἰσχυρίζονται *πεισιμόνως*, οὔτε ὑποστηρίζουν ἐντόμως (ἢ ἀκυρολεξία τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ» σχεδὸν ταυτίζεται μὲ τὴν ἀνευθυνότητα τῶν κειμένων του), ἀλλὰ μὲ νηφαλιότητα καὶ εἰλικρίνεια καὶ χωρὶς ἰδιοτέλεια καταγράφουν τὴν πείρα τους ἐκ τοῦ Διαλόγου.

6. Ὁ «Ἐκκλησιαστικὸς» γράφει, ὅτι ἡ ἀποψὶς μας περὶ τῆς ἀποτόμου λήξεως τοῦ Διαλόγου δῆθεν «δὲν τεκμηριώνεται ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα κείμενα τοῦ Διαλόγου».

• Οί Ἀνακοινώσεις περὶ τοῦ λήξαντος Διαλόγου δὲν ἀποτελοῦν τὰ «Κείμενα τοῦ Διαλόγου», ἤγουν τὰ Πρακτικὰ τοῦ Διαλόγου, οἱ δὲ Ἀνακοινώσεις ὑπόκεινται σὲ πολλές ἀναγνώσεις, ἀναλόγως μὲ τις προκαταλήψεις καὶ ἰδεοληψίες τοῦ ἀναγνώστου.

γ. Ὁ «Ἐκκλησιαστικὸς» «ἀβίαστα συμπεραίνει», ὅτι «δὲν εἶχε ἐκδηλωθεῖ προηγούμενη ἐπιθυμία σας [τῶν Ἐνισταμένων] γιὰ συνέχισή του [τοῦ Διαλόγου] μὲ πιὸ ἐπίσημη μορφή».

• Τὸ συμπέρασμα αὐτὸ εἶναι τελείως αὐθαίρετο καὶ ἀνεύθυνο, διότι καὶ προφορικῶς καὶ γραπτῶς ἡ Ἐπιτροπὴ Διαλόγου τῶν Ὁρθόδοξων Ἐνισταμένων εἶχε ἐκφράσει ρητῶς τὴν πρόθεσί της ὁ Διάλογος νὰ προαχθῇ.

δ. Τὰ περαιτέρω γραφόμενα, ὡς δῆθεν ἀβίαστα συμπεράσματα, ἀπὸ τὸν «Ἐκκλησιαστικὸ», ἀπλῶς ἐκθέτουν τὴν Συντακτικὴ Ἐπιτροπή, ἡ Ὅποια ἂν καὶ ἐπιστημονικῆ, δὲν δύναται νὰ ἀρθρώσῃ καὶ δομήσῃ λόγον ἀξιόπιστον καὶ μάλιστα λόγον θεολογικόν.

Η΄. Ἐπιστολὴ Β΄, σελ. 3-4: «Περὶ τῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1995: Ἔχετε ἐπίσημως παραδεχθεῖ στὴν Ἀνακοίνωσή σας, ὅτι *τελεῖτε ἐν ἐνστάσει καὶ ἀποτειχίσει* ὄχι μόνον ἀπὸ τοὺς “ἀκρίτους αἰρετικούς”, δηλαδὴ τὴν οἰκουμενιστικὴν κρατοῦσα Ἐκκλησία τοῦ Ν.Η. τὴν ὁποία δὲν ἀναγνωρίζετε πλέον ὡς “Μητέρα Ἐκκλησία”, ἀλλὰ καὶ ταυτόχρονα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ 1984 προσδιορίζοντας ἀκόμη καὶ τὸ ἔτος 1985 ὡς ἡμερομηνία ἐμφανίσεως τῶν “ἐνισταμένων”. Ἀπὸ τὴν στιγμήν πού παραδέχεσθε ὅτι εἴστε διηρημένοι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας (αὐτὸ πού στὴν ἐκκλησιαστικὴ γλῶσσα ὀνομάζεται σχίσμα, κι ὄχι διάσπαση ἢ διαίρεση) πῶς ἀπορεῖτε πού ἡ Ἐγκύκλιος 2/199-1995 σᾶς θέτει ἐκτὸς Ἐκκλησίας;

ας; *Ἐπιπλέον, πῶς ἀποτελεῖ τώρα ἡ ἐν λόγω Ἐγκύκλιος ἐμπόδιο στὴν ἀπάντηση τῶν ἐρωτημάτων μας καὶ ὄχι τότε στὴ διεξαγωγὴ τοῦ διαλόγου σας μὲ τὴν Ἐκκλησία τῶν Γνησίων Ὁρθόδοξων; Θεωροῦμε πῶς ἡ Ἐκκλησία Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος ἔχει κάθε δικαίωμα νὰ μερμνᾷ διὰ τὰ τέκνα της καὶ νὰ τὰ ἀποτρέπει ὅταν χρειάζεται γιὰ ποιμαντικὸς λόγους ἀπὸ κείμενα πού ἐμπεριέχουν, σύμφωνα μὲ τὸν συγγραφέα τους, ἀμφίσημες καὶ ἀσαφεῖς διατυπώσεις πού μποροῦν ἔτσι νὰ ὀδηγήσουν ἀκόμα καὶ σὲ πλάνη».*

• **Ἀπάντησις - Θέσις 8η:** Καὶ στὴν ἐνότητα αὐτὴ τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ» διαγιγνώσκεται ἡ αὐτὴ παθολογία τῆς νόσου τοῦ *κειμενοκεντρισμοῦ*: ἀκυρολεξίες, αὐθαιρεσίες, ἐπιπολαιότητες, παραναγνώσεις καὶ σοφιστεῖες.

■ Ἐπιλεκτικὲς ἀναφορὲς σὲ συνεχιζόμενα ἀτοπήματα τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ»:

α. «... τὴν ὁποία [κρατοῦσα Ἐκκλησία τοῦ Ν.Η.] δὲν ἀναγνωρίζετε πλέον ὡς “Μητέρα Ἐκκλησία”».

• Τὸ ἐπίρρημα πλέον (ἤδη, πιά, στὸ ἐξῆς, τοῦ λοιποῦ) σημαίνει, ὅτι στὸ παρελθὸν ἀνεγνώριζαν οἱ Ἐνιστάμενοι τοὺς Οἰκουμενιστὰς ὡς «Μητέρα Ἐκκλησία», πράγμα κραυγαλέως ἀναληθές, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχει γίνεи ρητὴ καὶ σαφὴς ἀναφορὰ στὴν Συνδικὴν Ἐπιστολὴν τῶν Ἐνισταμένων (ἀριθ. πρωτ. 527/17.12.2008 ἐκ.ἡμ., Θέσις στ 4).

β. «... πῶς ἀπορεῖτε πού ἡ Ἐγκύκλιος 2/19.9.1995 σᾶς θέτει ἐκτὸς Ἐκκλησίας;...».

• Οἱ Ἐνιστάμενοι στὴν Ἐπιστολὴ πρὸς «Ἐκκλησιαστικόν» (ἀριθ. πρωτ. 550/31.7.2009 ἐκ.ἡμ., §§ ε καὶ στ), δὲν ἐξέφρασαν τὴν αὐτὴν ἀπορίαν, ἀλλ' ἐρώτησαν τὴν Συντακτικὴ Ὁμάδα «πῶς δυνάμεθα νὰ διαλεχθῶμεν... ἐφ' ὅσον ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς [ὑπὸ τῆς Ἐγ-

κυκλίου] νὰ μελετήσετε τὰ Κείμενά μας;...».

γ. Τὸ λοιπὸν τῆς ἐνότητος αὐτῆς τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ» διαπρέπει σὲ σοφιστεία καὶ ἀνθαιρεσία συμπερασματικῶν διατυπώσεων, ὡς ἐκ τούτου δὲ τὸ ἀντιπαρερχόμεθα, γιὰ νὰ μὴ ἐκτεθῆ ἡ *Συντακτικὴ Ὁμάδα* ἐπὶ πλέον.

θ. *Ἐπιστολὴ Β΄, σελ. 4:* «Δὲν ζητήσαμε “δι-άλογο σὲ ἄλλο ἐπίπεδο” παρὰ μόνο διευκρινήσεις».

• **Ἀπάντησις - Θέσις 9η:** Ἡ *Συντακτικὴ Ὁμάδα* τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ» τὰ ὅσα γράφει στὶς ὀκτὼ (8) σελίδες τῶν δύο *Ἐπιστολῶν* τῆς χαρακτηρίζει ὡς *ζήτηση διευκρινίσεων* ἢ *κριτικὴ ἀναφορά* μας διεπίστωσε, ὅτι πρόκειται γιὰ ἓνα ἀνθαίρετο *συμπερασματολόγιο* μὲ ἐπισημονικοφανὲς κάλυμμα καὶ ἀσύγγνωστη ἐπιπολαιότητα, δηλαδὴ γιὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια παρὰ τὴν καλὴ προαίρεσι τῶν *Συντακτῶν*, δὲν ἐνθαρρύνουν τὴν σοδαρὰ ἐπισημονικὴ καὶ θεολογικὴ συζήτησι.

Τέλος Μέρους Δευτέρου

Φυλὴ Ἀττικῆς
14-15η Ἰουλίου 2010 ἐκ.ἡμ.
† Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου,
Ἁγίου Βλαδιμήρου Ἰσαποστόλου

• **Παράκλησις:** Ἐάν πρόκειται νὰ δοθῆ ἀπάντησις ὑπὸ τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ» ἐπὶ τοῦ παρόντος *Κειμένου* τῶν *Ἐνισταμένων* (Μέρος Α΄ καὶ Β΄) καὶ αὐτὴ νὰ δημοσιευθῆ, παρακαλοῦμε νὰ γίνῃ συνδημοσίευσις.

Ἐνημέρωσις

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων καὶ οἱ «Κοινότητες» τῆς Αὐστραλίας

α. Ἡ Γραμματεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων, τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου ἐν Ἑλλάδι, ὑπὸ τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κύριον Κυπριανόν, ἐνημερώνει ἐπισημῶς τὸ εὐσεβὲς Ὁρθόδοξον Πλήρωμα, ὅτι οὐδέποτε εἶχε σχέσεις μὲ τὴν Ὁμοσπονδίαν Ἑλληνικῶν Ὁρθοδόξων Κοινοτήτων Αὐστραλίας, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ τὸ Νέον Ἡμερολόγιον.

β. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων οὐδεμίαν ἀνάμειξιν ἔχει μὲ τὴν φημιολογούμενην ἀνάληψιν τῶν Ἑλληνικῶν Ὁρθοδόξων Κοινοτήτων Αὐστραλίας ὑπὸ ὁμάδος τινὸς Παλαισημερολογιτῶν ἐν Ἑλλάδι, διὰ μέσου τῆς χειροτονίας ἐπισκόπου διὰ τὴν Αὐστραλίαν.

γ. Ἐν τέλει, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων, ἀγωνιζομένη μὲ συνέπειαν κατὰ τῆς παναιρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τῆς νεοσημερολογικῆς Καινοτομίας τοῦ 1924, ἔχει τὴν πεποίθησιν, ὅτι εἶναι ἀντιφατικὸν καὶ ἀναιρετικὸν τῆς ἐκκλησιολογικῆς ταυτότητος οἰασοδήποτε ὁμάδος Παλαισημερολογιτῶν ἢ τυχὸν ὑπαρξίς εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς Ἐνοριῶν, πολλῶ μᾶλλον Ἐπισκοπῆς, ἀκολουθούντων τὸν Νέον Ἡμερολόγιον.

Ἐν Φυλῇ Ἀττικῆς
τῇ 19ῃ Φεβρουαρίου 2010 ἐκ.ἡμ.
† Ἀγίας Φιλοθέης Ἀθηναίας

Ἐκ τῆς Γραμματείας
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

Ὁ Ἐπίσκοπος
† Ὁ Γαοδικίου Κλήμης

Β΄.

Μελέται

Κείμενα

Μαρτυρίαι

Διὰ τῆς Θεοτόκου καὶ μετὰ τῆς Θεοτόκου

«Τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τὸ ἰδικό μου»*

† Ἐπισκόπου Ὁρεῶν κ. Κυπριανοῦ
Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου
τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

Σεβασμιώτατε Ἐπίσκοπε Τριάδιτσα κύριε Φώτιε·
Ὅσιολογιώτατοι Πατέρες καὶ Ἀδελφοί·
Ὅσιώτατες Μητέρες καὶ Ἀδελφές·
Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ
τῆς ἐν Βουλγαρία Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Πατρῆου Ἡμερολογίου·

ΕΝ ΧΑΡΑ ἀνεκλαλήτω καὶ δεδοξασμένη,
Σᾶς ἀσπάζομαι ἐν ἀμώμῳ ἀγάπῃ καὶ
εἰρήνῃ, ἀναφωνῶν τὸ χρυσοστομικόν: «Δόξα
τῷ Θεῷ πάντων ἔνεκεν!».

Ὁ πολυσέβαστος καὶ χριστοχαρίτωτος Γέροντας καὶ Μητροπολίτης μας, μαζί μὲ τὰ τίμια Μέλη τῆς Ἱεραρχίας μας, τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἱεραῆς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων, Σᾶς ἀσπάζονται ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ λειτουργικῇ ἐνότητι.

«Ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν!».

Ὁ Χριστὸς τῆς ἄκρας Ταπεινώσεως, ὁ Χριστὸς τῆς ἀκενώτου Ἀγάπης, ὁ Χριστὸς τῆς παμποθήτου Εἰρήνης, νὰ εἶναι πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ, Ἐκεῖνος ὁ Ὅποιος θὰ μᾶς ἐνώνη καὶ θὰ μᾶς ἀξιῶνη νὰ ζῶμεν ἐν Πνεύματι καὶ Ἀληθείᾳ.

* * *

ΑΠΟΦΑΣΕΙ Συνοδικῆ, ἔχω σήμερα τὴν ἐξαιρετικὴ τιμὴ νὰ συμμετέχω στὴν Ἱερά Πανήγυρι τοῦ Καθεδρικοῦ Σας Ναοῦ πρὸς τιμὴν τῆς Πανσέπτου Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ὡς ἐκπρόσωπος καὶ Ἀναπληρωτῆς τοῦ ἀσθενούντος Μητροπολίτου μας κυρίου Κυπριανοῦ.

• Ἡ Πανάμωμος Μήτηρ τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ μᾶς ἐμύησε καὶ πάλι σήμερα στὰ ἄροητα Μυστήρια τῆς Σωτηρίας μας, τῆς Θεώσεώς μας.

Ὅσοι ἔχομε ἐλεηθῆ νὰ εἴμεθα Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, σχετιζόμεθα μὲ τὴν Ἀχραντο Θεοτόκο μὲ μία σχέσι *πραγματικῆ* ἢ σχέσις μας δηλαδή δὲν εἶναι μόνο μία σχέσις εὐγνωμονος ἐνθυμήσεως καὶ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ, δηλαδή μόνο μία σχέσις ψυχολογικῆς τάξεως.

Αὕτη ἡ *πραγματικῆ* σχέσις καὶ βαθεῖα κοινωνία, κοινωνία προσώπων, διώνεται –ὡς γνωστόν– μὲ κέντρο τὸ Θεανδρικό Πρόσωπο τοῦ Σωτῆρός μας Χριστοῦ, μέσα στὴν Μυστηριακῆ, Ἐορτολογικῆ καὶ Λατρευτικῆ ζωῆ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Ἐντὸς τοῦ κλίματος αὐτοῦ, τὰ ὄντως Πρόσωπα, δηλαδή οἱ ἐν Οὐρανοῖς Ἅγιοι, κοινωνοῦν μὲ τοὺς ἐν γῆ πιστοὺς, οἱ ὅποιοι ἀγωνίζονται νὰ γίνουν Πρόσωπα ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπερευλογημένης Θεοτόκου.

Ἡ ἀλήθεια αὕτη ὑπογραμμίζει μὲ ἐξαιρετικῆ ἔμφασι, ὅτι ἡ σωτηρία μας δὲν εἶναι ἕνα

(*) Ὁμιλία στὴν Ἑορτῆ τοῦ Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴν Σόφια τῆς Βουλγαρίας, 15.8.2008 ἐκ.ἡμ.

μελλοντικὸ δῶρο, μετὰ τὴν Κρίσι· ἀλλὰ εἶναι ἡ προσωπικὴ μας σχέσις ἀπὸ τὴν ζωὴ αὐτῆ, ἐδῶ καὶ τώρα, μὲ τὸν Θεάνθρωπο, διὰ μέσου τῶν Ἁγίων Του καὶ μὲ τοὺς Ἁγίους Του, ἔξαιρέτως δὲ τῆς Παναγίας, Ἀχράντου, Ὑπερευλογημένης, Ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας.

Τοιουτοτρόπως, διώνομε –μὲ ἓνα ἐξόχως δραστικὸ ρεαλισμὸ– τὸ ἐσχατολογικὸ μέλλον, ἀπὸ τοῦ νῦν, ὡς συνεχὲς παρόν, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου πραγματοποιεῖται ἡ κάθαρσις, ὁ φωτισμὸς καὶ ἡ θέωσις μας, διὰ Πράξεως καὶ Θεωρίας, μὲ τὴν ἐν Χριστῷ ἄσκησι, τὸ Φιλοκαλικὸν ἦθος καὶ τὴν Εὐχαριστιακὴ Ἐμπειρία.

* * *

ΤΟ ΠΟΣΟ εἶναι πραγματικὴ αὐτὴ ἡ σχέσις μας μὲ τὸν Σωτῆρα μας Χριστὸ διὰ τῆς Θεοτόκου καὶ μετὰ τῆς Θεοτόκου, μᾶς ἔχει ἀποκαλυφθῆ ἔπανειλημμένως κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν θεωτικῶν ἐμπειριῶν πολλῶν Ἁγίων.

• Ἕνας ἀνώνυμος Ἁγιορείτης Ἅγιος Ἡσυχαστῆς τοῦ ΙΗ΄ αἰ., εὐρισκόμενος ἐν ἐκστάσει, γεμμένος ἐπὶ τοῦ πανακηράτου Στήθους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐρώτησε τὸν Κύριο:

«Διατί, Κύριε, ἐνίστε ὅταν κοιμῶμαι γροικῶ (ἀκούω, αἰσθάνομαι) εἰς τὴν καρδίαν μου βρασμὸν καὶ ἀναβρασμὸν, ποτὲ μὲν τοῦ Σοῦ θείου Ὄνόματος, διότι λέγει ἡ καρδιά μου ἀπὸ λόγου της: “Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με”· ποτὲ δὲ τοῦ ὑπερενδόξου ὀνόματος τῆς Παναχράντου Σου Μητρός, διότι λέγει πάλιν ἀπὸ λόγου της ἡ καρδιά μου: “Θεοτόκε

Παρθένε, χαῖρε Κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ· εὐλογημένη Σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας Σου, ὅτι Σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν”»;

Καὶ ὁ γλυκύτατος Σωτῆρας μας τοῦ ἀπάντησε:

«Ὅταν γροικᾶς (ἀκούης, αἰσθάνεσαι), ὅτι βράζει εἰς τὸν ὕπνον σου ἀπὸ λόγου της εἰς τὴν καρδίαν του καὶ εἰς τὸ στόμα σου ἡ νοερὰ προσευχή, ποτὲ μὲν τοῦ ἐμοῦ Ὄνόματος, ποτὲ δὲ τῆς παναχράντου μου Μητρός, γίνωσκε ὅτι ταύτην τὴν ὥραν μέλλει νὰ σοῦ ἀκολουθήσῃ ἡ ἐδικὴ μου ἐπίσκεψις καὶ τῆς ἐμῆς Ἀχράντου Μητρός»· «τότε ἡ Χάρις μου, ὅπου φυλάγει τὴν καρδίαν σου, κινεῖ ταύτην σου τὴν καρδίαν πρὸς ἐτοιμασίαν καὶ ὑποδοχὴν τῆς ἐμῆς ἐπισκέψεως καὶ τῆς Ἀχράντου μου Μητρός»!

• Ὁ αὐτὸς θεοφόρος Ἡσυχαστῆς, ὅταν κάποτε δέχθηκε τὴν βία ἐπίθεσι τῶν πονηρῶν πνευμάτων, κατέφυγε στὴν ἱερὰ Εἰκόνα τῆς Παναγίας, εἶδε τὴν Χάρι Της ὀλοζώντανη, σὲ βασιλικὴ δόξα, καὶ Τὴν ἐρώτησε:

«Παναγία μου! γλυκειά μου Παναγία καὶ Μητέρα τοῦ Ἰησοῦ μου, πῶς θὰ γλιτώσω ἀπὸ τοὺς δαίμονες, ποῦ μὲ κυνηγοῦν;

– Μὲ τὸ Ὄνομα τοῦ Υἱοῦ μου καὶ μὲ τὸ Ὄνομα τὸ δικό μου θὰ νικᾶς καὶ θὰ ἐξολοθρεύῃς τοὺς δαίμονες..., ἀπάντησε ἡ Θεοτόκος.

1. Ἄνωμένου Ἡσυχαστοῦ, Νηπιτικὴ Θεωρία, σελ. 257, Θεσσαλονίκη 1979.

“Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με”, “Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς”, “Υπεραγία Θεοτόκε, βοήθει μοι”...

Καὶ ἐδῶ, μέσα στὸν Ναό, καὶ στὸ κελλάκι καὶ ἔξω, ἐργαζόμενος καὶ ἡσυχάζων, παντοῦ καὶ πάντοτε, τὸ **Ὄνομα τοῦ Υἱοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τὸ δικό μου νὰ ἐπικαλεῖσαι...**», συνέχισε ἡ Θεοτόκος².

* * *

ΤΑ ΔΥΟ αὐτὰ γεγονότα, ἐξαιρετικῆς πράγματι σημασίας, ἐπιβεβαιώνουν τὸν δραστικὸ ρεαλισμὸ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν κεντρικὴ θέσι τῆς Θεοτόκου στὴν ἔνωσί μας ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι μετὰ τὸν Σωτῆρα μας Χριστό.

Τὸ **Ὄνομα τοῦ Κυρίου** μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ **Ὄνομα τῆς Θεοτόκου** εἶναι μυστηριωδῶς ἐνωμένα· ἡ **Ἐπίσκεψις τοῦ Κυρίου** στὴν καρδιά μας εἶναι καὶ **Ἐπίσκεψις τῆς Ἀρχάντου Μητροῦ** Του στὰ ἐσώτατα τῆς ὑπάρξεώς μας.

Καὶ ἡ **Ἐπίσκεψις** αὐτὴ μᾶς καθιστᾶ σηινώματα τῆς Ἀκτίστου Δόξης τοῦ Θεοῦ· μᾶς ἀξιώνει νὰ «πίωμεν πόμα καινόν», νὰ μεθύωμεν «μέθην νηφάλιον», μέθην πνευματικὴν «ἐνθουσιασμοῦ, ὑψίστης αὐτοκυριαρχίας, καθολικῆς κατανοήσεως· νηφάλια μέθη τῆς χαρᾶς ποὺ ἀγκαλιάζει μετὰ ἀγάπη ὅλους, ἀκόμη καὶ αὐτοὺς ποὺ (μᾶς) μισοῦν· μέθη χαρᾶς καθαρῆς, πνευματικῆς...»³.

* * *

ΤΑ ΠΡΟΗΓΗΘΕΝΤΑ μοῦ ἐπιτρέπουν ἤδη νὰ ἐπεκτείνω τὴν ἀναφορά μου στὸ Πανάγιο Πρόσωπο τῆς Θεοτόκου, ἐν σχέσει πάντοτε μετὰ τὴν ἐμπειρία τοῦ Ὁρθοδόξου Ἡουχασμοῦ καὶ εἰδικὰ μετὰ τὸ κέντρο του, δηλαδὴ τὴν Καρδιακὴ Προσευχή.

• Οἱ ἱεροὶ Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας μας ὀνομάζουν τὴν Θεοτόκον «Μητέρα τῶν Χαρίτων»⁴, «ταμῖα καὶ φύλακα ὄλων τῶν θησαυρῶν καὶ χαρισμάτων τοῦ Οὐρανίου Βασιλέως Θεοῦ», τὰ ὁποῖα «μεταδίδει καὶ διαμοιράζει εἰς ὅλα τὰ κτίσματα, νοητὰ καὶ αἰσθητά, Ἄγγελους τε καὶ ἀνθρώπους»⁵.

«Αὕτη», λέγει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, «πρώτη δεχομένη τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ σύμπαντα πληροῦντος, καθίστησι τοῖς πᾶσι χωρητὸν νέμουσα πρὸς δύναμιν ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἀναλογίαν καὶ τὸ μέτρον τῆς ἐκάστου καθαρότητος· ὥστ' Αὐτὴν εἶναι καὶ ταμῖον καὶ πρύτανιν (κυβερνήτην) τοῦ πλούτου τῆς Θεότητος»⁶.

• Διηγεῖται ἓνας σύγχρονός μας νέος, ὁ ὁποῖος καλλιεργοῦσε μέσα στὸν κόσμον τὴν Νοερὰ Προσευχὴ μετὰ τὴν καθοδήγησι τοῦ Πνευματικοῦ του:

«Μιὰ νύχτα, ἐνῶ ἔκανα ὄρθιος τὴν εὐχὴ κάτω ἀπὸ μία ἐλιά, τελείως ξαφνικὰ “ἤρπαγη ὁ νοῦς” μου καὶ ἔμεινα ἄφρων καὶ ἀνε-

2. Ἄνωμόμου Ἡουχαστοῦ, αὐτόθι, σελ. 30-31, Λόγος Α', ἀπλοποίησις ἐξ ἄλλης πηγῆς.

3. π. Δημητρίου Στανιλοῦ, Ἡ Πορεία μετὰ τὸ Σωτῆρα Χριστό, σελ. 47, Θεσσαλονίκη 1984.

4. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Κήπος Χαρίτων, σελ. 211α, Θεσσαλονίκη 1979.

5. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, αὐτόθι, σελ. 217α.

6. Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, Ὁμιλία ΝΓ', Εἰς τὴν πρὸς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων Εἴσοδον, § 39.

νέργητος. Κάποιος ἄλλος ἐνεργοῦσε καὶ ὁ νοῦς μου δεχόταν παθητικά, “παράλυτος” ἀπὸ θαυμασμό...

Ἦταν σὰν νὰ βρέθηκα ψηλὰ μέσα στὸν πνευματικὸ οὐρανό. Ψηλὰ καὶ μακρὰ ἀπὸ μένα εἶδα ἓνα τεράστιο γλυκὸ φῶς ποὺ ὅμως ἔκρυβε “μέσα” του ἓνα ἄλλος φῶς ποὺ ἦταν ἡ πηγὴ καὶ ποὺ δὲν μπορούσα νὰ τὸ δῶ. Γύρω του καὶ σὲ ἀπόσταση ὑπῆρχαν μικρὰ φωτᾶκια, σὰν σπιθίτσες.

Γεννήθηκε μέσα μου ἡ δεβαιότητα ὅτι ἦταν ἡ Παναγία ποὺ ἀπὸ μέσα της ξεχυνόταν τὸ φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ὅλο τὸ φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος περνοῦσε μέσα ἀπὸ τὴν Παναγία καὶ ἀπὸ κεῖ στὴν ὑπόλοιπη κτίση. Ἡ Παναγία λοιπὸν κατεῖχε τὸ πλήρωμα τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ὁλόκληρη ἡ Ἁγία Τριάς βρισκόταν μέσα στὴν Παναγία.

Ἦταν τόσο ὑψηλότερη καὶ με-

γαλύτερη ἀπὸ κάθε ἄλλο πλάσμα τοῦ Θεοῦ. Ἀκόμα καὶ οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι καὶ οἱ Ἀρχάγγελοι ἦταν τόσο μικροὶ μπροστὰ Τῆς σὰν σπιθίτσες, ὅσο εἶναι τὸ φῶς ἐνὸς κεριοῦ μπροστὰ στὸ μεσημεριανὸ καλοκαιριάτικο ἥλιο...»⁷.

* * *

Σεβασμιώτατε·

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῶ ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές·

H AXHPANTOS Θεοτόκος, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Πανσέπτου Κοιμήσεώς Τῆς καὶ τῆς Ἐνδόξου Μεταστάσεώς Τῆς, μᾶς ἀξίωσε νὰ προσεγγισοῦμε πως τὰ ἄρρητα Μυστήρια τῆς Σωτηρίας μας, τῆς Θεώσεώς μας.

Ἄς εἶναι εὐλογημένο τὸ Ὄνομά Τῆς!

Ἄς δεηθῶμεν Αὐτῆς, ἐφ’ ὅσον εἶναι Ταμί-ας καὶ Πρύτανις τοῦ θείου Πλούτου, νὰ μᾶς δωρίξη ὅλο καὶ πλουσιωτέραν τὴν χάριν τῆς ἐνότητος ἐν Χριστῶ· νὰ ἐνώνη ὅλο καὶ βαθύτερον τοὺς Ὁρθοδόξους Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας ἐν τῇ ἀκαινοτομήτῳ Πίστει καὶ Παραδόσει τῶν Πατέρων ἡμῶν, εἰς δόξαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν!

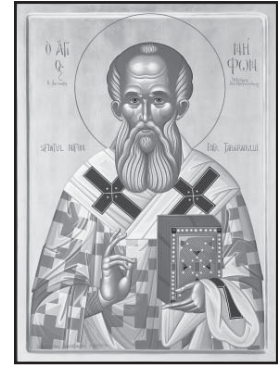
7. Διονυσίου Φαρασιώτου, Οἱ Γκουρού, ὁ Νέος καὶ ὁ Γέροντας Παῖσιος, σελ. 313-315, Θεσσαλονίκη 2007.

Ὁ Ἅγιος Νήφων ὁ Διονυσιάτης Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀρχιεπίσκοπος Δακίας καὶ Βλαχίας

(1418-1508)

Ἡ Νηπτική καὶ Ἀποστολική του Κληρονομιά*

ΜΕ ΤΗΝ ΧΑΡΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ, ἐφέτος συμπληρώνονται πεντακόσια ἔτη ἀπὸ τῆς ὁσιακῆς Κοιμήσεως τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νήφωνος τοῦ Διονυσιάτου († 11.8.1508).

Ὁ Ἅγιος Νήφων ἦταν μία μεγάλη Πατερική Μορφή, ἡ ὁποία ἐδρασε καὶ διέλαμψε κατὰ τὸν ΙΕ΄ αἰῶνα, τὸν τόσο κρίσιμο καὶ δραματικό αὐτὸ αἰῶνα γιὰ τὰ Βαλκάνια καὶ τοὺς ὁμόδοξους Λαοὺς τῆς εὐρύτερης περιοχῆς.

Ἡ ψευδένωσις Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439) μετὰ τοὺς Παπικούς, ἡ Ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως (29.5.1453) καὶ ἡ σταδιακὰ πλήρης ἐπικράτησις τῶν Τούρκων στὴν Χερσόνησο τοῦ Αἴμου, στὴν Βλαχία καὶ τὴν Μολδαβία, εἶχαν προξενήσει μεγάλη σύγχυσι καὶ ταραχὴ στοὺς Ὀρθοδόξους Λαοὺς.

Ἡ Πρόνοια ὁμοῦ τοῦ Θεοῦ οἰκονόμησε, ὥστε νὰ ἀναδειχθῶν ἐπιφανεῖς Προσωπικότητες, κατὰ τὸν πολυώδυνο καὶ μεταβαστικό αὐτὸν αἰῶνα, ὥστε νὰ στηρίξουν τὸν χεμαζόμενο Λαὸ τοῦ Θεοῦ στὴν ὀρθὴ Πίστι ἔναντι τοῦ ἐντόνου παπικοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τῆς ἐπελάσεως τοῦ Μουσουλμανισμοῦ.

Μία τοιαύτη Προσωπικότης ἦταν καὶ ὁ Πελοποννήσιος Ἅγιος Νήφων, ὁ ὁποῖος διετέλεσε Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης (1482-1486),

κατόπιν Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως τρεῖς φορές (1486-1488, 1497-1498, 1502) καὶ τέλος Ἀρχιεπίσκοπος Δακίας καὶ Βλαχίας (1498-1505).

* * *

α. Ἡ λαμπρὰ παιδεία του

ΟΙ ΕΥΣΕΒΕΙΣ γονεῖς τοῦ Ἁγίου Νήφωνος, Νικόλαος καὶ Μαρία, ἦσαν λαμπροί, εὐγενεῖς καὶ ἔντιμοι κατὰ κόσμον, διατελοῦσαν δὲ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Θωμᾶ Παλαιολόγου (1409-1469), ὁ ὁποῖος ἦταν ἀπὸ τοῦ 1418 Ἡγεμὼν τοῦ Δεσποτάτου τοῦ Μωρέως, μετὰ τὴν καστροπολιτεία τοῦ Μυστρᾶ¹.

Ὁ Ἅγιος Νήφων, κατὰ κόσμον Νικόλαος, ὁ ὁποῖος εἶχε δύο ἀδελφία, τὸν Δημήτριον καὶ τὴν Μαρία, ἐγεννήθη πιθανώτατα στὸν περιφημοῦ γιὰ τὴν πολιτιστικὴ του τότε ἄνθησι Μυστρᾶ, γύρω στὸ 1418.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πλούσια πνευματικὰ δῶρα, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐκόσμησε τὸν Νικόλαο ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ διαλάμπη μετὰ τὴν ἀρετὴ καὶ φρόνησί του, ἀξιώθηκε νὰ λάβῃ μία πολὺ καλὴ μόρφωσι, ἐκκλησιαστικὴ καὶ θύραθεν.

Εἶναι ἐνδεικτικόν, ὅτι κῶταν ἔφθασεν αὐτὸς εἰς τοὺς δώδεκα χρόνους τῆς ἡλικίας του,

(*) Ὁμιλία ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ Θεοφίλ. Ἐπισκόπου Μεθώνης κ. Ἀμβροσίου στὴν Ρουμανία τὸν Αὐγουστο τοῦ 2008.

1. **Ἱεράς Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου**, Ὁ Ἅγιος Νήφων Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως – Πρότυπον ἀσκήσεως καὶ ταπεινώσεως, *Βίος καὶ Πολιτεία...*, § 6', Ἅγιον Ὄρος-Ἄθως 1990.

ἤξευρε πᾶσαν τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, ἀκολουθίας τε καὶ ἀναγνώσεις...»· «θέλοντας δὲ νὰ λεπτύνῃ τὸν νοῦν του εἰς τὴν ἑλληνικὴν μάθησιν, ἣ ὁποία εἶναι φώτισις, ἔδωκε τὸν ἑαυτὸν του εἰς ἑλληνικὸν φροντιστήριον καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐπέρασεν ὅλους εἰς τὰ ποιητικὰ καὶ γραμματικὰ, τόσον ἔλαχε δεξιὸς νοῦς»².

Ἄλλὰ καὶ μετέπειτα, τόσο ἀπὸ τὸν Ἱερομόναχο Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος ἦταν «διδάσκαλος ἄκρος καὶ ἐνάρετος πολλά», ἐδιδάχθη τὴν «φιλοσοφίαν»³, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸν Ἱερομόναχο Ζαχαρία, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐπίσης «σοφώτατος διδάσκαλος καὶ πολλὰ ἐνάρετος», ἔδρεψε «καρποὺς σοφίας» καὶ ἐδιδάχθη τὴν «ποθουμένην σπουδὴν»⁴· ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς ἀναχωρήσεώς του γιὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος, μετὰ τὴν Ἄλωσιν, «ἐπέμενε σπουδάζων τὰ μαθήματα τοῦ διδασκάλου του Ζαχαρία»⁵.

Εἶχε δὲ ὁ Ἅγιος Νήφων τοιοῦτο χάρισμα λόγου καὶ σοφίας, «ὥστε ὅλοι ἐθαύμαζαν τὴν σύνεσιν τῶν λόγων του, ὅτι τόσον γλυκὺς ἦτο εἰς τὸ λέγειν, ὥστε δὲν ἠδύνατό τις νὰ τὸν χωρισθῇ, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν γλυκύτητα τῶν λόγων του ἐλησμόνει καὶ τὴν σωματικὴν τροφήν»⁶.

* * *

6. Τὸ νηπτικὸ βίωμά του

ΟΛΕΣ οἱ Πατερικὲς Μορφές, οἱ ὁποῖες διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἔλαμψαν στὸ στερέωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, «ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες»⁷, συνεδύαζαν τὴν

λαμπρὰ μόρφωσι καὶ παιδεῖα μὲ τὸ νηπτικὸ βίωμα καὶ τὴν ἀποστολικὴν δροαί.

Ὁ Ἅγιος Νήφων, ἀπὸ νεαρῆς ἡλικίας, ἦταν πεφυτευμένος παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων τῆς γνησίας Ἐκκλησιαστικῆς Ζωῆς, εἶχε δηλαδὴ ἀφοσιωθῆ στὸν Ὁρθόδοξο Ἰουχασμὸ καὶ εἶχε ἀφομοιώσει αὐτόν.

Κύριος σκοπὸς τοῦ ἡσυχαστικοῦ τρόπου ζωῆς εἶναι νὰ καθαρθῇ, νὰ φωτισθῇ καὶ νὰ θεωθῇ ὁ Νοῦς καὶ ἡ Καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, μέσω τῆς Πράξεως καὶ τῆς Θεωρίας, δηλαδὴ μὲ τὴν κατὰ Θεὸν ἄσκησι.

Τοιουτοτρόπως, ὁ ἄνθρωπος ὁδηγεῖται στὴν θεωρία τοῦ Θεοῦ, στὴν θεοπτία· ἐπομένως, ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ὁμιλῇ γιὰ τὸν Θεὸ ἐκ πείρας καὶ νὰ θεολογῇ ἀπλανῶς.

Ὁ Ἅγιος Νήφων, πρὸ τοῦ ἀκόμη νὰ ἐνηλικιωθῇ, ἐγκαταλείπει τὴν χήρα μητέρα του καὶ τὴν διατριβὴν στὸ ἡγεμονικὸ περιβάλλον, μεταβαίνει στὴν περιοχὴ τῆς Ἐπιδάουρου καὶ ὑποτάσσεται στὸν Ἀσκητὴ Ἀντώνιο.

Στὸ πρῶτο αὐτὸ στάδιο τῶν ἀσκητικῶν του ἐπιδόσεων, ἐξωμολογεῖτο ἔνδακρυς τοὺς λογισμοὺς του, εἶχε ὡς ἐργόχειρο τὴν καλλιγραφία, διότι ἦταν ἄριστος καλλιγράφος, ἐφύλαττε δὲ τὰ ἐξῆς: «ἀργὸν λόγον δὲν ὠμίλησε ποτέ, οὔτε ἐγέλασεν, οὔτε βιβλίον ἐκκλησιαστικὸν ἀνέγνωσε χωρὶς νὰ χύσῃ δάκρυα, οὔτε λόγον ὠμίλησε ποτέ χωρὶς τὴν εὐλογίαν τοῦ Γέροντός του»⁸.

Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι τὸ πλαίσιο, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δραστηριοποιεῖται ὁ ἐν Χριστῷ ἀσκούμενος: ἀποταγή, ὑπακοή, ἀπαρησίαστον, μελέτη, σιωπή, προσευχή, δάκρυα.

Ὁ Ἅγιός μας ἐκινεῖτο ἐξ ἀρχῆς μέσα στὸ κλίμα αὐτό· καὶ μάλιστα ἐνῶ ἦταν ἐκ νεότητος αὐτοῦ κτήμᾶ του οἱ ἅγιες αὐτὲς ἀρετὲς, τὸν διέκρινε μία ἀσυνήθιστος ταπείνωσις, ἣ ὁποία διασφάλιζε ὅλο τὸν ἀνεκτίμητο αὐτὸ πλοῦτο.

2. Βίος καὶ Πολιτεία..., § δ΄.

3. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ε΄.

4. Βίος καὶ Πολιτεία..., § στ΄.

5. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ζ΄.

6. Βίος καὶ Πολιτεία..., § θ΄.

7. Φίλιπ. β΄ 15.

8. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ε΄.

Βλέπομε τὸν ἱερό Νήφωνα νὰ «καταφλέγεται ἀπὸ τὸν θεῖον ἔρωτα»⁸ καὶ ὄντας ἀνήλικος, νὰ ὑποτάσσεται στὸν Ἀσκητὴ Ἀντώνιο τῆς Ἐπιδαύρου· κατόπιν, ὑποτάσσεται στὸν σοφώτατο Ἀγιορείτη Ἱερομόναχο Ζαχαρία καὶ διαμένουν μαζί στὸ Μοναστήρι τῆς Θεοτόκου στὴν Ἀχρίδα· καὶ τέλος, νὰ καταφεύγῃ στὸ Ἅγιον Ὄρος, ὅπου διετηρεῖτο ἀκόμη ζῶσα ἡ Ἡσυχαστικὴ Παράδοσις τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ (1296-1359).

Στὴν Ἱερὰ Μονὴ Διονυσίου, «ἠγωνίζετο περισσότερο εἰς τοὺς πνευματικούς ἀγῶνας, εἰς ἀγρυπνίας, εἰς νηστείας, εἰς προσευχάς, καὶ εἰς ἀγάπην πρὸς πάντας ἀνόθευτον»⁹.

Ἡ «ἄκρα καθαρότης» του καὶ τὸ γνήσιο νηπτικὸ βίωμα του εὐδόκησε ὁ Θεὸς νὰ φανερωθῶν μέσω τοῦ ἐναρέτου συνασκητοῦ τοῦ Γέροντος Πετρωνίου, ὁ ὁποῖος «ἔξω ἀπὸ τὴν Μονήν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, ἐσηκώθη νὰ προσευχηθῆ καὶ βλέπει τὸν Ἅγιον ἱστάμενον ὄρθιον, καὶ ἔχοντα ὑψωμένας τὰς χεῖρας καὶ τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸν οὐρανόν, γεμᾶτον δὲ ὄλον ἀπὸ φῶς, τὸ ὁποῖον ἀνέβαινεν ἕως εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἔλαμπε πανταχόθεν, ὥστε ἀπὸ τὴν λάμπην ἐκείνην ἔπεσε κατὰ γῆς, ὡς νεκρός, ὁ Πετρώνιος»⁹.

Ἄλλὰ καὶ ἡ βαθυτάτη ταπεινώσις του ἀνεδείχθη σὲ ὄλο τὸ μεγαλεῖο της, ὅταν ὁ Ἅγιος ἐπληροφορήθη, ὅτι ἔχει ψηφισθῆ ὡς Ποιμὴν τῆς Θεσσαλονίκης: «ἔπεσε κατὰ γῆς μέσα εἰς τὸν Ναόν, καὶ βρέχων μὲ δάκρυα τὸ ἔδαφος, ἔλεγε

ποῖος εἶμαι ἐγὼ ὁ ταπεινὸς καὶ ἁμαρτωλὸς διὰ νὰ δεχθῶ εἰς τὸν καταπληγόμενον τράχηλόν μου τοιοῦτον βαρύτατον ζυγόν;»¹⁰.

Πρὸς δὲ τοὺς Ἀρχιερεῖς ἔλεγε κλαίων: «Ἐγὼ, ἅγιοι ἀρχιερεῖς, μὲ τὸ νὰ εἶμαι καταπληγόμενος ἀπὸ τὰς πολλὰς μου ἁμαρτίας, ἦλθον εἰς τοῦτον τὸν τόπον νὰ ἠσυχάσω καὶ νὰ δώσω τέλος, καὶ πῶς ἠμπορῶ νὰ φύγω τὴν ὁδὸν τῆς μετανοίας, καὶ νὰ ἀναλάβω τόσων ψυχῶν τὴν φροντίδα, ὅταν μόλις δύναμαι νὰ σώσω τὴν ἁμαρτωλὴν μου ψυχὴν;»¹⁰.

* * *

γ. Ἡ ἀποστολικὴ δρᾶσις του

ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ αὐτές, λαμπρὰ παιδεῖα καὶ νηπτικὸ βίωμα, ἰσχυρὲς βάσεις γιὰ τὴν γνήσια ἐκκλησιαστικὴ ποιμαντικὴ δρᾶσις, ὁ Ἅγιός μας ἀσκεῖ ἀποστολικὸ ἔργο, πρὶν μάλιστα νὰ χειροτονηθῆ Ἀρχιερεὺς, καὶ καταξιώνεται ὡς μεγάλη Πατερικὴ Μορφή.

Ἡ προσφορά του στὸν τομέα αὐτὸ ἦταν ἀνεκτίμητος, τόσο γιὰ τοὺς βαλκάνιους Λαούς, ὅσο καὶ –ἰδιαίτερως– γιὰ τοὺς Ρουμάνους.

Νέος ἀκόμη Μοναχός, ὁ θεῖος Νήφων ἀγωνίζεται ἐναντίον τοῦ ἐκφραγμοῦ τῶν Ὁρθοδόξων: «Ἐπειδὴ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦτο μεγάλη σύγχυσις καὶ ταραχὴ εἰς τὰς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν ψευδοσύνοδον ποὺ ἐγίνε τότε εἰς Φλωρεντίαν ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ οἱ Ἀνατολικοὶ δὲν ἤθελαν νὰ τὴν δεχθῶν παντελῶς, διὰ τοῦτο, ὁ σοφὸς Ζαχαρίας ὁμοῦ μὲ τὸν ἱερόν Νήφωνα μετέβησαν» στὶς περιοχὲς τῆς σημερινῆς Ἀλβανίας, «διδάσκοντες ἐπ' Ἐκ-

9. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ι'.

10. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ια'.

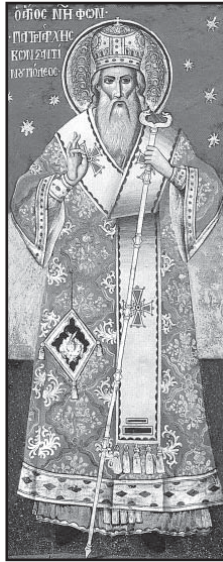
κλησίας τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἴστανται στερεοὶ εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ εἰς τοὺς Ὅρους τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων»¹¹.

Ἄλλὰ καὶ ὅταν ἀνεδείχθη Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης (1482), ὥριμος πλέον καὶ ὄντως θεοφόρος, «βλέπων τοὺς Χριστιανοὺς συγχυμένους ἀπὸ τοὺς Λατινόφρονες καὶ τὴν καινοτομίαν τῆς ἐν Φλωρεντία ψευδοσυνόδου, ἐδίδασκε καθ' ἑκάστην τὰ θεῖα Δόγματα τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν θείων Συνόδων, ἀποβάλλων τελείως τὰς καινοτομίας καὶ τὰς σοφιστικὰς ἀποδείξεις τῶν Λατίνων, καὶ τοὺς παρήγγελε νὰ φυλάττουν τὴν Ὁρθοδοξίαν ἀνόθευτον»¹².

Ἐν τούτοις, ἡ δρᾶσις τοῦ Ἁγίου Νήφωνος στὴν Βλαχία, ἐξ ἐπόψεως ἀποστολικῆς, «ἔχει μεγαλύτεραν ἀξίαν»¹³.

Ἡ Μητρόπολις Οὐγγροβλαχίας, ἡ ὁποία εἶχε ἰδρυθῆ πρὸ ἐνὸς περιπτου αἰῶνος (1356, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κάλλιστος Α΄, Ἀυτοκράτωρ Ἰωάννης Ε΄ Παλαιολόγος), ὑπαγομένη στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο¹⁴, διήρχето ἤδη περίοδον παρακμῆς.

Ὁ Ἡγεμὼν Ράδουλος/ἡ Ράντος ὁ Μέγας (1496-1508) μετακαλεῖ στὴν Βλαχικὴ Ἡγεμονία τὸν Πατριάρχη Νήφωνα, «διότι πεπαιδευμένος οὗτος καὶ γνώστης τῶν ἐκκλησιαστικῶν

πραγμάτων ἠδύνατο ν' ἀναδιοργανώσῃ τὴν Ἐκκλησίαν Οὐγγροβλαχίας»¹³.

Ἡ φήμη τοῦ Ἁγίου ὡς «ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρὸς μεγάλης παιδεύσεως καὶ ἱκανότητος»¹⁵ εἶχε διαδοθῆ παντοῦ στὸ ὑπόδουλο Ἔθνος τῶν Ὁρθόδοξων.

«Ὅντως ὁ Ἅγιος Νήφων εὐηργέτησε τὴν Ἐκκλησίαν» τῆς Ρουμανίας, «ἐπιδοθεὶς μετὰ τῶν μαθητῶν του Μακαρίου καὶ Ἰωάσαφ εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν αὐτῆς καὶ χειροτονήσας δύο ἐπισκόπους εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθεῖσας Ἐπισκοπὰς Ριμνικίου καὶ Μπουζαίου»¹⁵.

Εἶναι ἀξιοσημείωτον, ὅτι ἡ χώρα κατὰ τὴν περίοδον αὐτῆ, ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἡμίσεως τοῦ 14' αἰ. καὶ ἐξῆς, «εὐρέθη ὑπὸ σφοδρὰς λατινικὰς ἐπιδράσεις ἀπὸ Οὐγγαρίας καὶ Πολωνίας, αἵτινες παρέσυρον καὶ τινες ἠγεμόνας εἰς τὴν Λατινικὴν Ἐκκλησίαν»¹⁶.

Στὴν Ρουμανία, ὁ Ἅγιος Νήφων ἐγινε δεκτὸς «ὡς ἀπὸ Θεοῦ πεμπόμενος»¹⁷ καὶ «ὄλοι ἐδόξαζον τὸν Θεόν, διότι τοὺς ἀπέστειλε τοιοῦτον φωστῆρα, καὶ τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας καὶ τὸν ὠνόμαζον νέον Χρυσόστομον»¹⁸.

Ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Δακίας καὶ Βλαχίας (Μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας), ὁ Ἅγιος ἐπεδόθη μὲ μεγάλο ζῆλο στὸ ἀποστολικό του ἔρ-

11. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ζ'.

12. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ιβ'.

13. Τάσου Ἀθ. Γριτσόπουλου, «Νήφων. Ὁ Β΄ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως», Θ.Η.Ε. τ. 9, σελ. 456, Ἀθήνα 1966.

14. Τάσου Ἀθ. Γριτσόπουλου, «Οὐγγροβλαχίας, Μητρόπολις», Θ.Η.Ε. αὐτόθι, σελ. 998.

15. Τάσου Ἀθ. Γριτσόπουλου, αὐτόθι, σελ. 999.

16. Δημ. Β. Οἰκονομίδης, «Ρουμανικὴ Ἐκκλησία», Θ.Η.Ε. τ. 10, σελ. 842, Ἀθήνα 1967.

17. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ιστ'.

18. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ιη'.

γο, «σώζοντας τὴν Ρουμανικὴ Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν ἔντονη παπικὴ προπαγάνδα, τὴν ἠθοφθορία καὶ ἀμέλεια κλήρου καὶ λαοῦ»¹⁹.

Ἡ γνησία ἀποστολικότης τῆς ποιμαντικῆς δράσεώς του περιελάμβανε καὶ τὴν διάστασι τῆς προσελκύσεως ἀλλοθρήσκων στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐνδεικτικὸν καὶ τοῦτο τοῦ ἀποστολικοῦ διώματος: «καὶ τρόπων μέτοχος καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν Ἀποστόλων γενόμενος, τὴν Πράξιν εὗρες θεόπνευστε, εἰς Θεωρίας ἐπίβασιν»²⁰.

Κατὰ τὴν πρώτην πατριαρχεῖαν του στὴν Κωνσταντινούπολι (1486-1488), πλήρης θεῖου ζήλου, «ἐκήρυττε μεγαλοφώνως τὰ θεῖα δόγματα, διδάσκων καθ' ἑκάστην ὡς ἄλλος Ἀπόστολος, νουθετῶν, ἐπιτιμῶν μετρίως, καὶ σπουδάζων διαφόρους τρόπους, διὰ νὰ ἀποδιώξῃ τοὺς λύκους μακρὰν ἀπὸ τὴν ποιμὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ στερεώσῃ τὴν Ὁρθοδοξίαν, καὶ μὲ τὰ θεῖα καὶ πάνσοφα λόγια του ἐκέρδαινε καὶ πολλοὺς ἀπίστους, οἱ ὅποιοι ἐλάμβανον μυστικά ἀπὸ αὐτὸν τὸ θεῖον βάπτισμα καὶ ἐνδυναμούμενοι μὲ τὰς εὐχὰς του ἤρνούντο καὶ πατρίδα καὶ γένος καὶ ἔφευγον μακρὰν, διὰ νὰ μὴ κινδυνεύουν ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς»²¹.

* * *

δ. Ἡ Κληρονομιά του

ΟΛΟΣ ὁ Βίος καὶ ἡ Πολιτεία του Ἁγίου Νήφωνος τοῦ Διονυσιάτου εἶναι θαυμαστός καὶ πλήρης ὠφελείας γιὰ τὸν εὐλαβῆ ἀναγνώστη.

Ἦταν ὁ δέκατος Πατριάρχης, σὲ διάστημα

περίπου τριάκοντα ἐτῶν, μετὰ τὸν περίφημο Γεννάδιον Σχολάριον τὸν Ἀνθωνωτικόν († 1472), ἐξ ὧν δὲ γνωρίζουμε ὁ μόνος μετὰ τὴν Ἀλωσιν Πατριάρχης Ἅγιος Θαυματουργός.

Δικαίως ὁ Ἅγιος Νήφων τιμᾶται καὶ ἐορτάζεται στὴν Ρουμανία, ἀλλὰ καὶ «ἀναγνωρίζεται ὡς **σωτὴρ τῆς Ὁρθοδοξίας**» στὴν χώρα αὐτή, διότι «ἂν μὴ ὁ μακάριος Πατριάρχης ἔσπευδε διὰ τῆς ἀγιωτάτης του ζωῆς, καὶ τῶν θείων διδασκαλιῶν του ἀνέστελλε τὰ ὑποῦλα μέσα τῆς παπικῆς λύμης [βλάβης, φθορᾶς], ὀλόκληρος ἡ Βλαχία καὶ ἡ Μολδαβία θὰ ὑφίσταντο τὴν φθορὰν τῶν ἄλλων δύο ἀδελφῶν ἐπαρχιῶν, Τρανσυλβανίας καὶ Γαλικίας, ὅπου ἡ Οὐνία ἀριθμεῖ εἰς ἑκατομμύρια τοὺς ὀπαδοὺς της»²².

Στὸ θεοστόλιστο πρόσωπο τοῦ Ἁγίου Νήφωνος ἐνσαρκώνεται γιὰ πολλοστὴ φορὰ ἡ ἀδιαμφισβήτητος ἀλήθεια, ὅτι ὁ Ὁρθόδοξος Ἠσυχασμὸς εἶναι ὁ ἀσάλευτος βράχος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου στηρίζεται ὄχι μόνον ἡ Μοναχικὴ Ζωή, ἀλλὰ καὶ ἡ Θεολογία καὶ ἡ Ποιμαντικὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ γνήσιος Ποιμὴν στὴν Ὁρθόδοξο Παράδοσί μας εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔχει βίωμα νηπτικόν, ἔχει ἦθος φιλοκαλικόν, μὲ κέντρον τὴν Καρδιακὴν Προσευχὴν, τὴν νοερὰν ἐν τῇ καρδίᾳ ἀδιάλειπτον Εὐχὴν τοῦ Ἰησοῦ.

Μέσω τῆς ἀδιαλείπτου Καρδιακῆς Προσευχῆς, «ὁ Νοῦς καθαίρεται, φωτίζεται καὶ τελειοῦται»²³, ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὄντως Ἄνθρωπος, εὐρίσκεται δηλαδὴ στὴν ὀλοκληρία του, διότι

19. Μωϋσέως Μοναχοῦ Ἀγιορείτου, «Ἅγιος Νήφων ὁ Β΄...», Οἱ Ἅγιοι τοῦ Ἁγίου Ὁρους, σελ. 369, Ἐκδόσεις «Μυγδονία», 2008.

20. Ἀπολυτίκιον Ἀρχιερέων Μαρτύρων.

21. Βίος καὶ Πολιτεία..., § ιγ΄.

22. Ἱεράς Μονῆς Ἁγίου Διονύσιου, ἐνθ' ἄνωτ., Εἰσαγωγικά τινα, σελ. 16-17.

23. Βλ. Φιλοκαλίαν, ὑπότιτλος.

ἔχει ἀξιωθῆ νὰ ἐπιτύχη στὸν σκοπὸ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, δηλαδή ἔχει ἀποκτήσει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.

Ὁ ἀληθινὸς Χριστιανός, λέγει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, «ἐκ τριῶν ὑφέστηκε [συνίσταται] χάριτος Πνεύματος ἐπουρανίου, ψυχῆς λογικῆς, καὶ γηϊνοῦ σώματος»²⁴.

Ἡ πηγὴ τῆς θεοποιῦ προσευχῆς, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἀποκτήσωμε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, εἶναι μέσα μας, δυνάμει τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος καὶ τοῦ Χρίσματος μας· αὐτὴ ἡ πηγὴ πρέπει νὰ ἀνακαλυφθῆ, νὰ ἀποκαλυφθῆ, νὰ ἀνοίξη μέσῳ τῆς Πράξεως καὶ τῆς Θεωρίας.

Ἡ ἄσκησις καὶ ἡ προσευχὴ μᾶς μεταφέρουν, ἀπὸ τὸ παρὰ φύσιν τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐμπαθείας, στὸ κατὰ φύσιν τῶν ἀρετῶν, περαιτέρω δὲ μᾶς ὀδηγοῦν στὸ ὑπὲρ φύσιν καὶ τὴν ἀγιότητα.

* * *

ΤΟ ΧΑΡΙΣΜΑ λοιπὸν τῆς Νοεραῆς Προσευχῆς δὲν εἶναι προνόμιο τῶν Μοναχῶν καὶ Ἀσκητῶν, ἀλλὰ δίδεται σὲ ὅλους γενικὰ τοὺς Ὁρθόδοξους Χριστιανούς, ὅταν αὐτοὶ κινοῦνται μέσα στὰ ὄρια τῆς Ἠσυχαστικῆς Παραδόσεώς μας, μὲ τὴν ὀδηγία τοῦ Πνευματικοῦ τους.

Μία πολὺ κατασκευαστικὴ διήγησις, τὴν ὁποία ἐν συνεχείᾳ θὰ Σᾶς ἀναγνώσω, θὰ βεβαιώσῃ τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές, ἐφ' ὅσον –ἐκτὸς τῶν ἄλλων– ἀναφέρεται σὲ ἓνα γεγονός τῶν ἡμερῶν μας.

Ἕνας πολὺ γνωστὸς Πνευματικὸς στὴν Ἑλλάδα, ὁ ὁποῖος δραστηριοποιεῖται σήμερα στὸ

ἐπίνειο τῶν Ἀθηνῶν, τὸν Πειραιᾶ, διηγεῖται τὰ ἑξῆς:

«Σὲ κάποια πόλι τῆς Πολεπονήσου, συναντήθηκα κάποτε μὲ ἓναν χριστιανό, περίπου 32 ἐτῶν, ποὺ μοσχομύριζε κάτι σὰν δενδρόλιβανο. Καὶ ἡ ἐκπληξίς μου μεγάλωσε ἀκόμη περισσότερο, ὅταν ἄρχισε νὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ τὴν Εὐχή, τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με», διαπιστώνοντας ὅτι ἀπὸ τὸ στόμα του ἐξήρχετο ἡ ἄρρητος εὐωδία τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Γιὰ τὸ κομποσκοῖνι καὶ τὴν Εὐχὴ εἶχε μάθει πρὶν ἀπὸ χρόνια στὸν Ἅγιον

Ὁρος καὶ ἀπὸ τότε τὴν ἔλεγε ἀσταμάτητα, μέρα-νύκτα, καὶ πολλὰ φορὲς χωρὶς διακοπὴ ἀκόμα καὶ τὶς νύκτες. Ἡ Εὐχὴ ἀναπληροῦσε καὶ τὶς φυσικὰς ἀνάγκες τοῦ ὕπνου του.

Ἔτσι, σιγὰ-σιγὰ ἡ προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐγίνε πνευματικὴ καὶ νοερὰ μέσα στὴν καρδιά του καὶ ἀπολάμβανε τὸ μεγαλεῖο της, χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸ πῶς λέγεται μέσα του ἡ Εὐχὴ καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ μέρος τῆς καρδιάς του, μὲ πολλὴ γλυκύτητα καὶ χωρὶς αὐτὸς νὰ τὴν λέγῃ συνειδητὰ εἴτε προφορικὰ εἴτε μὲ τὸν ἐνδιάθετο

24. Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, Ὑπὲρ τῶν ἱερῶς ἠσυχασόντων, 1, 3, 4, 3. Π. Χρήστου τ. Α΄, σελ. 454.

λόγο. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλεῖο τῆς πνευματικῆς προσευχῆς καὶ εἰδικώτερα τῆς Νοερᾶς λεγομένης προσευχῆς.

Κάποτε, σὲ μιὰ τέτοια κατάστασι, ἀλλοιώθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν Χάρι τοῦ Θεοῦ, ὥστε... (ὅπως χαρακτηριστικὰ μοῦ εἶπε):

“Ἐέχασα τὸν ἑαυτό μου, ἦτο σὰν νὰ χάθηκα καὶ ἀπροσδόκητα αἰσθάνθηκα πῶς ἡ ψυχὴ μου ἦτο μέσα στὰ ἀνοικτὰ χέρια τοῦ Πνευματικοῦ μου, τοῦ Πατρὸς Γ.Κ., ὁ ὁποῖος προσηύχετο μπροστὰ σ’ ἕναν οὐράνιο ὀλόλαμπρο θρόνο, πὺν εἶχε πολὺ Φῶς καὶ Δόξα Θεοῦ. Σὲ λίγο –δὲν ξέρω πότε– αὐτὸ τὸ οὐράνιο Φῶς ἔλουσε καὶ τὸν Πνευματικό μου καὶ τὸν λάμπρυνε τόσο πολὺ, πὺν εἶχα τὴν αἴσθησι ὅτι ἔκλεισα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου. Πῶς ἔβλεπα καὶ πῶς τὰ ἔκλεισα, δὲν ξέρω.

Σφιχταγκαλιασμένη καθὼς ἦτο ἡ ψυχὴ μου μὲ τὸν Πνευματικό μου, τὸν ἄκουσα νὰ προσεύχεται στὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν γιὰ μένα. Δὲν τολμοῦσα νὰ σηκώσω τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου, ἐν τούτοις, ἔνοιωθα αὐτὴν τὴν ὑπέρλαμπρη φωτοχυσία νὰ μὲ πλημμυρίζη, νὰ μὲ λούζη κυριολεκτικὰ, νὰ μὲ γεμίξη ἀπὸ χαρὰ, εὐ-

τυχία, εἰρήνη, θαυμασμό, ἀγαλλίασι...

Κάποτε συνῆλθα. Ἔνοιωθα νὰ μὴν πατῶ στὴ γῆ καὶ ἡ προσευχὴ τοῦ Ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ λέγεται ἀπὸ μέσα μου ἄπειρες φορές: Ἰησοῦ μου... Ἰησοῦ μου... Ἰησοῦ μου... Ἰησοῦ μου...

Τρεῖς-τέσσερις μέρες οὔτε ἔφαγα οὔτε ἤπια σταγόνα νερὸ οὔτε κοιμήθηκα, μόνο ἀπελάμβανα ἀδιάλειπτα μιὰ οὐράνια εὐτυχία, πὺν δὲν περιγράφεται. Τὰ δὲ δάκρυά μου ἔτρεχαν σὰν ποτάμι συνεχῶς καὶ ἦσαν γλυκύτατα”»²⁵.

* * *

ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ λοιπόν, οἱ ἀδελφοί μας Ὁρθόδοξοι Ρουμᾶνοι νὰ καυχῶνται ἐν Κυρίῳ καύχην μεγάλην, διότι στοὺς κόλπους τους διαφυλάσσεται ἡ Κληρονομιά τοῦ Ἁγίου Νήφωνος τοῦ Διονυσιάτου, ἡ Πατερικὴ Κληρονομιά τῆς Ἀποστολικότητος, τοῦ Ἠσυχασμοῦ καὶ τοῦ συνεπακόλουθου Ἀντι-παπισμοῦ.

Ἄλλωστε, ὅς μὴ λησμονῆται ποτέ, ὅτι τὴν Κληρονομιά αὐτὴ ἀνενέωσε καὶ συνέχισε μὲ πλήρη συνέπεια καὶ προεκτάσεις ἐκκλησιαστικῆς ὁ Ὅσιος Παῖσιος Βελιτσκόφκν (1722-1794), τὸ ἕτερο μεγάλο καύχημα τῆς Ρουμανίας καὶ συμπάσης τῆς Ὁρθοδοξίας²⁶.

Τὸ πνευματικὸ κίνημα τῆς παῖσιανῆς ἀναγεννήσεως ἐκκίνησε ἐπίσης ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος, ὅπου ὁ Μέγας Γέρων ἔζησε δεκατρία περὶ-ποῦ ἔτη (1750-1763), συνεχίσθηκε δὲ καὶ ἐδραι-

25. Πρωτοπρεσβυτέρου Στεφάνου Κ. Ἀναγνωστοπούλου, Ἡ «Εὐχὴ» μέσα στὸν κόσμον, σελ. 77-78, Πειραιᾶς 2007.

26. Βλ. Πέτρου Μπότση (μετ., ἐπιμ.), Ὅσιος Παῖσιος Βελιτσκόφκν, Ἀθήνα 1990.

ώθηκε στην Μολδαβία, μάλιστα στην περιφέρεια Μονή τοῦ Νεάμτζ, ὅπου διήλθε τὰ τελευταῖα δέκα πέντε ἔτη τῆς ζωῆς του (1779-1794).

Ἡ Μονή αὐτὴ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὸν Ὅσιο Παῖσιο καὶ ἐλειτούργησε μὲ κέντρο καὶ ψυχὴ τῆς τὸ Ἑσχατικὸ Φιλοκαλικὸ ἦθος, ἐφθασε δὲ νὰ καταστῇ ἡ μεγαλυτέρα Μονή στὸν τότε ὀρθόδοξο κόσμο: εἶχε χιλίους Μοναχοὺς ἀπὸ δέκα ἐθνότητες!

Τὸ ἐκπληρικὸ αὐτὸ φαινόμενο, μάλιστα γιὰ τὴν τόσο δύσκολη ἐκείνη ἐποχὴ, καταδεικνύει τὸν ἀπίστευτο δυναμισμὸ τῆς Ἑσχατικῆς Παραδόσεώς μας²⁷.

Τὸ Φῶς λοιπὸν αὐτὸ τῆς Νηπτικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Κληρονομιάς, τοῦ ὁποῖου φορέας γνήσιος ἦταν ἡ μεγάλη Πατερικὴ Μορφὴ τοῦ Ἁγίου Νήφωνος τοῦ Διονυσιάτου, εἶθε νὰ καταγάξῃ τὴν σύγχρονή μας Ρουμανικὴ Ὀρθοδοξία καὶ νὰ ἐνώνῃ ὑπερεθνικὰ ὅλους τοὺς Ὀρθοδόξους, ὥστε νὰ δίδωμε ἅπαντες τὴν καλὴν μαρτυρίαν ἐναντι τῶν μεγάλων προκλήσεων τῆς συγκροητιστικῆς ἐποχῆς μας.

Ταῖς τοῦ Ἁγίου Νήφωνος, σωτήρος τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν Ρουμανία, πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν!

*Δόξα καὶ Ἐὐχαριστία
τῷ Δωρεοδότη Θεῷ!*

27. Βλ. Ἄρχιμ. Ἀμφιλοχίου Ράντοβιτς, Ἡ Φιλοκαλικὴ Ἀναγέννησι τοῦ XVIII καὶ XIX αἰ. καὶ οἱ Πνευματικοὶ Καρποὶ τῆς, Ἀθῆνα 1984.

Γ΄.

Χρονικά

Ίερά Σύνοδος
τῶν Ἐνισταμένων

Χρονικά

Ἱερά Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων

Ἅγια Θεοφάνια 2010

Χάριτι τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Βαπτισθέντος Σωτῆρος ἡμῶν, τὴν Τρίτη, 6.1.2010 ἐκ.ἡμ., ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων, τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου Ἑλλάδος, ἐώρτασε καὶ πάλι πανηγυρικά καὶ ὁμολογιακὰ τὰ Ἅγια Θεοφάνια στὸν Ὁρωπὸ Ἀττικῆς.

Ὁ Μεγάλος Ἀγιασμός τῶν ὑδάτων στὴν προβλήτα τοῦ Ὁρωποῦ ἐτελέσθη ἀπὸ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Ὁρεῶν κ. Κυπριανό, Ἀναπληρωτὴ τοῦ ἀσθενοῦντος Προέδρου τῆς Ἱεραῆς Συνόδου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπηύθυνε καὶ ἐπίκαιρο ἐόρτιο Μήνυμα.

Στὸν λαμπρὸ ἐορτασμὸ ἔλαβαν μέρος πέντε ἀκόμη Ἀρχιερεῖς: ἀπὸ τὴν Ρουμανία, οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἀδελφῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου τῆς χώρας αὐτῆς Σουτσεάβας κ. Σωφρόνιος καὶ Μποτοσάνι κ. Ἰωσήφ, καὶ ἀπὸ τὴν χώρα μας οἱ Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι Χριστιανουπόλεως κ. Χρυσόστομος, Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος καὶ Γαρδικίου κ. Κλήμης.

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱεραῆς Μονῆς Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ Ἐтна Καλιφορνίας Ἀρχιμανδρίτης π. Ἀκάμιος ἀντιπροσώπευσε καὶ ἐφέτος τὴν Ἐξαρχία τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐπίσης, συμμετεῖχαν Κληρικοὶ ἀπὸ τὶς Ἐνορίες καὶ τὶς Ἱερεῖς Μονές τῆς Κοινότητος τῶν Ὁρθοδόξων Ἐνισταμένων καὶ πολλοὶ Μοναχοὶ καὶ Μοναχές.

Παρὰ τὸ ψῦχος, συμμετεῖχε μεγάλο πλῆθος εὐσεβῶν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, τὴν Ἀττικὴ καὶ ἄλλες περιοχὲς τῆς Πατρίδος μας, ὡς καὶ πολλοὶ ἐπίσημοι.

«ΙΗ΄ Σύναξις Ὁρθοδόξου Ἐνημερώσεως»

Ὁ Ἐορτασμός τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας

ΤΗΝ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας, 8/21.2. 2010, στήν Μητροπολιτική Ἔδρα τῶν Ἐνισταμένων, τήν Ἱερά Μονή τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ καί Ἰουστίνης Φυλῆς Ἀττικῆς, ἐτελέσθη τὸ καθιερωμένο ἐόρτιο ἀρχιερατικό-συνοδικὸ συλλεΐτουργο. Προεξήρχε ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ὁρεῶν κ. Κυπριανός, Ἀναπληρωτῆς Πρόεδρος, συμμετείχαν δὲ οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Χριστιανουπόλεως κ. Χρυσόστομος, Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος καί Γαρδικίου κ. Κλήμης, Ἱερεῖς καί Διάκονοι, καί παρέστη μεγάλο πλῆθος εὐσεβῶν Ὁρθοδόξων.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας, ἐπραγματοποιήθη ἡ συνήθης Λιτάνευσις τῶν ἱερῶν Εἰκόνων ὑπὸ τοῦ Κλήρου καί τοῦ Λαοῦ πέριξ τοῦ νεοδμήτου Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὁποίας ἀνεγνώσθησαν ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων τμήματα ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας καί ἐξεφωνήθησαν τὸ «Ἀνάθεμα» γιὰ τοὺς αἰρετικούς καί τὸ «Αἰωνία ἡ μνήμη» γιὰ τοὺς Ὁμολογητὰς τῆς ἀγίας Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας.

■ Τὸ βράδυ (7-9 μ.μ.), στήν Αἴθουσα Ὁμιλιῶν τοῦ Πνευματικοῦ μας Κέντρου «Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου» στὸν Κολωνὸ Ἀθηνῶν (Πατρῶν 12), ἐπραγματοποιήθη ἡ τακτικὴ ἐτησίαια «**Σύναξις Ὁρθοδόξου Ἐνημερώσεως**».

Ἡ «**ΙΗ΄ Σύναξις**», τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν προστασίαν τῶν Ἁγίων Τριῶν Νέων Ἱεραρχῶν Φωτίου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καί Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, εἴλκυσε μεγάλο ἀκροατήριον, ὅσο ἦταν βέβαια δυνατὸν νὰ καλύψῃ ὁ περιορισμένος χῶρος τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου, παρουσίασε δὲ ἓνα δίωρο πρόγραμμα ὑψηλοῦ ἐπιπέδου, τὸ ὁποῖο περιελάμβανε τὰ ἑξῆς:

Α΄. Ἐκκλησιαστικούς ὕμνους ἀπὸ τὴν Χορωδία «Ἑλληνορθόδοξη Κληρονομιά»,

Β΄. Σύντομη **Εἰσαγωγή** στήν «**Σύναξι**» ἀπὸ τὸν Θεοφιλ. Ἐπίσκοπο Ὁρεῶν κ. Κυπριανό,

Γ΄. Ὁμιλία, ἀπὸ τὸν Γραμματέα τῆς Ἱεραρᾶς Συνόδου Θεοφιλ. Ἐπίσκοπο Γαρδικίου κ. Κλήμη, μὲ τίτλο: «Ὁ Ἐλεγχὸς τῆς Πλάνης καί ἡ Ὁμολογία τῆς Ὁρθοδόξου Ἀληθείας ἐν σχέ-

σει πρὸς τὸν σύγχρονο Οἰκουμενισμό», σὲ δύο Μέρη, τὴν ὁποῖαν θὰ δημοσιεύσουμε στὸ ἐπόμενο τεύχος τῆς «Ο.Ε.Μ.»,

Δ'. Ἐνα δεκάλεπτο ὁπτικὸ ντοκουμέντο, ἤτοι τὴν προβολὴ μᾶς *Βιντεοταινίας* μὲ τὴν Ὁμιλία τοῦ Οἰκουμενιστοῦ πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου στὴν ἐβραϊκὴ Συναγωγὴ τῆς Νέας Ὑόρκης τὸν περασμένο Ὀκτώβριο, ὡς ἐνδεικτικὴ μαρτυρία τῆς ἀντιευαγγελικῆς, ἀντικα-

νονικῆς καὶ ἀντιπατερικῆς Οἰκουμενιστικῆς θεωρίας καὶ πρακτικῆς.

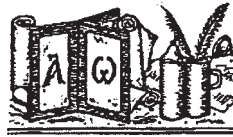
■ Ἡ «*ΙΗ' Σύναξις*», παρὰ τὴν διεξαγωγὴ τῆς σὲ μικρότερο χῶρο, ἐξ αἰτίας κυρίως οικονομικῶν δυσχερειῶν, προστέθηκε ὀργανικὰ στὴν σειρὰ καὶ συνέχεια τῆς σοβαρᾶς Ἀντι-οικουμενιστικῆς μαρτυρίας καὶ συνεισφορᾶς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων.

Δ΄.

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Κωνσταντίνου Καβαρνού

Ἅγιος Μάρκος Ἐφέσου

*Saint Mark of Ephesus,
By Constantine Cavarnos*

ὑπὸ Ἐπισκόπου Γαρδικίου Κλήμεντος

ΠΡΟΣ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 2008, ἐκυκλοφόρησε ἓνα ἀκόμη ἐνδιαφέρον βιβλίο στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα τοῦ εὐφήμως γνωστοῦ παραδοσιακοῦ καὶ πολυγραφώτατου Καθηγητοῦ κ. Κωνσταντίνου Καβαρνού στὴν Ἀμερική, μὲ τίτλο «Ἅγιος Μάρκος Ἐφέσου».

Ὁ σεβαστὸς Καθηγητὴς συνεπλήρωσε ἡμῖς καὶ πλέον αἰῶνα συγγραφικῆς δραστηριότητος καὶ ἡ συνεισφορά του στὴν εὐρύτερα παρουσίασι καὶ ἐκτίμησι τοῦ θησαυροῦ τῆς Ὁρθόδοξου Πίστεως, Παραδόσεως καὶ Ζωῆς στὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως στὴν ἀλλοδαπὴ εἶναι μεγίστη.

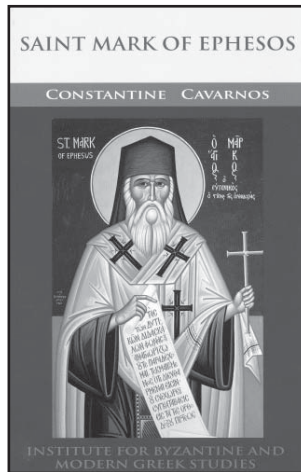
Τὸ νέο καλαίσθητο βιβλίο του, 82 σελίδων, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ ἔκδοσι τοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἰδρυθέντος Ἰνστιτούτου Βυζαντινῶν καὶ Νεοελληνικῶν Σπουδῶν τοῦ Μπέλμοντ τῆς Μασσαχουσέτης τῶν Η.Π.Α., ἀποβλέπει στὴν εὐσύνοπτη, ἀλλὰ πάντως περιεκτικῆ, παρουσίασι τοῦ μεγάλου Θεολόγου Πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας Ἁγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, Μητροπολίτου Ἐφέσου. Ὡς βασικὴ πηγὴ του χρησιμοποιεῖ τὸ γνωστὸ ἔργο τοῦ περιφήμου Διδασκάλου τοῦ Γένους, πραγματικοῦ Γίγαντος τῆς Παιδείας καὶ ὄντως Κλέους τῆς Ἐκκλησίας Ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου († 1813) «Ὁ Ἀντίπαπας», τὸ ὁποῖο ἐξεδό-

θη τὸ πρῶτον στὴν Λειψία τὸ 1785 καὶ ἐπανεξεδόθη μόλις τὸ 1981 στὴν Θεσσαλονίκη ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Κυψέλης. Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Πάριος ἀποκαλεῖ πράγματι τὸν Ἅγιο Μάρκο ὡς τὸν κατ' ἔξοχὴν Ἀντίπαπα καὶ ὡς «θαῦμα τῶν αἰώνων».

Τὸ κείμενο τοῦ κ. Καβαρνού περὶ τοῦ Ἁγίου Μάρκου ἐνεφανίσθη ἀρχικῶς τὸ 1972 στὴν ἐφημερίδα «Ὁρθόδοξος Τύπος». Στὴν παρούσα ἔκδοσι, δημοσιεύεται τὸ πρωτότυπο ἑλληνικὸ αὐτοῦ καὶ ὠραία ἀγγλικὴ μετάφρασις, τὴν ὁποίαν ἐξεπόνησε ὁ Ὁσιολογ. Ἱερομόναχος π. Πατάπιος, Ἀδελφὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ Ἐтна Καλιφορνίας.

Σὲ αὐτὸ ἀναφέρονται τὰ βασικὰ βιογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ Ἁγίου, ἡ καταγωγὴ, οἱ σπουδές, ἡ μοναχικὴ ἀφιέρωσις, ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀνάδειξις καὶ ἡ συμμετοχὴ στὴν Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας (1348-1349), κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἅγιος Μάρκος ἀγωνίσθηκε ὑπὲρ τοῦ Πατρῶου φρονήματος, ἀφοῦ καθεῖλε τὰ ὑψώματα τοῦ σκοτόυ, ἦτοι τῆς πλάνης καὶ αἰρέσεως τῶν Λατίνων.

Ἡ ἐνωτικὴ αὐτὴ Σύνοδος δίκαια χαρακτηρίζεται ὡς Ψευδοσύνοδος, ἐφ' ὅσον οὐσιαστι-

κα ἀπέβλεπε στήν ταπεινωτική ὑποταγή τῶν Ὁρθοδόξων στίς αἰρετικές ἀξιώσεις τοῦ Πάπα, προκειμένου ἡ ψυχorroαγοῦσα ἀπό τὰ κτυπήματα τῶν Ὁθωμανῶν Κωνσταντινούπολις νά ἐξασφαλίση τήν βοήθεια τῶν δυτικῶν δυνάμεων.

Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος δὲν ἦταν ἕνας δεδηλωμένος καὶ φανατικός πολέμιος τῆς Δύσεως. Ὁραματίζετο καὶ ἐπρότεινε ἕναν γνήσιο διάλογο πρὸς συμφωνίαν εἰς ὃ,τι ἐπιστεύετο στήν ἀδιαίρετη Ἐκκλησία πρὸ τοῦ Σχίσματος τοῦ ΙΑ΄ αἰ., μὲ κριτήριο τὴν κοινὴ Συνοδικὴ καὶ Πατερικὴ Παράδοσι αὐτῆς τῆς περιόδου, καὶ ὄχι κάποια μορφή ἐνὸς ἀπαραδέκτου Παπικοῦ Πρωτείου ἐφ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας.

Γιὰ τὸν λόγο τοῦτο, ὁ Ἅγιος ἠγήθη τῆς προσπαθείας γιὰ μία προσεκτικὴ ἔκθεσι τῆς Ὁρθοδόξου διδασκαλίας ἐπὶ τῶν ἐπιμάχων θεμάτων περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τοῦ λεγομένου ἀπὸ τοὺς Δυτικούς Καθαρτηρίου Πυρός, χωρὶς παρὰ ταῦτα νά τοῦ δοθῆ ἡ εὐκαιρία νά θίξῃ ἐπαρκῶς καὶ τὰ ἄλλα διαιρητικά θέματα, διότι οἱ Παπικοὶ τὰ ἀπέφυγαν.

Καὶ ὅταν τελικὰ ἡ πίεσις ἀπὸ ὄλες τὶς πλευρὲς ἀνάγκασε τοὺς Ὁρθοδόξους νά ὑποκύψουν σὲ μία ἐσπευσμένη ἔνωσι οὐνιτικοῦ τύπου, ὁ Ἅγιος Μᾶρκος ἀντιτάχθηκε σθεναρῶς, μὴ δεχόμενος τὴν ὅποιαδήποτε συγκατάβασι εἰς τὰ τῆς ἀμώμου Πίστεως.

Ἡ μὴ ὑπογραφή τοῦ «ὄρου» τῆς Ψευδοσυνόδου ὑπὸ τοῦ Ἁγίου, ἀνάγκασε ὡς γνωστὸν τὸν ὑπερφίαλο Πάπα Εὐγένιο νά ἀναφωνήσῃ τὸ ιστορικὸν ἐκεῖνο: «*Ἐποιήσαμεν λοιπὸν οὐδέν!*»!

Ὁ Ἅγιος ἀγνόησε τὶς κάθε εἴδους ἀπειλές, καὶ ὅταν ἐπέστρεψε στήν Ἀνατολὴ ἠγήθηκε πλέον τοῦ ἀνθωνωτικοῦ ἀγῶνος, ἀναφωνῶν τὸ «*Στῶμεν καλῶς!*»!

Πολὺ ὀρθά συμπεραίνει ὁ Καθηγητὴς Καβαρνὸς ὅτι

«*ὄντως Μέγας μεταξὺ τῶν ἁγίων Πατέρων εἶναι ὁ Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός καὶ προσθήκη σπουδαιοτάτη εἰς τὴν χορείαν τῶν ὁμολογητῶν, κλέος καὶ καύχημα τῆς μιᾶς καὶ μόνης ἀληθινῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ὁρθοδοξίας*» (σελ. 38).

Δικαίως ὁ Μαθητὴς τοῦ Ἁγίου Ἱερὸς Γεννάδιος Σχολάριος, πρῶτος Πατριάρχης μετὰ τὴν Ἄλωσι, συγκατέλεξε διὰ Συνοδικῆς Πράξεως τὸν Διδάσκαλό του στήν χορεία τῶν Ἁγίων τὸ 1456 καὶ ὥρισε νά ἐορτάζεται ἡ μνήμη του τὴν 19ῃ Ἰανουαρίου.

Στὸ βιβλίον τοῦ κ. Καβαρνοῦ, μετὰ τὸ Ἀπολυτίκιον, τὸ Κοντάκιον καὶ τὸ Μεγαλυνάριον τοῦ Ἁγίου στὰ ἑλληνικὰ καὶ ἀγγλικά, καὶ τὴν ἱερὰ Εἰκόνα τοῦ Ἁγίου, προτάσσεται ἐκτενὴς Πρόλογος τοῦ Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπου Ἑτνα κ. Χρυσοστόμου, Ἐξάρχου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μας στήν Ἀμερικὴ.

Ὁ Σεβασμιώτατος, μὲ τὴν ἐμβρίθεια καὶ τὴν ἀκαδημαϊκότητα ποὺ τὸν χαρακτηρίζει, ἀναφέρεται ἐπιγραμματικὰ στὸ περιεχόμενο τοῦ βιβλίου καὶ παρατηρεῖ ὅπωςδήποτε δάσιμα, ὅτι ἡ ἀπόρριψις τῆς Ψευδοσυνόδου Φερράρας-Φλωρεντίας ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ ἡ ἀντιμετώπισις ὑπ' αὐτοῦ τῶν προκλήσεων στίς σχέσεις Ἐνωτικῶν καὶ Ἀνθωνωτικῶν τῆς ἐποχῆς του, ἡ ὁποία ἔχει πολλὲς ὁμοιότητες μὲ τὴν σύγχρονη κατάστασι διαίρεσεως τῶν Ὁρθοδόξων σὲ Οἰκουμενιστὰς καὶ Ἀντι-οικουμενιστὰς, ὥθησε τὸν Καθηγητὴ Καβαρνὸ στήν παροῦσα ἔκδοσι, ὡς ἰδιαίτερα ἐπικαιρὴ καὶ ὀδηγητικὴ.

Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος, παρατηρεῖ ὀρθά ὁ Σεβασμιώτατος, ἀπέρριψε τὴν ἔνωσι διότι αὐτὴ δὲν ἐβασίζετο στίς ὀρθὲς μεθοδολογικὲς προϋποθέσεις, οἱ ὁποῖες ἐξ ἀρχῆς ἐτέθησαν γιὰ τὴν συμμετοχὴ του στήν Σύνοδο, δηλαδὴ στὰ ἱστορικὰ δεδομένα τῆς ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας καὶ

στην αὐθεντία τῶν Ἁγίων Πατέρων.

Γιὰ νὰ κατονοηθῆ ἡ ἀντίθεσις τοῦ Ἁγίου, πρέπει νὰ μελετηθῆ ἐντὸς τῶν ὀρθῶν ιστορικῶν καὶ πνευματικῶν τῆς πλαισίων. Μετὰ τὴν Δ΄ Σταυροφορία καὶ τὴν κατάληψιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοὺς Παπικούς, ἡ ἰδέα τῆς ἐνώσεως στὴν Ἀνατολή δὲν ἔχαιρε ἐκτιμήσεως. Ὁ Ἅγιος, ἂν καὶ ἀπροκατάληπτος, ἦταν γνήσιος φορεὺς τῆς Ἡσυχαστικῆς Παραδόσεως τῆς Ὀρθοδοξίας, ἡ ὁποία εὐρίσκετο σὲ διαμετρικὴ ἀντίθεσι μετὰ τὰ σχολαστικὰ καὶ ἰδρυματικὰ θεμέλια τῆς Χριστιανικῆς τάξεως τῆς Δύσεως καὶ μάλιστα τοῦ Παπικοῦ Πρωτείου.

Ἡ ἀπόρριψις λοιπὸν τῆς Ψευδενώσεως ἦταν ὄντως μία ἡρωϊκὴ προῶξις Πίστεως συνεπιπύς πρὸς τὶς ἀρχὲς τοῦ Ἡσυχασμοῦ. Ἡ στάσις τοῦ Ἁγίου Μάρκου φανερώνει ὅτι δὲν ὑπάρχει μεσότης μεταξὺ Ἀληθείας καὶ ψεύδους, ἀποτελεῖ δὲ ὑπόδειγμα ἀκολουθήσεως τῆς Βασιλικῆς Ὁδοῦ πιστότητος στὴν Ἀλήθεια ἐν Ἀγάπῃ. Ἡ στάσις αὐτὴ διατηρεῖ μία θαυμαστὴ ἰσορροπία μεταξὺ ἐμμονῆς στὴν Πίστι καὶ Ποιμαντικῆς διακρίσεως καὶ εὐρύτητος γιὰ ἐπικοινωνία μετὰ τοὺς κεχωρισμένους ἀδελφούς, ὄχι γιὰ μία ὑποκριτικὴ ἢ βεβιασμένη σχέσι, ἀλλὰ γιὰ μία εἰλικρινῆ ἀναζητήσι ἐνότητος ἐν Ἀληθείᾳ.

Ὁ Ἅγιος Μάρκος, καταλήγει ὁ Σεβασμ. Ἔτνα, ἀποτελεῖ γιὰ μᾶς τοὺς Ἀντι-οικουμενιστὰς τῆς σήμερον ἕναν Φάρο στὸν ἀγῶνα ὑπὲρ διακρητήσεως τῆς Πίστεως καὶ μεταδόσεως τοῦ θησαυροῦ τῆς στοὺς ἄλλους, μᾶς φωταγωγεῖ δὲ μετὰ τὴν εὐγένεια τοῦ πνεύματός του στὴν διατήρησι ἀνοθεύτου τῆς Ἀληθείας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ κάθε ψεῦδος.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Καβαρνοῦ περιλαμβάνει ἐπίσης ἕνα σύντομο Κεφάλαιο σχετικὰ μετὰ τὰ Ἔργα τοῦ Ἁγίου Μάρκου, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι

μόνον ἀντι-λατινικά, ἀλλὰ καὶ Θεολογικά, Ἡθικο-Φιλοσοφικά, Ὑμνογραφικά, Ἐπιστολογραφία κλπ.

Πάντως, μία ἐπαρκὴ εἰκόνα τῆς ἀνεκδότου κυρίως μεγίστης συγγραφικῆς παραγωγῆς τοῦ Ἁγίου δίδεται στὸ ἐξαιρετικὸ ἔργο τοῦ Ἱερομονάχου Εἰρηναίου Μπούλοβιτς, *Τὸ Μυστήριον τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι Διακρίσεως τῆς Θείας Οὐσίας καὶ Ἐνεργείας κατὰ τὸν Ἅγιον Μάρκον Ἐφέσου τὸν Εὐγενικόν*, τῆς Σειρᾶς Ἀνάλεκτα Βλατάδων, 39, ἔκδοσις τοῦ Πατερικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν, Θεσσαλονίκη 1983, σελίδες 542, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει, παραδόξως, ἀναφορὰ στὸ βιβλίον τοῦ κ. Καβαρνοῦ.

Ἐπίσης, σὲ ἕνα ἄλλο σύντομο Κεφάλαιο παρουσιάζεται ὁ Ἅγιος Μάρκος ὡς Φιλόσοφος, καὶ σὲ ἕτερο, ἐν συνεχείᾳ, ὡς Ὑμνογράφος. Ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ ἀναφέρουμε συμπληρωματικά, ὅτι στὴν ἐξαντλητικὴ μελέτη τῆς Ἐβελίνας Μίνεβα, *Τὸ Ὑμνογραφικὸ Ἔργο τοῦ Μάρκου Εὐγενικοῦ*, ἐκδόσεις Κανάκη, Ἀθήνα 2004, σελίδες 696, γιὰ πρώτη φορὰ ἐκδίδονται κριτικὰ καὶ σχολιάζονται ὅλα τὰ σωζόμενα ὑμνογραφικὰ ἔργα τοῦ Ἁγίου.

Ἀκολουθεῖ παράθεσις Βιβλιογραφίας τοῦ συγγραφέως κ. Καβαρνοῦ περὶ τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ σὲ Παράρτημα δημοσιεύεται Βιβλιοπαρουσιάσις τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ συγγραφέως Καθηγητοῦ κ. Ἰωάννου Καβαρνοῦ γιὰ τὸ γνωστὸ ἔργο τοῦ κ. Νικολάου Βασιλειάδη, *Ὁ Ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικὸς καὶ ἡ Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν*, ἐκδόσεων «Ὁ Σωτήρ», Ἀθήνα 1983, σελίδες 288.

Τέλος δέ, παρατίθενται Κατάλογοι Ὀνομάτων καὶ Θεμάτων.

Γίνεται κατανοητό, ὅτι τὸ μικρὸ αὐτὸ ἔργο

εἶναι ὄντως πολὺ σημαντικό καὶ ἀναγκαῖο, διότι ἡ μορφή τοῦ Ἁγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ εἶναι ἰδιαίτερα ἐπίκαιρη στὶς ἡμέρες μας τῆς συγκρητιστικῆς οἰκουμενιστικῆς ἀποστασίας. Τὸ πάντοτε ζωντανὸ μήνυμα τοῦ Ἁγίου προσκαλεῖ σὲ μία πρόσληψι τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ δημιουργικοῦ ὁράματός του. Ἡ Ὁμολογία τῆς Πίστεως δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸ σύνολο τῆς Εὐαγγελικῆς βιοτῆς, διότι σχετίζεται ἄμεσα μὲ τὴν πρὸ ὑψηλῆ κλήσι καὶ κλῖσι τοῦ

κάθε ἀνθρώπου, δηλαδὴ μὲ τὴν Θεοκοινωνία. Αὐτή, ὅταν ἀληθινὰ ὑπάρχει, ἐπιφέρει ταυτόχρονα μία πραγματικὴ καὶ ἀβίαστη Κοινωνία Ἀγάπης ἐν Ἀληθείᾳ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, δηλαδὴ Ἐκκλησία, ὡς πλαίσιο καὶ χῶρο Ἀποκαλύψεως, Καθάρσεως, Δόξης καὶ Σωτηρίας.

Ἔτσι, ἡ ἐμμονὴ καὶ ἡ ὑπεράσπισις τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοια, εἶναι ἡ πλέον ἐλπιδοφόρα καὶ εὐεργετικὴ πράξις στὸν κόσμο.

Εἶθε ὁ Ἅγιος Μᾶρκος νὰ μᾶς βοηθῆ καὶ νὰ μᾶς ἐμπνέῃ πρὸς τοῦτο!

Στοιχεῖα Ἐκδόσεως:

*Institute for Byzantine and Modern Greek Studies
115 Gilbert Road, Belmont,
Massachusetts, 02478-2200, U.S.A.*

«ORTHODOX RESISTANCE AND WITNESS»

THE OFFICIAL PERIODICAL
OF THE HOLY SYNOD IN RESISTANCE

PUBLISHER

The Standing Holy Synod in Resistance

WITH THE BLESSING OF

His Grace Bishop Cyprian of Oreoi
Acting President of the Holy Synod in Resistance

OWNER

Holy Monastery of St. Cyprian, Fili, Attica, Hellas

MANAGING EDITOR

His Grace Bishop Clement of Gardikion

TELEPHONE NUMBER

+ 30 210 2411380, 210 2411316

TELEFACSIMILE NUMBER (Telefax)

+ 30 210 2411080

ELECTRONIC MAIL ADDRESS (e-mail)

Kyprianos@synodinresistance.org

OFFICIAL WEBSITE

<http://www.synodinresistance.org>

POSTAL ADDRESS

Holy Monastery of St. Cyprian
P.B. 46006 - 133 10 ANO LIOSIA - HELLAS

Printed in Hellas

